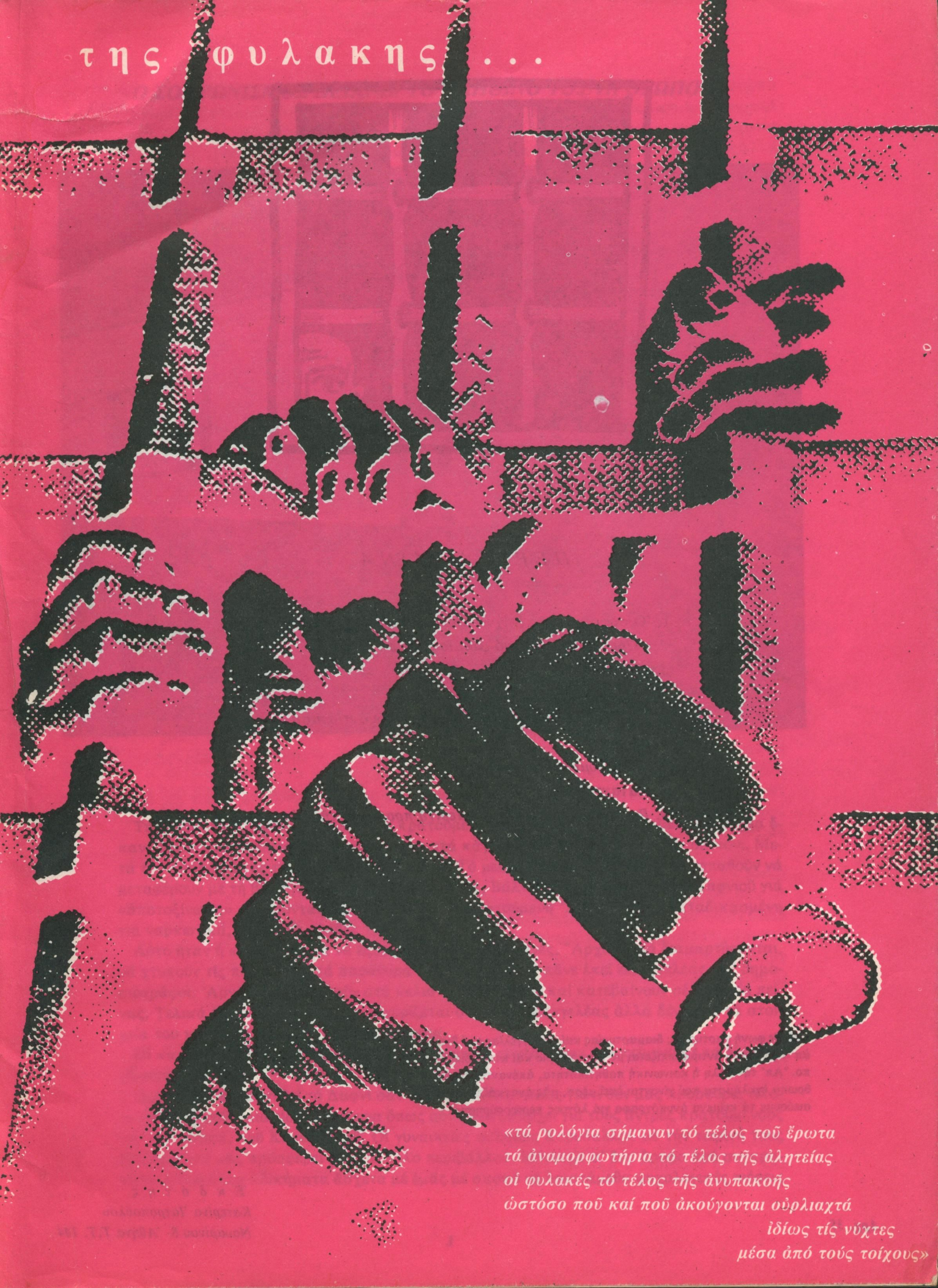
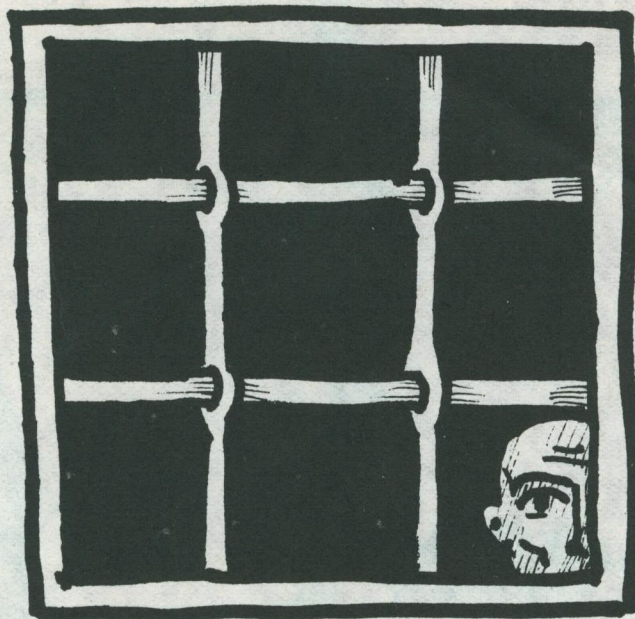

της φυλακής ...

«τά ρολόγια σήμαναν τό τέλος τοῦ ἔρωτα
τά ἀναμορφωτήρια τό τέλος τῆς ἀλητείας
οἱ φυλακές τό τέλος τῆς ἀνυπακοῆς
ὥστόσο ποῦ καί ποῦ ἀκούγονται οὐρλιαχτά

ιδίως τῆς νύχτες
μέσα ἀπό τοὺς τοίχους»

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. 'Ο σοφρωνισμός δείχνει τό ἀληθινό του πρόσωπο
2. «Πρός τόν 'Υπουργό Δικαιοσύνης» 5/3/80
3. Γράμμα
4. 'Υφ' ὄρους ἀπόλυσις
5. Οἱ «ἀντιστασιακοί» πού ξέχασαν τήν ἀντίσταση
6. «5 %»
7. Παγιδευμένες συνειδήσεις
8. Καταγγελία
9. Βασανιστήρια: «'Η καθημερινή πρακτική τῆς 'Ασφάλειας»
10. 'Η 'Αγία Οἰκογένεια
11. Πλύση 'Εγκεφάλου
12. Ρεμπίμπια 1975

Κάθε φωνή μαρτυρίας, διαμαρτυρίας καί καταγγελίας πού βγαίνει ἀπ' τή φυλακή ἀντιμετωπίζεται μέ τό πιό ἄγριο καί κτηνώδικο τρόπο. 'Απ' τήν ἄλλη ἡ κοινωνική παθητικότητα, ἀπέναντι στά ἀπάνθρωπα ἐγκλήματα πού γίνονται ἐκεῖ μέσα, μᾶς ἀναγκάζει νά δημοσιεύουμε τά κείμενα ἀνυπόγραφα γιά λόγους περιφρούρησης.

Ο ΣΟΦΡΩΝΙΣΜΟΣ ΔΕΙΧΝΕΙ ΤΟ ΑΛΗΘΙΝΟ ΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΟ

Τήν Τετάρτη τό πρωί, 23 Ἀπρίλη ἡ κρατούμενη Ἀδαμάκη, καταδικασμένη σέ ἰσόβια ἐκανε ἀπόπειρα αὐτοκτονίας. Κρεμάστηκε στό κάγκελα τοῦ κελιοῦ της μ' ἓνα σεντόνι. Μετά τήν ἀπόπειρά της τήν στέλνουν στό Δαφνί. Τό μεσημέρι τῆς ἴδιας μέρας προσπαθοῦν νά μεταφέρουν μέ τή βία τήν ὑπόδικη γιά ναρκωτικά, Βάλτερ στό ψυχιατρεῖο τοῦ Δαφνιοῦ γιά «ἀποτοξίνωση». Βλέποντας αὐτή τή σκηνή ἡ κρατούμενη Ἀρβανιτάκη, καταδικασμένη γιά ναρκωτικά, κόβει τίς φλέβες της.

Αὐτό ἦταν ἡ «ἀφορμή» γιά νά ἐξεγερθοῦν οἱ κρατούμενες. Ἄρχισαν νά διαμαρτύρονται, νά χτυποῦν τίς πόρτες καί τά παράθυρα καί ζητοῦσαν νά πᾶνε ἐκεῖ εἰσαγγελέας καί δημοσιογράφοι. Ἀρνιοῦνται νά μποῦν στό κελιά τους τό βράδυ καί κατεβαίνουν σέ ἀπεργία πείνας. Τελικά ἐρχεται κάποιος πού ἰσχυρίζεται ὅτι εἶναι εἰσαγγελέας ἀλλά δέν δίνει τά στοιχεῖα του καί δέν διατάσσει καμμία ἐνέργεια.

Οἱ καταδικασμένες γιά ναρκωτικά κρατούμενες συντάσσουν ἓνα κείμενο μέ τά ἐξῆς αἰτήματα:

1. Ζητᾶμε νά καταργηθεῖ τό Δαφνί σάν τόπος ἀποτοξίνωσης γιατί δέν μᾶς προσφέρει τίποτα καί νά ἰδρυθεῖ μιά εἰδική πτέρυγα ὅπως αὐτή πού ὑπάρχει γιά τοὺς ἄντρες κρατούμενους γιά ναρκωτικά, τοῦ Κορυδαλλοῦ. Οἱ γυναῖκες φυλακές Κορυδαλλοῦ μέ τήν τωρινή τους διαμόρφωση μᾶς προσφέρει ἀκατάλληλο περιβάλλον. Μένουμε σ' ἓνα ὄροφο πού συγκρατοῦνται δύο ἄλλα ἀδικήματα ἄσχετα μέ ἐμᾶς μέ σκοπό νά ὑφιστάμεθα ψυχολογικές πιέσεις

από τις έκδηλώσεις τους (π.χ θέματα υγιεινής, καθαριότητας κλπ.) Αυτές δέν προσφέρουν σ' εμάς καμμία καλύτερευση αλλά χειροτερεύουν τά ήδη υπάρχοντα ψυχολογικά μας προβλήματα.

2. Τό Θέμα ναρκωτικά είναι σοβαρό ψυχολογικό θέμα. Δέν είναι τρέλλα. Όχι τιμωρία, όχι ψυχρές καταδίκες, όχι στήν χρονιαία υποδικία πού σημαίνει γιά ένα τοξικομανή 1 χρόνο παραμονής στό Δαφνί ή στόν Κορυδαλλό καί έπειτα από τό δικαστήριο παίρνουμε έγκλησμό καί επαναφερόμεθα πάλι στό δρόμο τής καταπιεστικής τρέλλας ή στό έθισμό από τά χάπια.

3. Χρειαζόμαστε πλήρη ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, γιατί αυτή είναι έλλιπής.

4. Νά σταματήσουν οί απειλές γιά προσαγωγή μας στό Δαφνί, απειλές πού χρησιμοποιούνται όχι μόνο ενάντια μας αλλά καί ενάντια σ' όλες τς κρατούμενες. Ζητάμε καλύτερες συνθήκες διαβίωσης μέσα στή φυλακή.

5. Καλύτερη εξυπηρέτησή μας από τήν κοινωνική ύπηρεσία. Νά τηλεφωνάμε κατ' ευθείαν στά παιδιά μας καί όχι μέσω τής κοινωνικής λειτουργού.

6. Νά έλεγχθει τό μπακάλικο τής φυλακής. Έπίσης ή καντίνα νά λειτουργεί καθημερινά καί όχι μιά φορά τήν εβδομάδα.

7. Θέλουμε ψυχαγωγία καί πνευματική άπασχόληση. (βιβλιοθήκη, διδασκαλία γλωσσών, γυμναστική)

8. Άνθρώπινη συμπεριφορά καί κατανόηση από τς φύλακες.

9. Νά μήν επιβληθει καμμία πειθαρχική κύρωση σ' όσες συμμετέχουν σ' αυτή τήν άπεργία πείνας.

10. Παραδεχόμαστε τόν έλεγχο τής άλληλογραφίας αλλά όχι τήν λογοκρισία. Τά γράμματα νά παραδίνονται άμέσως στά χέρια μας καί στους παραλήπτες όταν τά στέλνουμε.

11. Νά μās επιτραπεί μέ μία μόνο αίτηση πού θά κάνουμε στήν αρχή, νά έχουμε κάθε μήνα έπίσκεψη στίς άντρικές φυλακές γιά νά βλέπουμε τούς άνδρες μας.

12. Έλεύθερο έπισκεπτήριο κάθε Κυριακή, αντί μιās άλλης μέρας, πρός διευκόλυνση τών δικών μας καί περισσότερη ώρα γιά τό έπισκεπτήριο.

13. Οί κρατούμενες πού δέν έχουν συγγενείς γιά νά τς επισκέπτονται, ζητάμε νά επιτραπεί σέ γνωστό τους φιλικό πρόσωπο έπισκεπτήριο 3 φορές τήν εβδομάδα ή έστω 2.

14. Στό θέμα διατροφής ζητάμε καλύτερευση στήν ποιότητα τών βιταμινών καί νά δίνεται φρούτο καθημερινά.

15. Νά τοποθετηθούν τραπεζοκόμες στήν κουζίνα πού θά μās δίνουν τό φαγητό όπως συμβαίνει στίς άλλες φυλακές τής Ελλάδας. Έτσι θά καταργηθει τό καθήκον πού μās έχει επιβληθει νά κάνουμε τή «Μαρία».

16. Στίς εργαζόμενες στήν καθαριότητα κρατούμενες νά χορηγούνται τά υλικά τής δουλειās τους (σκούπα, κουβάς κλπ) μέ δαπάνη τής ύπηρεσίας τών φυλακών κι όχι νά τά αγοράζουν μέ δικά τους έξοδα.

Έπίσης γενικό αίτημα όλων τών γυναικών είναι νά φύγει ό ψυχίατρος τών φυλακών Μαράτος καί ή άρχιφυλάκισσα Ταμπρού. Η συμπεριφορά του Μαράτου έχει καταγγεληθεί άπ' τς κρατούμενες καί παλιότερα, όπως στήν περίπτωση τής Σοφίας Κυρίτση. Η συντριπτική πλειοψηφία τών γυναικών παίρνει ήρεμιστικά χάπια γιά νά μπορούν νά ήρεμούν καί νά κοιμούνται. Ο Μαράτος χωρίς δισταγμό τούς δίνει 10-15 χάπια τήν ήμέρα από Βάλιουμ μέχρι καί Λαρκακτίλ, πού τά χορηγούν σέ περιπτώσεις σχιζοφρένειας. Όταν ή Σοφία Κυρίτση είχε διαμαρτυρηθει γι' αυτή της τήν έξόντωση από τά φάρμακα, ό Μαράτος τήν είχε άπειλήσει ότι θά τήν στείλει στό Δαφνί, πράγμα πού είχε πει καί σέ άλλες κρατούμενες.

Έπίσης ή άρχιφυλάκισσα Ταμπρού φέρεται μέ βάνουσο καί έξευτελιστικό τρόπο στίς γυναίκες βρίζοντάς τες καί τιμωρώντας τες. Πρίν από μερικούς μήνες μιά 18χρονη κρατούμενη άποπειράθηκε ν' αυτοκτονήσει κόβοντας τς φλέβες της μετά από ένα τσακωμό της μέ τήν Ταμπρού.

Τήν Πέμπτη 24 Άπρίλη οί κρατούμενες συνεχίζουν τήν άπεργία πείνας καί άρνούνται νά μπουν στά κελλιά. Στά παράθυρα τών φυλακών κρεμάνε πανώ φιαγμένα μέ τά σεντόνια τους μέ τό σύνθημα: «Άπεργία πείνας γιά άνθρωπινότερους όρους ζωής». Έπισκέπτεται

τίς φυλακές ὁ Λαμπρίας σάν ἐκπρόσωπος τοῦ Ὑπ. Δικαιοσύνης μέ τόν γενικό διευθυντή τοῦ Ὑπουργείου Γιαλκέτση. Κατηγοροῦν τίς πολιτικές κρατούμενες γιά ὑποκίνηση στάσης καί ὅτι δίνουν πολιτική χροιά στίς ἐνέργειές του. Χωρίζουν τίς κρατούμενες σέ 2 πτέρυγες στή μιά τίς βαρυποινίτισσες καί ἰσοσβίτισσες καί στήν ἄλλη τίς ὑπόλοιπες. Οἱ γυναῖκες ζητοῦν νά ἔρθουν σέ ἐπαφή μέ τήν ἄλλη πτέρυγα γιά νά συζητήσουν τά αἰτήματά τους πού ἀφοροῦν τίς καλύτερες συνθηκες διαβίωσης τους καί νά τά ὑποβάλλουν στό Ὑπουργεῖο. Ὁ Λαμπρίας ἀρνεῖται καί τελικά φεύγει μέ τόν Γιαλκέτση.

Τήν ἐπόμενη μέρα, Παρασκευή τό μεσημέρι, οἱ δεσμοφυλάκισσες τούς λένε: «Μπῆτε μέσα γιά τελευταία φορά». Ἀπό τίς 48 μπαίνουν μόνο 2.

Γι αὐτό πού συνεχίστηκε, μιά κρατούμενη καταγγέλλει:

«Ἡ Διεύθυνση τῶν φυλακῶν σήκωσε τά χέρια καί κάλεσε ἐνίσχυση. Ἔστειλε πρώτα τίς δεσμοφυλάκισσες νά παροτρύνουν τίς ἀπεργούς μέ μισοαπειλές νά μποῦν μέσα στά κελλιά γιά τήν μεσημεριανή κατάκλιση στίς 12 ἡ ὥρα τό μεσημέρι. Καί πάλι ἀρνηθήκαμε. Ὑπῆρχε ἔτοιμο ἓνα κείμενο γιά νά ἔρθουμε σέ διαπραγματεύσεις μέ τήν Διεύθυνση. Δέν θέλησε ὅμως αὐτή ν' ἀκούσει τίποτε περισσότερο. Ἔτσι σέ χρόνο μηδέν μόλις ἔφυγαν οἱ φύλακες, ἀκούστηκαν πολλά ποδοβολητά ἀπό τόν διάδρομο. Ἀμέσως συγκεντρωθήκαμε ὅλες μπροστά καί καθήσαμε κάτω. Αὐτό πού ἀντικρύσαμε δέν τό περίμενε κανείς, τουλάχιστον ἔτσι. Ἀνοιξαν τήν πόρτα καί φάνηκαν. Ἦταν μιά στρατιά ἀπό ἀγριεμένους καί ὀπλισμένους ἀστυνομικούς. Ἀντιστοιχοῦσαν δύο ἄντρες γιά μιά γυναῖκα. Μπροστά τους ἦταν ἓνας μέ πολιτικά, ἦταν ἀποφασισμένοι. Ὁρμησαν ἀμέσως δίχως ἄλλη κουβέντα. «Δέν θά μπῆτε μέσα ἔ;» εἶπε ὁ ἀρχηγός καί ἀμέσως ἔγινε μάχη. Ἐμεῖς εἴχαμε μόνο τά χέρια μας, αὐτοί εἴχαν τή μανία τους, τά γκλόπς, τά περιστροφά. Δέν ξέρω τί σκεφτόντουσαν ὅτι θά ἀντιμετωπίσουν, ξέρω μόνο ὅτι εἴμασταν 40 γυναῖκες ἀπό τίς ὁποῖες οἱ μισές ἦταν ἄρρωστες ἢ καί μεγάλης ἡλικίας. Αὐτή τήν εἰκόνα τήν εἶχα δεῖ μόνο στό Πολυτεχνεῖο καί στούς κινηματογράφους. Τά ἔκαναν ὅλα σκόνη, κτυποῦσαν μέ μάτια κλειστά ὅπου εὗρισκαν, στό κεφάλι, στό πόδια, στό στομάχι. Τήν Φρόσω τήν σέρνουν λιπόθυμη σ' ὅλο τό διάδρομο. Μιά Αὐστραλέζα πεσμένη χάμω τήν τραβᾶνε ἀπό τά μαλλιά. Μᾶς κλειδώνουν ὅπου βροῦν. Μιά τήν ἀνεβάζουν τραβώντας ἀπό τή σκάλα ἐνῶ τό σῶμα της καί τό κεφάλι της χτυπᾶνε σέ κάθε σκαλί. Φωνές, στριγγιλιές «Δολοφόνοι». Ἐπειτα πήραν αὐτές πού ἔπρεπε νά φύγουν. Μέ χειροπέδες ὀδηγηθήκαμε στήν κλούβα, 2 γιά ψυχιατρεῖο. Στήν εἴσοδο ἦταν ἄλλες τρεῖς. Ἀκουσα ὅτι θά τίς πήγαιναν γιά Πάτρα. Τό φρικτό αὐτό σκηνικό δέν ἔπρεπε νά γίνει καί μόνο ἀπό τήν ἀποψη ὅτι ἡ δικιά μας πλευρά ἦταν συζητήσιμη».

Μετά τά γεγονότα αὐτά ἔγιναν 13, μεταγωγές σέ ἄλλες φυλακές τῆς Ἑλλάδας, προσπαθώντας μ' αὐτό τόν τρόπο νά καταστεῖλουν τήν ἐξέγερση πού εἶχε ξεσπάσει. Μεταξύ τῶν ἄλλων οἱ Εὐη Κώτσου, Βάσω Σωκράτους καί Γκομέζ μεταφέρθηκαν στίς φυλακές Τρικάλων καί οἱ Πλατοῦ, Μπογιατζίδου, Μακρίδου καί Μπαρσέσκου στίς φυλακές Πάτρας.

Αὐτά τά γεγονότα στίς γυναικεῖες φυλακές εἴχαν ἀντίκτυπο καί στίς ἀντρικές φυλακές Κορυδαλλοῦ. Ἀρχισε μιά ἀπεργία πείνας ἀπό μερικούς ὅπως ὁ Φ. Κυρίτσης γιά συμπαράσταση στίς γυναῖκες καί ὁ Γιάννης Μπουκετσίδης μέ αἶτημα τήν ἀποφυλακισή του. Καί οἱ δύο αὐτοί κλείστηκαν στήν ἀπομόνωση, ἐνῶ μεταφέρθηκαν στίς πειθαρχικές φυλακές Κέρκυρας οἱ Κυρίμης Γιῶργος, Πέτσης Λάμπρος, Ταπούτης Γιῶργος καί Μοίρας.

Πάντως ἡ ἐξέγερση αὐτή στίς γυναικεῖες φυλακές δέν εἶναι ἡ πρώτη. Πρίν ἀπό μῆνες οἱ κρατούμενες ἐνός ὁλόκληρου ὁρόφου ἀρνήθηκαν νά μποῦν στά κελλιά τους γιατί μιά συκρατούμενή τους εἶχε τιμωρηθεῖ ἀδίκαια καί εἶχε κλειστεῖ στό κελί της. Καί δέν εἶναι σπάνιο φαινόμενο τά κοψίματα καί οἱ αὐτοτραυματισμοί σάν μορφή ἀτομικῆς διαμαρτυρίας.

ΤΕΡΜΑ ΣΤΙΣ ΦΥΛΑΚΕΣ ΤΑ ΑΝΑΜΟΡΦΩΤΗΡΙΑ ΤΑ ΨΥΧΙΑΤΡΕΙΑ
ΚΙ ΟΛΑ ΤΑ ΥΠΟΤΙΘΕΜΕΝΑ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ ΠΟΥ
ΔΙΑΙΩΝΙΖΟΥΝ ΤΙΣ ΕΞΟΥΣΙΑΣΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΡΑΤΣΙΣΤΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

Στις 23/4 τήν Τετάρτη ΙΙ π.μ. στήν απομόνωση τών γυναικείων φυλακών Κορυδαλλού ή Ισοβίτισα. Άδαμάκη κάνει απόπειρα αυτοκτονίας. Κρέμεται στά καγκελλα του κελιού της μέ ένα σεντόνι. Μετά τήν απόπειρα τήν στέλνουν στό Δαφνί. Μεσημέρι της ίδιας μέρας προσπαθούν νά μεταφέρουν μέ τή βία τήν κρατούμενη Βέλτερ στό Δαφνί. Η συγκρατούμενη της Άρβανιτάκη βλέποντάς την σπάζει ένα τζάμι καί κόβει τίσ άρτηρες της. Οί δεσμοφυλάκισες διαφοροβήγαν γιά τήν Άρβανιτάκη παρά τίσ συνεχείς κραυγές τών συγκρατουμένων της καί τελικά τήν παίρνουν μετά μισή ώρα.

Άπό έκείνη τή στιγμή όλες οί κρατούμενες απαιτούν νά έρθει είσαγγελέας καί δημοσιογράφοι καί δέν άφήνουν νά σκουπίσουν τά αίματα της Άρβανιτάκη. Δέν μπαίνουν στά κελιά καί τή νύχτα κατεβαίνουν σέ άπεργία πείνας καί φτιάχνουν πάνω μέ τά σεντόνια τους μέ τό σθηματά: "Άπεργία Πείνας γιά καλύτερους όρους ζωής". Τελικά έρχεται κάποιος (πού ισχυρίζεται ότι είναι είσαγγελέας) μέ έντολή όπως είπε του είσαγγελέα Πειραιά Κονταξή, αλλά δέν διατάσσει καμία ένέργεια φερόμενος σκαιότατα στις κρατούμενες καί άρνούμενος νά δώσει τά στοιχεία του. Τήν επομένη έρχεται ό Λαμπρίας ως αντιπρόσωπος του Υπουργείου Δικαιοσύνης μέ τό γενικό διευθυντή του υπουργείου Γιαλκέτση οί όποιοι κατηγορούν τίσ πολιτικές κρατούμενες γιά υποκίνηση στάσης κι ότι δένουν πολιτική χροιά στις ένέργειές τους. Χωρίζουν τίσ κρατούμενες σέ δυό πτέρυγες, στή μία βαρυποινίτισες καί ίσοβίτισες καί στήν άλλη τίσ υπόλοιπες. Τήν Πέμπτη οί κρατούμενες ζητούν νά έρθουν σέ έπαφή μέ τήν άλλη πτέρυγα γιά νά συζητήσουν τά αίτήματά τους πού άφορούν τίσ καλύτερες συνθήκες διαβίωσης τους καί νά τά υποβάλλουν κατόπιν στό υπουργείο. Ό Λαμπρίας άρνείται καί τελικά φεύγει μέ τόν Γιαλκέτση. Μένουν έξω καί τήν Πέμπτη τό βράδυ. Τήν Παρασκευή τό πρωί εξακολουθούν νά ζητάν έπαφή μέ τήν άλλη πτέρυγα άπό τή διευθύντρια τών φυλακών Σαβόγλου καί αότη τό άρνείται. Στις 12.30 οί δεσμοφυλάκισες τους λένε: "μπήτε, γιά τελευταία φορά". Μπήκαν στά κελιά τους μόνο 2 άπό τίσ 48. Μετά άπό 10 λεπτά άνοίγει ή πόρτα. Άπό μαρτυρία κρατούμενης:

"...Παρασκευή 13 μ.μ. Η πόρτα της πτέρυγας ξανανοίγει, 15 δεσμοφυλάκισες καί 50 άντρες τών ΜΑΤ άνεμίζοντας γιλόμπς είσβάλλουν ούρλιαζοντας. Καμία μας δέν κινήθηκε. Μας άρπάζουν άπό τά μαλλιά, 4 μπάτσοι γιά μία κρατούμενη. Μας χτυπάνε όπου βρουν, στό κεφάλι, στό πόδια, στό στομάχι. Επί μισή ώρα ή φυλακή θυμίζει τή νύχτα του Πολυτεχνείου τό Νοέμβρη του '73. Τή ώρα τή σέρνουν μισολιποθύμη σ'όλο τό διάδρομο. Μία άυστραλέζα, πεσμένη χάρω, τήν τραβάνε δυό μπάτσοι άπό τά μαλλιά. Μας κλειδώνουν όπου βρουν. Μία άπό νες τήν άνεβάζουν τραβώντας άπό τή σκάλα ενώ τό σώμα της καί τό κεφάλι της χτυπάει σέ κάθε σκαλι....."

Μετά τά γεγονότα αυτά μέχρι σήμερα έχουν γίνει 13 μεταγωγές πολιτικών και ποινικών κρατούμενων στην Πάτρα, Τρίκαλα, Θεσσαλονίκη, Βόλο και 3 έχουν μεταφερθεί στο ψυχιατρείο. Οι κρατούμενες που έχουν μεταχθεί συνεχίζουν μέχρι και σήμερα την άπεργία πείνας.

Εμείς οι γυναίκες:

- Καταγγέλουμε τη στάση του κράτους και των αρμοδίων οργάνων του, υπουργών κλπ. και τη βάρβαρη επίθεση των αστυνομικών.
- Καταδικάζουμε το ελληνικό σφαγρονιστικό σύστημα που λειτουργεί σαν ισοπεδωτικός εξοντωτικός μηχανισμός των φυλακισμένων και σαν κλεινωτικός μηχανισμός καταστολής.
- Καταγγέλουμε την "καθαρή", "άταξική" επίσημη, την υπεράνω αντίθεσεων και σκοπιμοτήτων, τη σύμπραξη επιστημονικής-φυλακής, τους ψυχιάτρους-δεσμοφθαλμούς.
- Καταγγέλουμε τη χρησιμοποίηση των υποτιθέμενων ψυχιατρικών κλινικών σαν εξασκητική απειλή ενάντια στους ανυπότακτους και "μή συμμορφούμενους" με την τάξη και τους άπανθρώπους μηχανισμούς των φυλακών και τη λειτουργία τους σαν σύγχρονα Νησιά του Διαβόλου.
- Καταγγέλουμε την αδιαφορία-άνοχη των ψυχιάτρων και των κοινωνικών λειτουργών, την σιωπή τους σχετικά με τις υπάρχουσες συνθήκες των φυλακών, αναμορφωτηρίων και ψυχιατρείων που καταλήγει σε άποδοξη και σύμπραξη στέβας συντελούνται.
- Καταγγέλουμε τη συνωμοσία σιωπής γύρω από τις συνθήκες των φυλακών και την πάλη των φυλακισμένων.

Εμείς οι γυναίκες συμπαραστεκόμαστε στην άγώνα των δημοφιλών μας φυλακισμένων και σ' όλους τους άγώνες των κάθε λογής μειονοτήτων πιστεύοντας ότι και το δικό μας πρόβλημα άπτεται των ίδιων εξουσιαστικών κατασταλτικών μηχανισμών.

Καταδικάζουμε αυτό το ρατσιστικό, εξουσιαστικό κοινωνικό σύστημα που δημιουργεί και αναπαράγει τις κοινωνικές κατηγορίες και διακρίσεις των "άπροσάρμοστων" και "προσαρμοσμένων", των "φυσιολογικών" και "άνωμαλων", των "λογικών" και "τρελλών". Εμείς οι "έλεutheres" γυναίκες χαιρετίζουμε την έξεγερση των φυλακισμένων αδελφών μας και ζητάμε μαζί τους να εγκαποποιηθούν άμεσα τὰ αίτήματά τους: Νά καταργηθεί τὸ Λαφόντ σαν μέσο έκφοβισμού και σφαγρονισμού. Νά καταργηθεί ὁ ψυχολογικός έκβιασμός γιὰ θέματα καλής διαγωγής γιὰ τις ὑπόδικες. Νά καταργηθεί ἡ έκμισθωση έργατικού δυναμικού γιὰ τις βαρυποιντίσες. Ἡ δουλειά νά γίνει μιά μέρα δουλειά μιά μέρα χάρη ενώ τώρα είναι 1 μήνας δουλειά γιὰ 23 μέρες χάρη. Νά φύγει ὁ ψυχίατρος Μαρξτός και ἡ άρχιφυλάκισσα Τσαμπρού. Νά γίνει ένα έπισκεπτήριο την Κυριακή. Νά δημιουργηθεί ειδική πτέρυγα νοσοκομείου γιὰ ναρκωμανείς. Καλύτερη διατροφή και κοινωνική πρόνοια.

28 Ἀπρίλη 1980

ΓΥΝΑΙΚΕΥΤΑ ΟΜΑΔΑ - ΟΜΑΔΑ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΝΟΜΙΚΗΣ - ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ ΓΥΝΑΙΚΩΝ
ΑΥΤΟΝΟΜΗ ΟΜΑΔΑ ΟΜΟΦΥΛΟΦΙΛΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ - ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΠΕΙΡΑΙΑ
ΟΜΑΔΑ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΑΓΩΝΑ ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ - ΟΜΑΔΑ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΕΦΕΓΓΑ - ΕΠΑΝΑΣΤΑ-
ΤΙΚΗ ΠΑΛΗ ΓΥΝΑΙΚΩΝ

Κύριε ὑπουργέ,

Οἱ εὐρισκόμενες εἰς τὰς κλειστάς γυναικείας φυλακάς Κορυδαλλοῦ διά χρῆσιν ναρκωτικῶν σᾶς ἐπικαλοῦμε ἐπείγοντως (μερικές ἀπό αὐτές σημειωτέον ὅτι εὐρίσκονται ἐδῶ οὔτε κἄν γιά χρῆση) διά τὰ σοβαρά αἰτήματά μας, πού ἀφοροῦν τήν ἀνύπαρκτη δικαιοσύνη, μέ τήν ἐδραίωση τῆς προδοσίας τοῦ ἄρθρου 8.

Ἐνα θέμα πού ὑπάρχει ἀπό χρόνια κλειστό, τό ὅτι μᾶς ἀντιμετωπίζετε προκατειλημμένα ἐγκληματίες. Ἀποδεδειγμένες δικαστικές πλάνες μέ συμπλήρωμα τίς δωροδοκίες, τή μεταφορά μας εἰς τὰς φυλακάς ἀκόμη καί μέ τίς ἀρνητικές μας καταθέσεις παρὰ τόν ἐκβιασμό τῆς ἀστυνομίας.

Τήν ἀρνησι τῶν ἐγγυήσεων, ἡ ὁποία ἔχει τίς συνέπειες νά καταστρεφόμεθα οἰκονομικά, διότι οἱ περισσότερες διατηρούσαμε καταστήματα εἴτε ἐργαζόμεθα καί τώρα ὅλα αὐτά εἶναι ἀνύπαρκτα.

Οἱ περισσότερες πάλι ἀπό ἐμᾶς τυγχάνει νά εἴμεθα μητέρες, οἱ ὁποῖες χάνουμε τὰ παιδιά μας, τὰ ὁποῖα ἀρνοῦνται νά πᾶνε σχολεῖο ἢ νά φᾶνε τό φαγητό τους, διότι μᾶς ἀναζητοῦν.

Ἡ ψυχρή ἐκμετάλλευσις τῶν δικηγόρων, οἱ ὁποῖοι ἐκμεταλλεύονται τό ἄγχος τῆς ἐλευθερίας μας, καταχράζονται περιουσίες ἀσκόπως καί παρανόμως, ποσά ἀσυλλόγιστα καί ἀσυνάρτητα δίχως ποτέ νά ἔχουν ἐλεγχθεῖ διά τήν ἀπάτη τους.

Ἡ στέρησις ψυχιατρικοῦ παρατηρήματος εἰς τὰς φυλακάς.

Οἱ τοξικομανεῖς στεροῦνται θεραπείας ἱατρικῆς καί ἀνθρωπιστικῆς.

Τά ψυχοφάρμακα, τὰ ὁποῖα καταπίνουν διά τῆς βίας, διότι ἂν τὰ ἀρνηθοῦν μέ τόν λόγο ὅτι δέν τὰ χρειάζονται ὑπόκεινται σέ βασανιστήρια καί ἕνα ἀπό αὐτά εἶναι ἡ βίαία προσκόλλησις στό κρεβάτι διά δεσίματος μέ ἔνεση κοκτέιλ, ἡ ὁποία ἔχει τήν ιδιότητα νά σέ κάνει φυτό προκαλώντας σου ἐγκεφαλική καί σωματική γράμπα τριῶν ἡμερῶν. Σημειωτέον νά ἀναφερθεῖ ὅτι οἱ τοξικομανεῖς παίρνουν τὰ ἴδια φάρμακα πού δίνουν σέ ἐγκληματίες τρελλούς ἐσωκλειστούς τριάντα χρόνια στόν ψυχιατρικό αὐτό τάφο.

Τελικά οἱ τοξικομανεῖς δέν ἀνήκουν στό τρελλοκομεῖο τοῦ Δαφνίου, διότι ἡ θεραπεία τους ἐγκτεῖται σέ καθαρά ἀνθρωπιστική συμπαράσταση πού οὔτε κἄν ὑφίσταται, ἀρχίζοντας ἀπό τίς νοσοκόμες καί καταλήγοντας στούς ἱατρούς μέ τό αἰσχρό λεξιλόγιό τους. Ὁ δέ ἱατρός καί Διευθυντής τοῦ καταστήματος Δαφνίου κος Ραπίδης, πρόκειται περί ἑνός ψυχροῦ ἐκμεταλλευτῆ ἐμπόρου καί τόν καταγγέλλουμε, διότι δωροδοκεῖται διά νά ὑπογράψῃ τήν ἀρρώστιά σου, δωροδοκεῖται διά νά ὑπογράψῃ τό τέλος τῆς θεραπείας σου, πού ἂν δέν ἔχεις χρήματα νά τόν πληρώσεις σέ κρατᾶ ἐνταφιασμένη ὅσο καί μέχρι νά πληρωθῇ. Δωροδοκεῖται ἐπίσης ἀπό τό ἀπαγορευμένο ἐπισκεπτήριο, δηλαδή ἀπό ὁμόνοιο τοῦ σέ ἀπομονώνει τελείως ἀπό τοὺς γονεῖς σου ἐπὶ ἕνα μῆνα καί σοῦ ἐπιτρέπει τό ἐπισκεπτήριο μέ τήν καταβολή χρημάτων.

Τό τέλος τῆς ὑποθέσεως εἶναι, ὅτι ὅλη ἡ κατάστασις γύρω ἀπό τοὺς ἀρρώστους τοξικομανεῖς εἴτε καί ἀπλᾶ κάνοντας χρῆση πού βλάπτουν μόνο τόν ἑαυτό τους, ὑπόκειται τίς μεγαλύτερες ἐκμεταλλεύσεις καί τίς ὑψηλότερες ποινές, τίς στέρησεις ἀναστολῶν καί χάριτος.

Ποία, λοιπόν, ἡ κοινωνική ἠθική συμπαράστασις πού μᾶς γεμίζει πικρία, ψυχικά ἄγχη, ἐκδίκηση, ἀηδία καί ἐπιθυμία νά ἀφαιρέσουμε τή ζωή μας; Καί ποία ἡ κοινωνική ἀπαιτήσις νά ἐπανέλθουμε στήν ἐλεύθερη ζωὴ τῆς ἀναδημιουργίας, ὅταν βγαίνοντας τελικά ἀπό ἐδῶ, εἴμεθα ἠθικά καί οἰκονομικά κατεστραμμένοι;

Παρακαλοῦμε, ὅπως μεριμνήσητε καί κατανοήσητε τό συντομότερο τὰ προβλήματά μας, διότι ἡ τιμωρία δέν σημαίνει σωφρονισμό.

Υ.Γ. Τό ὑπόμνημά μας βασίζεται σέ γεγονότα τὰ ὁποῖα ἔχουν γελοιοποιήσει τήν πατρίδα μας παγκοσμίως.

Σᾶς περιμένουμε ἐντός πέντε ἡμερῶν, ἄλλως κατεβαίνουμε σέ ἀπεργία πείνης.

Ἡ παραπάνω ἐπιστολή κυκλοφόρησε τόν Μάρτη στήν Ἀθήνα, σάν προκύρηξη, ἀπ' τήν «ὁμάδα πρωτοβουλίας ἐνάντια στήν τρομοκρατία».

«Ψ. Κ.»

- 'Η πλειοψηφία τών κρατούμένων τού Ψ.Κ. είναι υπόδικοι ή κρατούμενοι γιά παραβάσεις τού νόμου περί ναρκωτικῶν, ἄν δέν εἶναι ψυχασθενεῖς.
- 'Ο σωφρονιστικός κανονισμός εἶναι ὁ ἴδιος πού ἰσχύει καί στίς φυλακές, τό προσωπικό εἶναι τό ἴδιο (διευθυντές - υπάλληλοι - φύλακες). Πολλές φορές ἔχουν μεταχθεῖ πειθαρχικῶς κρατούμενοι ὑποτίθεται ἄσθενεῖς γιά βασανιστήρια στήν Κέρκυρα καί γιά τό ἀντίθετο.
- Χαρακτηριστικό εἶναι ὅτι ὁ γιατρός σάν υπεύθυνος γιά τήν θεραπεία ἔχει λιγώτερα δικαιώματα ἀπ' τό διευθυντή υπεύθυνο γιά τήν πειθαρχία.
- Πολλές φορές παρατηρεῖται ὅτι οἱ ἴδιοι οἱ κρατούμενοι ζητᾶνε νά πᾶνε στό ψυχιατρεῖο, αὐτό συμβαίνει κυρίως γιατί ἐλπίζουν ὅτι ἂν θεωρηθοῦν ἄρρωστοι θά ἔχουν καλύτερη μεταχείριση.
- Οἱ διαφορές ἀπ' τίς φυλακές εἶναι δύο: 1) ὑπάρχει τό δέσιμο στό κρεβάτι σάν θεραπευτική ἀγωγή.
2) Δίνονται στούς κρατούμενους ψυχοφάρμακα διάφορα τά ὁποῖα μέσα σ' αὐτό τό περιβάλλον καί χωρίς γενικώτερη θεραπεία (ἀναλύσεις κλπ) κάνουν μόνο κακό. Καί τά δύο παραπάνω μέσα χρησιμοποιοῦνται καί σάν ποινές. "Ὅσον ἀφορᾷ εἰδικά τό δεύτερο ὑπάρχουν ἐνέσεις - οἱ κρατούμενοι τίς ὀνομάζουν «μουλαρίσιες» γιατί εἶναι κατάλληλες γιά μεγάλα ζῶα - πού σέ κάνουν νά σταματᾷς ὅποιαδήποτε διαμαρτυρία γιά τούς ὁρους διαβίωσης.
- Οἱ ἄρρωστοι περνοῦν τό καιρό τους χωρίς ἀσχολίες, χωρίς κατάλληλες ἐγκαταστάσεις, μόνοι μέ τά προβλήματά τους καί τίς ἀπειλές τῆς σωφρονιστικῆς ὑπηρεσίας.
- Πρόκειται τελικά γιά μιᾷ «φωλιά τού κούκου» ὅπου συμβαίνει ὅτι καί στίς ἄλλες φυλακές καί ὁ κρατούμενος βγαίνει σέ πολύ χειρότερη κατάσταση ἀπ' ὅταν μπῆκε.

ΔΑΦΝΙ

1.

«'Εγώ ἔμεινα στό Δαφνί 1/2 μήνα περίπου γιά ἀποτοξίνωση. 'Υπάρχει ἐκεῖ ἕνα εἰδικό τμήμα γιά μανιακοῦς καί ἐκεῖ πᾶνε καί τούς κρατούμενους ἐκείνους πού ἀντιστέκονται μέσα στίς φυλακές καί ἀντιστέκονται γιατί βλέπουν τό δίκιο τους καί δέν μποροῦν νά σωπάσουν.

Τέτοια περίπτωση εἶναι καί ὁ Γιάννης Πετρόπουλος, φοβερά καλός σάν ἄνθρωπος καί εἶναι δέκα χρόνια τώρα φυλακή μέ ἰσόβια. Αὐτόν ἐπὶ 6 μήνες τόν εἶχαν δεμένο στό ψυχιατρεῖο καί ἄλλους τόσους μήνες στόν Κορυδαλλό. "Ἐκανε πάνω του στίς ἀναγκες του καί τοῦ ρίχνανε νερά.

Οἱ γιατροί ἐκεῖ, ἰδίως ὁ Ραπίδης ἐκβιάζουν τήν κατάσταση γιά νά βγῆς σύντομα, ἰδιαίτερα οἱ ναρκομανεῖς.

Οἱ ἄντρες τού Κορυδαλλοῦ γιά νά τούς κρατάει στό ψυχιατρεῖο τόν πληρώνουν κάθε μήνα 4 μέχρι καί δέκα χιλιάδες. "Αμα τά καθυστερήσεις καί μιᾷ μέρα, σέ ξαναγυρίζει στο νοσοκομεῖο τῆς φυλακῆς καί βέβαια αὐτοί πού δέν ἔχουνε λεφτά μένουν ἀπ' ἔξω.

"Ἦταν μιᾷ κοπέλλα ναρκομανῆς ἐκεῖ, ὁ Ραπίδης ζήτησε ἀπό τούς γονεῖς της κάπου 100 χιλιάδες γιά νά τῆς δώσει χαρτί πραγματογνωμοσύνης.

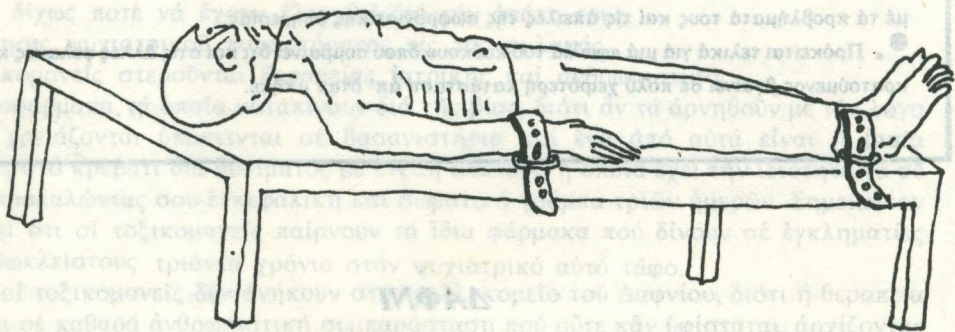
Κι' ἄλλη μιᾷ, αὐτή ἦταν 15 μήνες υπόδικος καί τό δικαστήριο τήν ἀθώωσε.

Μετά τήν κλείσανε στό Δαφνί καί μόλις πλήρωσε στόν Ραπίδη 30 χιλιάδες τῆς ἔκανε τά χαρτιά καί ἔφυγε. Μᾶς ἔχουν ἐκεῖ ἀνακατεμένους μέ τούς τρελοῦς ἐπίτηδες γιά νά μᾶς ταλαιπωροῦν, ἐνῶ τό δικό μας πρόβλημα εἶναι καθαρά ψυχολογικό».

«Μέσα στο Δαφνί δ,τι άρρώστεια και νάχεις δέν σου δίνουν φάρμακα. Αυτό ισχύει και για τούς ψυχασθενείς και για τούς ναρκομανείς.

Ζητάς μιά άσπιρίνη για πονοκέφαλο και δέν σου δίνουν. Μπροστά στά μάτια μου πέθανε μιά ψυχοπαθής πού έπασχε από άσθμα.

Τήν έπιασε κρίση και έπρεπε νά τής κάνουν τεχνητή άναπνοή. Αυτοί όμως δέν τής έκαναν και πέθανε μπροστά στά μάτια μου. Έγώ είπα τότε στό γιατρό ότι αυτό τήν σκότωσε, κι' αυτός μου είπε «κλείσε τά μάτια σου και κάνε πώς δέν βλέπεις». Τή γυναίκα πού πέθανε δέν τήν θάψανε αλλά τήν πέταξαν στά σκουπίδια. Έμένα για νά μέ τιμωρήσουν έπειδή φώναξα και διαμαρτυρήθηκα γι' αυτό πού έγινε, μέ δέσανε μιά όλόκληρη μέρα στό κρεβάτι και μου έκαναν μιά ένεση κοκταίηλ. Έμεινα στό Δαφνί για άποτοξίνωση 3 μήνες. Μιά άλλη φορά πού άρνήθηκα νά πάρω τά χάπια πού μάς δίνανε, μέ δέσανε έπι έφτά μέρες συνέχεια στό κρεβάτι. Δέν μέ σηκώναν ούτε για κατούρημα, και μου έκαναν κοκταίηλ».

Σέ ένα φίλο πού έγινε ήρωϊνομανής

Μία μία οι χάντρες του κομπολογιού Χτυπούν άργά.

Τάκ....Τάκ....Τάκ....

Τό σεντούκι των άναμνήσεων άνοίγει.

Βάζω τό δάχτυλο νά πιάσω Χαρά...Τίποτα...

Βάζω τό δάχτυλο νά πιάσω Θλίψη...Γεμάτη χούφτα!

Και σύ μαζί ζωντανεύεις τό πικρό παρελθόν μου...

Ένας θάλαμος, μιά σόμπα, γύρω-γύρω θλιμένα πρόσωπα.

Λόγια όργης και άγανάκτησης...

Ένας θάλαμος, Σιδερένια πόρτα, Σιδερένια παράθυρα

πνιγμένα ούρλιαχτά...

Ένας θάλαμος κρεβάτια πλάϊ-πλάϊ

Άπέναντί μου άκουμπισμένος στό προσκέφαλο έσύ.

Έσύ και γώ...Λόγια...Λόγια...Λόγια...

Λόγια άγανάκτησης ψυθιριστά σά χάδι μή ξυπνήση ή Δυστυχία

πού κοιμάται...Και μεις Λόγια...Έρεμη Άγανάκτηση.

Υποσχέσεις...Θ' άγωνιστούμε...Θά παλαίσουμε τή Ρίζα του κακού.

Ένα παρελθόν ένωμένοι...Καταπίεση δυστυχία πόνο όδύνη συμφορά...

Τό αίμα έκαιγε στις φλέβες μας...Είμαστε νέοι...

Ἄχ! παιδικά ὄνειρα τί λίγο πού θέλετε νά μᾶς διαψεύσετε...
Τώρα θά πιάσω κιθάρα νά σοῦ τραγουδήσω...
Ἀλήθεια τί νότες νά πῶ;
Στράφι τὰ ὄνειρα, στράφι τὰ Λόγια
Τί νά σοῦ πῶ μαράζι; Λουλούδι πού μέ τὰ πρώτα χιόνια πάγωσες;
Τά ἄλικο κόκκινα φύλλα εἶχαν ὁμορφιά ἐδειχναν δύναμη.
Μά ὁ κορμός ψεύτικος, μιὰ αὐτάπατη.
Πόσο γελάστηκα σ' αὐτό πού πίστεψα!
Νά πονέσω; εἶναι τό καθημερινό μου μαρτύριο
Νά φωνάξω; Στά στήθη μου λυγμός.
Νά κλάψω; Μαῦρο τό Δάκρυ.
Πέθανε (Λυτρώσου) τουλάχιστον ἄς μή μπορῶ νά γελάσω.
Προδομένα ὄνειρα, προδομένη φιλία.
Συνένοχοι στό Γκρεμό σου.....

Σάν ἔμαθα τὰ νέα σου
πού ἤρθανε ἀπ' ἔξω
τό πρόσωπο Χαστούκισα
λίγο ν' ἀναθαρέψω.

Ἐσύ πού πάντα χλεύαζες
τούς κόμπους-τοῦ Αὐγεία
τό αἷμα σου ἐλέρωσες
στήν πρώτη εὐκαιρία;

Ἐσύ π' ἀπεχθανόσουν
καί ἐκατηγοροῦσες
μικρόβιο στά μάτια σου
τέτοιους τούς ἐθωροῦσες;

Ἐσύ εἶσαι πού πίστευα
γρانیτη ἢ ἀτσάλι
ν' ἀκούω γιά τούς Ἀθλοῦς σου
πῶς εἶναι μαῦρο χάλι;

Ἀλήθεια πέσμον τί νά πῶ
ἀν μέ ρωτήσῃ κάποιος
ἄς εἶναι ἓνας χειρότερος
ἄς εἶναι ἓνας Σάπιος.

Πολλοί θα πλησιάζουν
στήν πρώτη εὐκαιρία
«Χαμπέρια δός τοῦ φίλου σου»
Θά ποῦναι μ' εἰρωνία.

Καί θά γελάσουν μέ χαρά
πού εἶσαι πιά δικός τους
ὁ σύντροφος στό Βούρκο τους
στό λιγοστό τό φῶς τους.

Τί ἄλλο τώρα νά σοῦ πῶ
θέλω νά ξαποστάσω
σέ καταράκτη ὄνειρου
λίγο νά ξαποστάσω.

Κι ἐγώ πῶς τάχα νά φερθῶ
πῶς νά τούς ἀντικρύσω
τά χέρια μου κρατάς ἐσύ
πές μου πῶς νά τούς φτύσω.

Πῶς νά τούς πιάσω ἀπ' τό γιακά
Λέσια νά τούς φωνάξω
«Ἄλλους νά μή λερώσετε»
τό δρόμο σας θά φράξω»

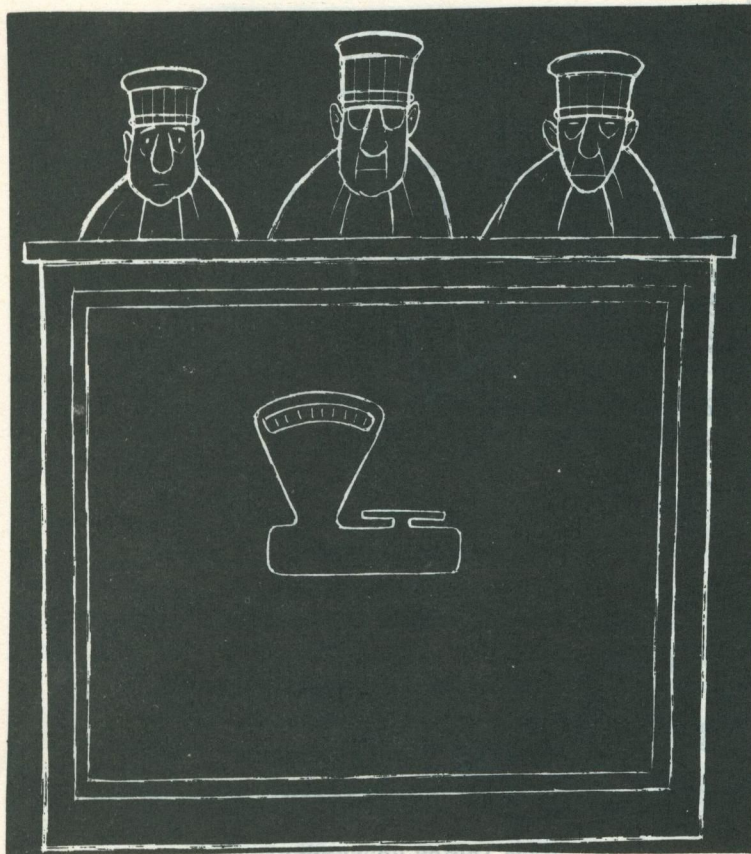
Λέγε λοιπόν μουγκάθηκες;
ἄδεια εἶν' ἡ ζωή μου
καί σύ τηρῆς τή σιωπή
στό σκοτεινό κελί μου.

Ἀκούω τώρα μιὰ κραυγή
θαρῶ εἶν' ἡ δική σου
καυμένη φίλε μου γιατί;
ἀλοῖωσ' ἡ φωνή σου.

Κλείνω τὰ μάτια σέ θωρῶ
οὔτε νά περπατήσῃς
δέν τό μπορῆς παλιόφιλε
τά χέρια σου νά κλείσῃς.

Ὅλο τό σώμα του γιατί
εἶναι στιγματισμένο;
σάν τό σπαθί νά σ' ἔκοψε
τό νεκραναστημένο.

Τά χέρια σου ἐπάνῳ μου
τά τρέφη ἡ Τοξίνη
τό πρόσωπο στόν ὦμο μου
ἀνίκανο πιά κλείνῃ.

Κάποτε ο άνθρωπος έρχεται σ' ένα σημείο ν' αναζητᾷ τόν έαυτό του. Πολλές φορές νοιώθει ένα κενό μέσα του.

Θά σᾶς διηγηθῶ μερικά κομμάτια ἀπ' τή ζωή μου, μιά ζωή πού έχασε τό νόημά της ἀπό τά παιδικά μου χρόνια.

Γεννήθηκα τό 1957 σ' ένα χωριό τῶν Ἰωαννίνων. Σέ ηλικία 6 χρονῶν ἀναγκάστηκε ἡ οἰκογένειά μου νά φύγει ἀπ' τό χωριό καί νά ἔρθει στήν Ἀθήνα. Ἦταν τό 1963. Κατοικήσαμε στά Σπάτα σέ δικό μας σπίτι ἀπό μιά κληρονομιά πού πῆρε ὁ πατέρας μου ἀπό τόν παππού μου. Ἐζησα μέχρι τό '68 ὅπως ὅλα τά παιδιά. Ὡσπου μιά μέρα μαζί μέ ἄλλα παιδιά τῆς γειτονιάς, φίλους μου, πήραμε ένα ποδήλατο τελείως ἄθῳα. Αὐτό τό ποδήλατο στάθηκε σταθμός στή ζωή μου. Μοῦ κᾶνανε μήνυση, μέ πῆγαν στό δικαστήριο. Κανείς ἀπ' τούς δικούς μου δέν πίστευε ἀργότερα ὅτι διέταξαν νά μέ βάλουν στό ἀναμορφωτήριο. Ἦμουν τότε ένα παιδί 11 χρονῶν.

Μέ ὁδήγησε ένας ἀστυνομικός καί μέ παρέδωσε σάν δέμα στό ἀναμορφωτήριο. Ἦταν Μάρτης τοῦ 1968. Μέ παρέλαβε ὁ ἐπιμελητής Τσαμασίρος, μέ τή σειρά του αὐτός μέ ὁδήγησε στήν ἀποθήκη κι ἐκεῖ ἄλλος ὑπεύθυνος μοῦ εἶπε νά βγάλω τά ροῦχα μου καί μοῦ ἔδωσε ἄλλα. Μετά μέ ὁδήγησε στόν θάλαμο κι ἐκεῖ ἀντίκρυσαν πολλά παιδιά, πού ἦταν ντυμένα τό ἴδιο ὅπως κι ἐγώ.

Ὁ χρόνος κυλοῦσε γιά μένα πολύ ἀργά. Διόμισυ χρόνια μέ κράτησαν, τόσο κράτησε ἡ ἐκπαίδευσή μου στό νά πηγαίνω κόντρα σέ ὅλα. Μοῦ εἶχαν πει πῶς θά γινόμουν ένας καλός ἄνθρωπος. Αὐτό δέν τό κατάλαβα ποτέ, τί καλός ἄνθρωπος θά γινόμουν, ἐνῶ δέν εἶχα τίποτα κακό νά διώξω ἀπό πάνω μου; Ὅλες οἱ μέρες ἦταν τό ἴδιο λές καί τίς εἶχαν βγάλει μέ καρμπόν. Πάντα μέσα μας ὁ φόβος. Γιά ένα χρόνο ἤμουν ἡσυχος, μόνο τό παιχνίδι σκεφτόμουν. Ἡ μητέρα μου ἐρχόταν καί μ' ἔβλεπε μέρα παρά μέρα, ὥσπου μιά μέρα τή ρώτησα γιατί δέν μέ παίρνει στό σπίτι, πολύ καιρό εἶχα καθήσει. Τότε ἐκείνη μοῦ εἶπε «πολύ θά τό ἤθελα, ἀλλά δέν μπορῶ, δέν σ' ἀφήνουν».

Ἀπό κείνη τή μέρα ἔχασα τόν ἑαυτό μου. Μισοῦσα τόν κόσμο, καί παρόλο πού ἤμουν μικρός, καταλάβαινα ὅτι δέν θέλουν τό καλό μου. Μοῦ ἤρθαν στό μυαλό μου εἰκόνες, ξύλο, βρισιές καί οἱ ἄθλιες συνθήκες πού ἐπικρατοῦσαν. Τήν ἄλλη μέρα ἔκανα τήν πρώτη μου ἀπόδραση. Μόλις βρέθηκα ἔξω στό δρόμο, δέν σκέφτηκα οὔτε πῶς θά πάω στό σπίτι, οὔτε τίς συνέπειες πού εἶχα ν' ἀντιμετωπίσω ἂν μέ πιάνανε. Ἦμουν ἐνθουσιασμένος, ἐπιτέλους ἐγώ ἤμουν ὁ νικητής, ἦταν τά πρώτα χαμόγελα μετά ἀπό τόσο καιρό —ἐπιτέλους, μπορῶ νά κάνω κι ἐγώ κάτι. Μέ πιάσαν μετὰ ἀπό ἀρκετές μέρες στό σπίτι μου. Μέ ὁδήγησαν στό ἀναμορφωτήριο, ξύλο, βρισιές, πειθαρχεῖο, ταλαιπωρία. Ὅμως ἐγώ δέν τό ἔβαζα κάτω, ἔλεγα ἀπό μέσα μου: μπορεῖς νά ξαναφύγεις, ὄχι τώρα γιατί σέ προσέχουν, ἀλλά βάλε τό μυαλό σου νά λειτουργήσει πῶς νά τοὺς ξεφύγεις. Τό μυαλό μου πῆγαινε σέ διάφορα κόλπα, σύντομα θά ἔπαιρνα τή ρεβάνς. Ἀπό τότε τό μυαλό μου δέν ξανασκέφτηκε νά κάνει κάτι καλό, πάντα κακό. Ἀκολούθησαν κι ἄλλες ἀποδράσεις, μέ πιάναν —τούς ἔφευγα, ὥσπου μιά μέρα τόν Ἰούνιο τοῦ 1971 μέ διώξαν μόνοι τους.

Πῆγα στό σπίτι μου. Τώρα πιά εἶμαι ἐλεύθερος, ἀλλά μέσα μου αἰσθανόμουν πῶς εἶμαι ένας ξένος, προσπάθησα νά τά ξεχάσω, ἀλλά ποτέ δέν τό κατάφερα. Ἀμα γινότανε καμιά ζημιὰ στό σπίτι κι ἔλεγε ὁ μπαμπάς ποιός τό ἔκανε, νόμιζα πῶς ἔδειχνε ἐμένα, παρόλο πού δέν τό εἶχα κάνει ἐγώ. Μέ κυριαρχοῦσε ένας φόβος, ένα ἄγχος μέχρι νά πει κάποιος πῶς τό ἔκανε αὐτός. Ἐβλεπα ἀστυνομικό καί φοβόμουν, ἔβλεπα τόν ἄλλον νά κάνει κάτι παράνομο καί μ' ἔπιανε ένας ἀνεξήγητος φόβος. Ὡσπου μιά μέρα τό '71 καί σέ ηλικία 14 χρονῶν ἔφυγα ἀπ' τό σπίτι μου. Αἰσθανόμουν πιά ἐλεύθερος, ὅσο γιά χρήματα εἶχα πάντα, γιατί εἶχα μάθει τό κόλπο τῆς κλοπῆς. Τόν Φεβρουάριο τοῦ '72 μέ πιάσανε γιά τίς κλοπές. Ὅταν μέ πῆγαν στήν ἀστυνομία διαπίστωσα πῶς δέν τοὺς φοβόμουν καθόλου, ἀλλά κατάλαβα τό πόσο πολύ τοὺς μισοῦσα.

Μέ ὁδήγησαν πάλι στό ἀναμορφωτήριο, κάθησα δέκα μῆνες. Μέ ὅλα τά μέσα, τό ξύλο, τήν πειθαρχία, τήν ἐκμετάλλευση, πάντα ἐπικρατοῦσε ὁ νόμος τοῦ δυνατοῦ. Οἱ ἄδικες τιμωρίες καί ἡ κακή

συμπεριφορά μᾶς ἔφερναν σ' ἓνα δρόμο ἀντίθετο ἀπό τούς νόμους τους. Θυμᾶμαι μιά μέρα μᾶς πιάσανε ἕξι ἄτομα μέ ἓνα τσιγάρο καί μᾶς βάλανε 15 μέρες στό πειθαρχεῖο, στέρηση ἐπισκεπτηρίων, κλπ. Καί ἡ εἰρωνία εἶναι ἡ ἐξῆς: Μόλις μᾶς βγάλανε ἀπ' τό πειθαρχεῖο μετά δυό μέρες ἦρθε ἓνας ὑπεύθυνος τοῦ ὑπουργείου καί πῆγαμε πολλά παιδιά νά τοῦ παραπονεθοῦμε γιά τήν συμπεριφορά τους, τό συσσίτιο καί πολλά ἄλλα θέματα σχετικά μέ τή διαβίωσή μας. Καί μείναμε κατάπληκτοι, γιατί μόλις μπήκαμε στό γραφεῖο, ἡ πρώτη του κουβέντα ἦταν ὅτι μᾶς ἐπιτρέπει τό τσιγάρο. Περιττό νά ποῦμε ὅτι δέν δέχτηκε ν' ἀκούσει κουβέντα γιά ὅλα τά ἄλλα θέματα πού μᾶς ἀπασχολοῦσαν. Μέ τό νά μᾶς ἐπιτρέψουν νά καπνίζουμε ἐλεύθερα, μᾶς κα-
θηλώσανε μιά καί καλή, γιατί ὅσες φορές πηγαίναμε νά παραπονεθοῦμε γιά κάτι, μᾶς ἀντιμετωπίζανε τώρα πιά μέ τήν ἀπάντηση «τί ἄλλο θέλετε, μέχρι καί τό τσιγάρο σᾶς ἐπιτρέψαμε».

Ὅταν ἔφυγα, δέν πῆγα σπίτι μου, ἔψαχνα νά βρῶ καινούργιες περιπέτειες. Μαζί μ' ἓναν φίλο μου βρεθήκαμε στή Ρόδο. Δουλέψαμε γιά μερικούς μήνες, ἀλλά μετά ἀπό λίγο καιρό ἀναζητήσαμε αὐτό πού θέλαμε. Στό τέλος βρεθήκαμε στήν Ἀστυνομία μέ πολλές κλοπές στό ἐνεργητικό μας. Τό δικαστήριό μᾶς καταδίκασε σέ ἄρκετά χρόνια φυλακή καί ἀπό τήν Ρόδο βρεθήκαμε στήν Βουλιαγμένη, ἓνα δεῦτερο σχολεῖο γιά νά γίνω ἓνα πιό τέλειο σκάρτο μέλος τῆς κοινωνίας.

Ἀκόμα δέν ἤμουν παρά ἓνα παιδί, πού δέν εἶχε μπεῖ στό νόημα τῆς ζωῆς. Δέν μπορούσα νά διακρίνω τό καλό ἀπ' τό κακό στό πρόσωπο τοῦ κάθε ἀνθρώπου. Ἔβλεπα ὅλο τόν κόσμο νά ἔχει κάτι παραπάνω ἀπό μένα, ἐνῶ στήν οὐσία δέν εἶχαν τίποτα, ἴσως κατά βάθος ἐγώ νά εἶχα κάτι παραπάνω ἀπ' αὐτούς. Μπαίνοντας στήν Βουλιαγμένη 16 χρόνων δέν εἶχα νά δῶ τίποτα καλύτερο ἀπ' ὅτι εἶχα δεῖ στό ἀναμορφωτήριο, ἀντίθετα μέ περίμενε κάτι πολύ χειρότερο.

Μόλις σταμάτησε τό αὐτοκίνητο ἔξω ἀπ' τήν πόρτα, τό μάτι σου ἔπεφτε πάνω στή σιδερένια, μεγάλη πόρτα, πού μέ τό πού τήν ἀντίκρυζες ἐνοιω-
θες νά σέ καταπλάκωνει. Μετά τό μάτι σου ἔπεφτε σέ μιά ἐπιγραφή: «Σωφρονιστικό Κατάστημα Ἀνηλίκων». Ἡ πόρτα ἄνοιξε καί βρέθηκα μπροστά σέ πρόσωπα διαφορετικά, πού εἶχαν ἓνα ἐχθρικό βλέμμα, λές καί τούς τάραξες τήν ἡσυχία. Ἀκολούθησε ἡ ἔρευνα κι ὅλες οἱ διατυπώσεις. Μόλις πέρασα τήν πόρτα τοῦ ἀρχιφυλακείου, βρέθηκα μπροστά σ' ἓνα τσιμεντένιο κλουβί κι ἐνοιώσα ἐπάνω μου πολλά βλέμματα, βλέμματα ἀπελπισμένων ἀνθρώπων, βλέμματα ἐλπίδας καί ἀπελπισίας. Τό μυαλό μου πῆγε στήν ἐπιγραφή «Σωφρονιστικό Κατάστημα Ἀνηλίκων». Προτιμότερο νά ἔγραφε «Ζωολογικός Κήπος - Θανατᾶστε τά ζῶα μας».

Μέ ὁδήγησαν στήν ἀποθήκη καί μοῦ δώσανε ἓνα στρῶμα, κουβέρτες, κουτάλι καί караβάνα. Σέ μιά στιγμή τά μάτια μου ἔπεσαν πάνω στό στρῶμα.

Σ' αὐτό τό μαῦρο στρῶμα, πού κάποτε ἦταν ἄσπρο, ξεχώριζε μιά ἐπιγραφή: «Ποτέ δέν σέ ξεχνῶ — Γιάννης» καί «Σούλα σ' ἀγαπῶ». Τό μυαλό μου πῆγε μακριά. Πόσα ὄνειρα δέν κάναν πολλά παιδιά πάνω σ' αὐτό τό στρῶμα, πόσα δάκρυα δέν ἔχυσαν. Ἄν μπορούσε νά μιλήσει τό στρῶμα θά ἔλεγε τόσα πολλά, πού θά ράγιζε καί τίς πιό σκληρές καρδιές.

Μετά τήν ἀποθήκη μέ πῆγαν σ' ἓναν θάλαμο. Δέν παραξενεύτηκα, τό ἴδιο εἶχα συναντήσει καί κάπου ἄλλου, ἀλλά εἶδα τά πρόσωπα τῶν παιδιῶν νά ἔχουν μιά ἀγωνία, μιά κατάθλιψη, μιά εἰκόνα πού μαρτυροῦσε πολλά. Μέ δέχτηκαν πολύ φιλικά, λές καί τούς ἔβγαζε ἀπό τόν λίθαργο κάθε φορά πού κάποιον ἔφερναν. Ἀρχισαν νά μέ ρωτοῦν πῶς καί γιατί μ' ἔφεραν, τούς εἶπα τό γιατί, ἀλλά δέν τούς εἶπα πῶς ἔχω καί προῖστορία. Ἄλλοι μοῦλε-
γαν «μήν στεναχωριέσαι, θά περάσει», ἀλλά δέν καταλάβαιναν πῶς δέν στεναχωριόμουν καί ἔκανα τό ἐρώτημα στόν ἑαυτό μου: Ὅλα αὐτά τά παιδιά ἔχουν νά στεναχωρηθοῦν γιά κάτι, ἐλπίζουν σέ κάτι, ἐνῶ ἐγώ δέν εἶχα χάσει τίποτα, ἀπολύτως τίποτα. Κι ὁμως, νά πού κάτι ἔχασα καί τό ἀνακάλυ-
ψα τώρα μετά ἀπό τόσα χρόνια: τήν ἐλευθερία.

Ὁ χρόνος κυλοῦσε, πέρασε κιόλας ἓνα ἐξάμηνο, γνωρίστηκα μέ πολλούς, συνδέθηκα μαζί τους, ἤμουν κι ἐγώ ἓνας δικός τους, τούς νόμιζα ὅλους γιά φίλους, ἄκουγα τίς συμβουλές τους — μήν κάνεις αὐτό, κάνε τό ἄλλο — τούς πίστευα γιά ὅλα. Δέν εἶχα μεγάλες ἀπαιτήσεις, μόνο λίγη ἀνθρωπιά, λίγη ἀγάπη.

Ξεκινήσαμε μιά παρέα νά πᾶμε στόν διευθυντή, νά τοῦ παραπονεθοῦμε γιά τήν κατάσταση πού ἐπι-
κρατοῦσε μέσα στήν φυλακή, ἐξυπηρέτηση καμιά, φαγητά χάλια, ὅλα γενικά ἦταν ἄθλια. Ξεκινήσαμε δώδεκα ἄτομα καί καταλήξαμε μετά ἀπό πολλή ταλαιπωρία τρία ἄτομα στόν διευθυντή. Τούς δι-
καιολόγησα τότε, ἀλλά σήμερα ὁμως ὄχι. Δέν προ-
λάβαμε νά ποῦμε τί θέλουμε ἐμεῖς, μᾶς εἶπε τί θέλει αὐτός. Ἦθελε τάξη — τήν εἶχε, ἤθελε ὑπα-
κοή — τήν εἶχε. Ὅ,τι ζητοῦσε αὐτός, ἐμεῖς εἴμα-
σταν ὑποχρεωμένοι νά τό κάνουμε, ὅ,τι ζητούσαμε ἐμεῖς ἦταν παράλογο. Εἶχαμε τό θάρρος νά τοῦ ποῦμε ὅτι θά καλέσουμε τόν εἰσαγγελέα καί τότε, πρίν τό καταλάβουμε, βρεθήκαμε καταματωμένοι στό πειθαρεῖο. Ἀναρωτιόμουν ποιός ὁ λόγος καί τότε ἀνακάλυψα τόν νόμο τοῦ δυνατοῦ, πῆγαμε κόντρα στό σύστημά τους κι αὐτό δέν θά μᾶς τό συγχωροῦσαν ποτέ. Μποροῦσαν νά μᾶς συγχωρέ-
σουν, ἅμα βρίσκανε πάνω μας χάπια ἢ ποτά. Αὐτό τό κάνανε γιατί ἀπό μᾶς κέρδιζαν χρήμα, τό χρήμα τοῦ ἐκμεταλλευτῆ, γιατί ὅ,τι μᾶς ἔδιναν παράνομο, τό πληρώναμε δέκα φορές παραπάνω ἀπό τήν τιμή του. Αὐτό γι' αὐτούς δέν ἦταν παράνομο, ἀλλά ὅ,τι κάναμε ἐμεῖς ἦταν.

Σ' αὐτή τήν φυλακή εἶδα πολλά, εἶδα νά γίνον-
ται στάσεις γιά καλύτερη διαβίωση, εἶδα τίς στά-
σεις καί τούς ἀγῶνες νά χάνονται κάτω ἀπ' τό νό-

μο του ισχυρού, είδα νά μάς ξευτιλίζουν. Μās βά-
ζανε καί γονατίζαμε μπροστά τους, αὐτοί ἦταν καί
κανέναν ἄλλον. Τό ξύλο τό εἶχαν σάν πρόχειρη λύ-
ση, διάλογος ποτέ. Εἶδα ἀνθρώπους νά καταλήγουν
στό ψυχιατρεῖο, παιδιά εἴκοσι χρονῶν νά χαρα-
μίζονται γιά κάτι τό δίκαιο. Εἶδα κρατούμενους νά
δείχνουν ἄλλους κρατούμενους στόν φύλακα καί νά
τοῦ λένε: «αὐτός ἔκανε αὐτό κι αὐτό».

Μιά μέρα μ' ἔδιωξαν στήν Κασαβέτια, τήν ἀ-
γροτική. Ἐκεῖ ἐπικρατοῦσε τό κλίμα τῆς σιωπῆς.
Ὅσοι πήγαιναν στήν ἀγροτική κάνανε ὑπομονή νά
φύγουν μιά ὥρα γρηγορότερα, τό παραμικρό λάθος
τό πλήρωνες πολύ ἀκριβά, κι ἐκεῖ ἐπικρατοῦσε τό
«μ' ἔχεις ἀνάγκη», ἡ ἀπειλή ἦταν πάντα στό στό-
μα τους: «Ἄν θές νά δεῖς τή μάνα σου γρήγορα,
κάνε αὐτό πού θέλω ἐγώ, ἀλλιῶς θά τό μετανιώσεις
πικρά» ἢ «σοῦ δίνω αὐτό, δώσε χρήμα». Κάθησα
δυό χρόνια καί τό '75 βρέθηκα στήν κοινωνία.

Τώρα πιά δέν εἶχα τίποτα δικό μου, οὔτε σπίτι
μποροῦσα νά πάω, ντρεπόμουνα τούς γονεῖς μου.
Ἦμουν μόνος χωρίς φίλους —τούς φίλους, τούς
εἶχα ἀφήσει πίσω ἀπό ἕναν τοῖχο καί ἔξω δέν ἔκα-
να ποτέ φίλους, γιατί ἔνιωθα πώς δέ μέ καταλαβαί-
νει κανείς. Δέν μποροῦσα νά πλησιάσω τούς ἀν-
θρώπους, μέ κηνυγοῦσε ἡ ἀνασφάλεια τοῦ ἑαυτοῦ
μου. Ἐγώ ἀνῆκα σέ ἄλλον κόσμο. Βρισκόμουν
μέσα σέ μιά ζούγκλα, ὑποστήριξη καμιά, καί ἀνα-
ρωτιόμουν τί θέλω ἐγώ μ' αὐτούς. Ποτέ δέν ἔμαθα
στό σύνολο τῶν ἀνθρώπων, μέ θάμπωναν τά πάντα.
Τώρα ἤμουν 19 χρονῶν κι ὅμως ἔνιωθα τόν ἑαυτό
μου ἕνα τίποτα. Θαύμαζα τούς ἀνθρώπους, ἀλλά
ἀναρωτιόμουν: «Γιατί προχωροῦν ἔτσι γρήγορα
στούς δρόμους; πού πᾶνε; τούς περιμένουν; γιατί δέ
μέ κοιτοῦν;».

Τότε θυμήθηκα τά ναρκωτικά. Ἦταν ἡ μόνη
λύση γιά μένα. Τά ἄρχισα καί μέρα μέ τή μέρα
ἐπαιρνα καί πιό πολλά. Μέσα μου γινόταν αὐτό
πού ἤθελα ἐγώ, αὐτό πού δέ μποροῦσα νά ζήσω
στήν πραγματικότητα. Ναρκωτικά καί ποτό, βάδιζα
ἐκεῖ πού δέν ἤθελα. Καί τί ἤθελα; τί ζητοῦσα; τί
ἐπιδίωκα; Πώς ν' ἀρχίσω νά κάνω κάτι στήν ζωή
μου; καί γιατί νά τό κάνω; Ποτέ δέν μ' ἔμαθε κα-
νείς ποιός εἶναι ὁ προορισμός τοῦ ἀνθρώπου. Ἐγώ
ἀναζητοῦσα αὐτό πού εἶχα μάθει νά ζῶ, τήν πα-
ρανομία, ὅμως ἔνιωθα ἀπό μέσα μου πώς κάτι προ-
σπαθεῖ νά μέ τραβήξει ἀπ' τήν παρανομία, ἀλλά
ἔλεγα στόν ἑαυτό μου: Κι ἅμα φύγεις ἀπ' αὐτή τή
ζωή, τί ζωή θά κάνεις; Ὅλοι σέ ἀποφεύγουν.

Ὡσπου μιά μέρα βρέθηκα πάλι στή φυλακή.
Πάλι Βουλιαγμένη, πάλι Κασαβέτια καί μετά Χαλ-
κίδα. Παρ' ὅλο πού ἤμουν ἀνήλικος, βρέθηκα ἀνά-

μεσα σέ δολοφόνους καί ὄλων τῶν εἰδῶν τίς παρα-
νομίες —μέ διώζανε ἀπ' τῶν ἀνηλίκων, γιατί λέγα-
νε πώς εἶμαι ἐπικίνδυνος. Καί τότε ἄρχισα νά κα-
ταλαβαίνω τί ἐστὶ ἐλευθερία. Ἀρχισα νά μιλάω μέ
μεγαλύτερους μου τριάντα, εἴκοσι, δεκαπέντε χρό-
νια καί ἔμπαινα στό νόημα τῆς ζωῆς, ρουφοῦσα
κάθε λέξη, πού μοῦ ἔλεγον Ἐπαψα ν' ἀσχολοῦμαι
μέ τήν ὑπηρεσία, ἄρχισα ν' ἀποκαλύπτω τό σκοπό
τῆς ζωῆς, πήρα βιβλία, διάβασα, σιγά-σιγά ἀπο-
κτοῦσα ἰδανικά. Ἐμαθα τόσα χρήσιμα γιά τό μέλ-
λον μου στήν ἡλικία τῶν εἴκοσι χρόνων, πού
πρέπει νά τά εἶχα μάθει ἀπό μικρός.

Μετά ἀπό 27 μῆνες φυλακή, μετά ἀπό τόσες τα-
λαιπωρίες, ξαναβρέθηκα στήν κοινωνία. Τώρα εἶ-
χα ἰδανικά, εἶχα σκοπό νά ζήσω, εἶχα θέληση.
Νοίκιασα ἕνα σπίτι δικό μου, ἄρχισα ν' ἀλληλο-
γραφῶ μέ τούς δικούς μου. Ξεκινοῦσα μιά καινού-
ρια ζωή. Ἀρχισα ν' ἀποκτῶ φίλους, νά συνανα-
στρέφομαι τούς ἀνθρώπους, ἀλλά πάντα πηγαινα
μέ τό σταυρό στό χέρι. Στήν ἀρχή τά ἔβλεπα ὅλα
ρόδινα, ἀλλά σιγά-σιγά ἄρχισα νά κλονίζομαι,
ὅταν ἔβλεπα τούς ἀνθρώπους νά ἔχουν ἄλλο πρό-
σωπο ἀπ' αὐτό πού μοῦ ἔδειχναν. Ὡσπου μιά μέρα
βρέθηκα πάλι στήν ἀστυνομία, μέ κατηγοροῦσαν
γιά κάτι πού δέν εἶχα κάνει: τώρα πιά εἶχα τή ρε-
τσινιά τοῦ κλέφτη. Μέ βάλανε πάλι μέσα, ἀλλά
κάθισα λίγες μέρες μόνο, γιατί τούς ἀπέδειξα πώς
δέν τό εἶχα κάνει ἐγώ. Κι ἀπό τότε βρίσκομαι συνέ-
χεια μέσα-ἔξω.

Μέχρι τήν ἡμέρα πού συνάντησα τόν ἀδελφό
μου. Πιό μορφωμένος ἀπό μένα, μοῦδειξε τόν ἑα-
τό του, τόν μόνο πού πίστεψα καί πιστεύω ἀκόμα.
Προσπάθησε νά μέ τραβήξει ἀπ' ὅλα αὐτά, μέχρι
πού βρέθηκε κι αὐτός μπλεγμένος καί τώρα εἶναι
στή φυλακή γιά κάτι πού δέν ἔκανε. Στῶν ἀνηλί-
κων αὐτός, στίς δικαστικές ἐγώ, μιλάμε κάθε Κυ-
ριακή καί δέν παύει νά μοῦ μιᾷ γιά τήν ζωή καί
πώς θά περάσουν ὅλα καί θά μείνει γιά πάντα μαζί
μου ὄχι σάν ἀδελφός, ἀλλά καί σάν φίλος.

Μέ πρόδωσαν πολλοί φίλοι, δέν ἐμπιστεύομαι
κανέναν, μιά κι ἂν ἐμπιστευτῶ κάποιον καί μοῦ κά-
νει κακό, θά τό περάσω χωρίς κακία κι ἀντίποινα,
γιατί ἔζησα πρῶτα ὅλες τίς σκληρές δοκιμασίες,
μοῦ ἔγιναν συνήθειο. Ἀλλά τώρα βρίσκοντας τόν
πραγματικό ἑαυτό μου καί τήν ἀληθινή εὐτυχία,
προσπαθῶ νά κερδίσω τήν ἐλευθερία καί τήν ἀγά-
πη καί νά μάθω στούς ἀνθρώπους ὅτι ὅλα δέν
γίνονται μέ τή βία, ἀλλά μέ τήν ἀγάπη καί τήν κα-
τανόηση. Θά ἐπιδιώκω νά κάνω αὐτό πού νομίζω
ἐγώ σωστό. Ποτέ δέν ἀνῆκα σέ κανέναν, οὔτε καί
θά ἀνῆκω.

Ο νόμος δρίζει σχετικά με την προσωρινή απόλυση (ΰφ' ὄρον ἀπόλυσις τοῦ κρατουμένου ἀρθρ. 105 ἐπ. τοῦ Ποινικοῦ Κώδικα) ὅτι ὅλοι ὅσοι κατὰ τὴ διάρκεια τῆς ποινῆς τοὺς «ἐπέδειξαν καλὴν διαγωγὴν» καὶ ἀπὸ τὴν ἐρεῦνα τοῦ παρελθόντος (μὴ ὑπαρξὴ βαρυμένου ποινικοῦ μητρώου) καὶ τῶν ἀτομικῶν καὶ κοινωνικῶν περιστάσεων κρίνεται ὅτι «παρέχουν τὴν προσδοκίαν ἐντίμου ἐν τῷ μέλλοντι βίου», δικαιοῦνται νὰ ἐκτίσουν τὰ 2/3 μόνο τῆς ποινῆς τοὺς καὶ ν' ἀπολυθοῦν μετὰ τὸν ὅρο τῆς ἀνάκλησης ἐὰν παραβοῦν τοὺς περιοριστικούς ὁρους πού συνοδεύουν τὴν ἀπόλυση (δηλαδή συγκεκριμένος τόπος κατοικίας, ἐμφάνιση στό Ἀστυνομικὸ τμήμα μιά φορά τὸ μῆνα κ.λ.π.). Τὸ ὑπόλοιπο τρίτο τῆς ποινῆς ἀναστέλλεται γιὰ τρία χρόνια.

Ἡ πρακτικὴ ὁμως τῶν φυλακῶν καὶ τῆς Εἰσαγγελίας δείχνει ὅτι ἡ «ΰφ' ὄρον ἀπόλυσις» ἀποτελεῖ τὴν ἐξαίρεση ἀκόμα κι' ὅταν ὑπάρχουν ὅλες οἱ οὐσιαστικὲς καὶ τυπικὲς προϋποθέσεις.

Ἐνῶ ὁ νόμος δὲν διακρίνει, ἡ «ἀπόλυση» δίνεται μόνο σὲ ὠρισμένες περιοχές, ὅπως εἶναι ὁ Πολύγυρος Χαλκιδικῆς πού ὑπάγονται οἱ ἀγροτικὲς φυλακὲς Κασσάνδρας καὶ ὁ Πειραιᾶς (γιὰ μῆνες μόνο) ὅπου ἀνῆκουν οἱ φυλακὲς τοῦ Κορυδαλλοῦ. Σὲ ὅλες τὶς ὑπόλοιπες φυλακὲς, οὐσιαστικὰ δὲν δίνεται ποτέ!

Οἱ αἰτήσεις γυρίζουν πίσω «ἀπορριπτέες» διότι «δὲν συντρέχουν λόγοι» ἢ «κρίνουμε ὅτι δὲν ἐσωφρονίσθη ἀκόμη» κ.λ.π. Αὐτοὶ εἶναι οἱ λόγοι, τυπικοὶ καὶ ἀόριστοι, πού προβάλλονται μετὰ τὴν ἀπόρριψη.

Ἡ ἴδια μονότονη σκέψη πού συμφωνεῖ μετὰ τὴν θεώρηση τῆς ποινῆς σάν «ἀνταπόδοση». Ὅτι δηλαδή, ὅσο περισσότερο μένει μέσα, τόσο «καταλαβαίνει». Ἡ ἴδια παραπάνω σκέψη, πού ἐπιβάλλει τὴ σκληρότητα στὴν ἐφαρμογὴ τοῦ νόμου στό Δικαστήριο, μετὰ μεγάλες ποινές, συμπληρώνεται μετὰ τὴν ἀρνηση τῆς παροχῆς ἢ τῆς ἐξαιρετικῆς «φειδωλῆς» χρήσης τῶν εὐεργετημάτων πού παρέχει ὁ νόμος στό κρατούμενο. Ὅλα τελικὰ λειτουργοῦν εἰς βάρος τοῦ κρατούμενου.

Ἡ προσωρινὴ ἀπόλυση δίνεται μετὰ ἀπὸ αἴτηση τῆς Διεύθυνσης τῆς φυλακῆς πού κρατεῖται κανεῖς. Στὴν αἴτηση βεβαιώνεται ὅτι συντρέχουν οἱ παραπάνω λόγοι. Ὁ κρατούμενος δὲν μαθαίνει ποτέ τὸ περιεχόμενο τῶν ἐγγράφων τῆς αἴτησης οὔτε μπορεῖ νὰ τὰ ἀντικρούσει γραπτὰ ἢ προφορικὰ, ὅπως δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ὑποστηρίξει τὴν περίπτωσή του. Γιὰ τὴν ἀπόλυση ἀποφασίζει τελικὰ τὸ Συμβούλιο Πλημμελειοδικῶν τοῦ τόπου κράτησης. Ἡ διαδικασία εἶναι μυστικὴ καὶ τυπικὴ. Ὁ κρατούμενος δὲν μπορεῖ νὰ ἀναπτύξει προφορικὰ τίς ἀπόψεις του ἢ νὰ ἔχει δικηγόρο νὰ ἀντικρούσῃ τὸ ἀρνητικὸ περιεχόμενο τῶν ἐγγράφων τῆς Διεύθυνσης τῆς φυλακῆς ἢ νὰ προτείνει μάρτυρες υπεράσπισης του.

Ὁ κρατούμενος συνήθως περιμένει ἐναγωνίως καὶ τέσσερις καὶ πέντε μῆνες γιὰ νὰ πληροφορηθεῖ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς αἴτησης, καὶ ἡ ἴδια διαδικασία θὰ ἐπαναληφθῇ τρεῖς καὶ τέσσερις φορές, γιὰ νὰ τοῦ δοθεῖ στό τέλος ἂν τοῦ δοθεῖ ἡ ἔγκριση προσωρινῆς ἀπόλυσης, λίγους μῆνες ἢ μέρες πρὶν ἀπὸ τὴν κανονικὴ ἀπόλυσή του.

Ἡ ἀπόλυση μπορεῖ νὰ ἀνακληθεῖ ἂν «ὁ ἀπολυθεὶς ἐκτραπεῖ εἰς κακὴν διαγωγὴν» ἢ δὲν τήρησε τοὺς ὁρους τῆς ἀπόλυσης. Τότε ἐκτελεῖ τὸ ὑπόλοιπο τῆς ποινῆς πού μένει ἂν ἀφαιρεθεῖ ὁ χρόνος πού πέρασε ἀπὸ τὴν ἀπόλυση μέχρι τὴν ἀνάκληση. Ἐτσι ἡ ζωὴ τοῦ ἀπολυμένου στό διάστημα τῆς ἀποστολῆς κάθε ἄλλο ἀπὸ εὐκολὴ εἶναι.

Πρέπει νὰ ἔχει μόνιμη διαμονὴ σὲ μιά περιοχὴ καὶ νὰ παρουσιάζεται στό Ἀστυνομικὸ Τμήμα τῆς περιοχῆς αὐτῆς συνήθως μιά φορά τὸ μῆνα. Ἄν τὸ ἀμελήσῃ ἢ ἀναγκαστεῖ νὰ μὴν πάει γιὰ δύο μῆνες τὸ Τμήμα σπεύδει νὰ «ἐνεργήσει τὰ δέοντα» γιὰ τὴν ἀνάκληση τῆς ἀπόλυσης. Τὸ Τμήμα πάλι ἐλέγχει στὴν ιδιωτικὴ του ζωὴ ἂν δηλαδή ἐργάζεται ταχτικά καὶ τίς παρέες πού συχνάζει. Ἡ ἀνάκληση γίνεται ἀπὸ τὸ ἴδιο τὸ Συμβούλιο Πλημ/κῶν πού ἔδωσε τὴν ἀπόλυση χωρὶς ἄλλη διαδικασία ἐλεγχου τῆς ἀλήθειας τῶν ὁσων διαβεβαιώνει ἢ Ἀστυνομία. Ὅτι δηλαδή ἡ ἔχει παραβῆ κάποιον ἀπὸ τοὺς περιοριστικούς ὁρους (ὅπως π.χ. τὸ ὅτι ἄλλαξε σπίτι χωρὶς νὰ εἰδοποιήσει τὴν ἀστυνομία γιὰ τὴν ἀλλαγὴ, ἢ δέντῃν ἔδωσε τὸ «παρὼν» κ.λ.π) ἢ ὅτι «ἔχει ἐκτραπεῖ εἰς κακὴν διαγωγὴν». Ἀγνωστο τὸ τί καὶ πόσα μπορεῖ νὰ συμπεριλάβῃ ἡ φράση αὐτή. Πάντως σημαίνει κάποια συμπεριφορὰ πού δὲν ἀρέ-

σει στην 'Αστυνομία καί όχι τήν διάπραξη αδικήματος πού γι' αὐτή ὑπάρχει ἡ σκληρή πρό-
βλεψη τῆς «ἄρσεως» τῆς ἀπόλυσης.

Ἔτσι καί στήν περίπτωση τῆς ἀνάκλησης ὅπως καί στήν ἀπονομή τῆς ἀπόλυσης ὁ ἄμε-
σα ενδιαφερόμενος εἶναι ἀπὼν καί ἀπλά πληροφορεῖται γιά τή τύχη του ἐκ τῶν ὑστέρων χω-
ρίς νά μπορεί νά υπερασπῆσει τή περίπτωσή του, ἢ νά προσβάλλει τήν ἀπόφαση αὐτή στό
δικαστήριο.

Ἄν στό χρόνο τῆς ἀνστολῆς ὁ ἀπολυμένος καταδικαστεῖ σέ ποινή φυλάκισης πάνω ἀπό
6 μήνες γιά κάποιο ἀδίκημα, τότε ἐκτίει ἀθροιστικά καί τή προηγούμενη ποινή. Εἶναι ἀδιά-
φορο στή περίπτωση αὐτή πῶς ἦταν τό ἀδίκημα γιά τό ὁποῖο καταδικάστηκε ἡ ἀκόμα ἂν ἡ
ποινή ἀφορᾷ τή διάπραξη αδικήματος τῆς ἀρμοδιότητος τοῦ Μονομελοῦς ἢ τοῦ Τριμελοῦς
Πλημμελειοδικίου ἢ τοῦ κακουργοδικείου ἢ ἂν ἀφορᾷ ἀπλή ἀπόπειρα, ἀρκεῖ ὅτι εἶναι ποινή
φυλάκισης μεγαλύτερη ἀπό 6 μήνες.

Δεδομένου μάλιστα ὅτι ἡ ὑπαρξη «παρελθόντος» στιγματίζει ἀνεπανόρθωτα δημιουργόν-
τας τεκμήριο ἐνοχῆς καί ἐπιβαρυντική περίπτωση στή διαδικασία ἐπιβολῆς τῆς ποινῆς, γιά
τά Ἑλληνικά δέ δικαστήρια ἡ ποινή τῶν 6 μηνῶν φυλάκισης εἶναι μιά χαμηλή ποινή, εἶναι
πολύ εὐκολο νά βρεθεῖ κανεῖς μέ τέτοια καταδίκη πού οἱ συνέπειες της εἶναι στή περίπτωσή
μας τρομαχτικές. (Ἔτσι γιά παράδειγμα μιά καταδίκη 7 μηνῶν ἐπιφέρει τήν ἄρση τῆς ἀπό-
λυσης πού μπορεί νά ἀφορᾷ ὑπόλοιπο ποινῆς πέντε χρόνων τό τρίτο τῆς ποινῆς τῶν δεκα-
πέντε χρόνων κ.λ.π.).

Ἡ καταδίκη σέ μιά τέτοια ποινή συνεπάγεται γι' αὐτοῦς πού εἶχαν ἐργαστεῖ καί εἶχε ὑπο-
λογιστεῖ «εὐεργετικά» ὁ χρόνος τῆς ποινῆς τους, ὅτι θά ἐκτίσουν καί το μέρος τῆς ποινῆς
αὐτῆς. Ἔτσι ἂν κάποιος εἶχε πραγματοποιήσει 300 ἡμερομίσθια, μέ τήν ἄρση τῆς ἀπόλυ-
σης, ἐκτός ἀπό τό μέρος πού ὑπολείπεται θά ἐκτίσει καί τίς μέρες αὐτές. Ἄς σημειωθεῖ ὅτι
ὁ χρόνος ἀναστολῆς γιά τά ἡμερομίσθια εἶναι πέντε δηλαδή κατὰ δύο χρόνια μεγαλύτερος.

Γενικά βλέπουμε ὅτι ἡ χρήση τοῦ μέτρου εἶναι σπάνια καί ἐξαιρετική. Ἡ ἀπονομή της ἐ-
ξαρτᾶται κυρίως ἀπό τήν Διεύθυνση τῆς Φυλακῆς, χωρίς δυνατότητες υπεράσπισης ἀπό
μιά αὐθαίρετη κρίση. Ἡ διάπραξη κάθε αδικήματος ἀνεξάρτητα ἀπό τό εἶδος του ἢ καί γιά
μὴ ἀρεστή συμπεριφορά ἀπειλεῖ τόν ἐπανεγκλεισμό τοῦ ἀπολυμένου, ὅπου ἐκτίει ἀθροιστι-
κά τό ὑπόλοιπο, καί αὐτός πούχει μέρες μέ τά ἡμερομίσθια πού τοῦ εἶχαν ὑπολογιστεῖ εὐερ-
γετικά, τή στιγμή πού καμμία πρόβλεψη δέν ὑπάρχει γιά τήν ὁμαλή του σύνδεση μέ τήν ζωή
ἐξω, ὅπως γραφεῖα γιά τήν ἀξασφάλιση δουλειᾶς, ταμεῖο ἀρωγῆς ἀποφυλακισμένων κ.λ.π.

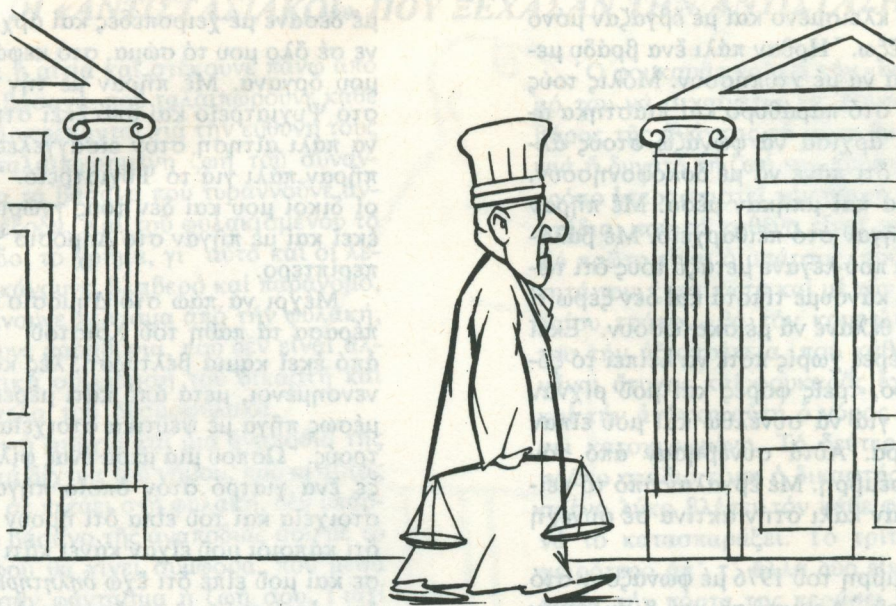
Μέ ἀφορμή τή δραπετεύση τοῦ καταδικασμένου σέ Ἰσόβια, Βλάση Ψωφάκη ἀπό τίς ἀγροτικές φυ-
λακές τῆς Τύρινθος, καί τή πρόσφατη ἐπικηρύξη του σέ 1.000.000 δρχ., ὅλες οἱ ἐφημερίδες εἶχαν
πρῶτη σελίδα τή δραπετεύση του καί μέ συναγωνισμό πιά θά κάνει τό καλύτερο μυθιστόρημα καί
πιά θά καταφέρει νά παρουσιάσει τόν Ψωφάκη ὅσο γίνεται πῶς ἐπικύνδυνο κακοποιό.

Τά ΝΕΑ σ' αὐτόν τό συναγωνισμό κατέλαβαν μιά ἀπό τίς πρῶτες θέσεις. Ξενδιάντροπα στή πρῶ-
τη σελίδα ἀνάφεραν τόν δραπετή Ψωφάκη σάν ἐπικίνδυνο ἐγκληματία καί ἕνα σωρό ἄλλα. Καί ἔχει
ἰδιαίτερη σημασία αὐτό, γιατί ὅταν τά ΝΕΑ, μέσω τοῦ δημοσιογράφου Λιάννη, κάνανε τήν ἐρευνα
γιά τίς φυλακές, ὁ Ψωφάκης ἦταν ἕνας ἀπό τοὺς πρῶτους πού δέν ὑπολόγισε τίποτα καί κατ'ἀγγεῖλε
τίς συνθήκες διαβίωσης μέσα στίς φυλακές.

Αὐτή του ἡ ἐνέργεια εἶχε σάν ἀποτέλεσμα νά τοῦ ἀνακοινώσουνε δυσμενὴ μεταγωγή στίς πειθα-
ρχικές φυλακές τῆς Κέρκυρας. Γιά τόν Ψωφάκη ἦταν δίκαιο μαχαίρι. Ἡ ἐπρεπε νά δεχτεῖ τά βασι-
μιστήρια σωματικά καί ψυχικά τῆς Κέρκυρας ἢ νά δραπετεύση καί νά ζεῖ κυνηγημένος. Τά ΝΕΑ,
λοιπὸν, ὅχι μόνο δέν γράψανε τοὺς πραγματικούς λόγους πού ἀνάγκασαν τόν Ψωφάκη νά δραπετεύ-
σῃ ἀλλὰ τοῦ σκάψανε τό λάκο ἀκόμα πῶς βαθεῖα.

Ἐπίσης ὁ δημοσιογράφος Λιάννης κυκλοφορεῖ αὐτές τίς μέρες ἕνα βιβλίο ἀπὸ τήν ἐρευνα του στίς
φυλακές καί ἔχει ἀρχίσει καί τήν κατάλληλη ἐκστρατεία γιά τήν ἐμπορική του ἐπιτυχία. Χρησιμο-
ποιεῖ τόν Νίκο Κομετζή γιά διαφήμισή του, ἀναφέροντας ὅτι περιέχει μέσα ποιήματα καί ἀνέκδοτα
τοῦ Νίκου. Ἐντωμεταξὺ ὁ Νίκος στή φυλακή εἶναι τελείως ἀφραγκός.

Ἐπίσης ἡ ἐμπορική ἐπιτυχία τοῦ Σαββόπουλου στό ἐργο του Ἡ Ρεζέρβα ὀφείλεται σέ ἕνα ποσοστὸ
στό μακρὺ ζεῖμπέκικο γιά τόν Νίκο. Ἐντωμεταξὺ ὁ Νίκος συναχίζει νά εἶναι ἀφραγκός καί χωρίς
τσιγάρο στή Κέρκυρα.

« 5 % »

Ἀρχικά προφυλακίστηκα τό 1976 στίς φυλακές Κορυδαλλοῦ ὅπου καί παρέμεινα 2 μήνες περίπου. Μέ ἔστειλαν ὅμως στήν Αἴγινα μέ τήν δικαιολογία τῆς ἀραίωσης χώρου. Στήν Αἴγινα παρέμεινα τεσσσεράμισυ μήνες περίπου. Στό διάστημα αὐτό μου συνέβησαν τά ἑξῆς: Τό φαγητό πού ἔδινε ἡ ὑπηρεσία δέν ἦταν κατάλληλο γιά νά ἐπιβιώσουμε καί ἐπάνω σ' αὐτό τό θέμα εἶχα ἔρθει σέ σύγκρουση μέ τήν ὑπηρεσία καί γιά τό λόγο αὐτό μέ ἔστειλαν στήν Κέρκυρα.

Μόλις πῆγα στήν Κέρκυρα, μετά ἀπό τρεῖς μέρες, ἔγινε πειθαρχική. Ἀπό ἐκείνη τήν μέρα ἄρχισε τό μαρτύριό μου. Τό βράδυ τῆς τέταρτης μέρας στήν παραμονή μου στήν Κέρκυρα μῆκανε μέσα στό κελί μου γύρω στούς 15 φύλακες μέ τά γκλόμπ στά χέρια, μέ ἀπειλές καί βρισιές οἱ ὁποῖες θίγανε ἔμένα καί τήν οἰκογένειά μου. Ἡ αἰτία γιά ὅλα αὐτά ἦταν ἕνα παγούρι πλαστικό πού εἶχα νά πίνω νερό, πού εἶχε σπάσει καί τά νερά ἔσταζαν μέσα στό κελί. Αὐτό συνέβηκε γύρω στίς 1 ἡ ὥρα τό βράδυ. Μετά ἀπό μερικές μέρες δώσανε κάτι χαρτιά στούς κρατούμενους γιά νά γράψουν τό τί ἤξερε ὁ καθένας περί χάπια καί μαχαίρια καί, ἂν εἶχαν, πού τά εἶχανε κρυμμένα. Μέ λίγα λόγια, ὁ ἕνας νά ρουφιανέψει τόν ἄλλον. Ἐγώ, ὅπως ἀνέφερα καί παραπάνω, ἡ παραμονή μου στήν Κέρκυρα ἦταν μόνο λίγες μέρες καί ἦταν ἀδύνατο νά γνωρίζω αὐτά πού μέ ρωτοῦσαν. Μέ πῆραν στό Ἀρχιφυλακεῖο καί ἐκεῖ ἄρχισαν νά μέ χτυποῦν μέ τά γκλόμπ. Οὔτε καί γώ ξέρω πόσοι ἦταν. Παρέλειψα νά πῶ ὅτι ἦμουν ὑπόδικος, καί ὁ νόμος λέει ὅτι ὁ ὑπόδικος κρατούμενος πρέπει νά μένει στόν Κορυδαλλό μέχρι νά δι-

καστεῖ καί μετά νά μεταχθεῖ σέ ἄλλη φυλακή. Ἐγώ, λοιπόν, παρόλο πού ἦμουν ὑπόδικος, βρισκόμουν στήν Κέρκυρα.

Οἱ συνθήκες ἐκεῖ εἶχαν τό ἑξῆς σύστημα: Ἀνοίγαν τό πρωί στίς 7. Βγαίναμε ἔξω ἀπό τίς 8 μέχρι τίς 8.30, μετά κλείσιμο πάλι. Ἀνοίγαν πάλι τό ἀπόγευμα 5 καί στίς 5.30 μᾶς κλείνανε πάλι. Ὅλη τήν ἡμέρα πού εἴμαστε κλεισμένοι μέσα στό κελί, ἀπαγορευόταν νά καθήσουμε γιά λίγο στό κρεβάτι. Ἐπρεπε συνεχῶς νά εἴμαστε ὄρθιοι. Σέ περίπτωση πού καθόταν κανένας κατάδικος στό κρεβάτι του γιά λίγο εἶχε ἄσχημες συνέπειες. Τόν ἔπαιρναν στό ἀρχιφυλακεῖο καί τόν χτυποῦσαν.

Εἶχαν περάσει 4-5 μήνες στήν ἐκεῖ παραμονή μου πού δέν ἔλειψε μέρα πού νά μή μᾶς χτυποῦν καί νά μᾶς ἀπειλοῦν. Ἐνα πρωί ἦρθαν νά μέ πάρουν γιά νά μέ πᾶνε πειθαρχεῖο, νά μέ χτυπήσουν.

Καί ἀφοῦ ἔβλεπα τά αἵσχη πού κάνανε καί γυρίζαν τά ἄντερά μου, τούς ἀποκάλεσα δολοφόνους, κατάφερα νά τούς ξεφύγω, πῆγα στό παράθυρο, ἔσπασα τό τζάμι, πῆρα τό γυαλί στό χέρι καί πῆγα νά τερματίσω τή ζωή μου κόβοντας τό λαιμό μου. Ἐκείνη τή στιγμή πέσανε ἀτί συγκρατούμενοί μου γιά νά μου πάρουν τό γυαλί ἀπό τά χέρια. Ἐκεῖ ἀπάνω ὅμως ἔχασα τίς αἰσθήσεις μου καί ὅταν συνήλθα ἦμουν στό νοσοκομεῖο, μέ εἶχαν ράψει καί μέ γυρίσανε πίσω στή φυλακή. Ἐκεῖ μέ πῆγαν καί μέ ἔκλεισαν στό πειθαρχεῖο. Ὅπως ἦμουν μέ τά ράματα στό λαιμό ἄρχισαν πάλι νά μέ χτυποῦν. Μετά ἀπό τό ξύλο, μέ πῆραν καί μέ πῆγαν στό σταυρό. Μέ κρέμασαν σέ δύο χαλκάδες ἀπό τά χέρια καί ἴσα ἴσα πού πάταγαν οἱ μῦτες τῶν ποδιῶν μου κάτω. Ἐκεῖ μέ ἔβαζαν μισή ὥρα τό πρωί καί μισή ὥρα τό βράδυ. Αὐτό κράτησε δέκα μέρες. Μέ πῆγαν πάλι στήν ἀκτίνα μου καί μέ εἶχαν

πάλι μέσα στο κελί κλεισμένο και με έβγαζαν μόνο μία ώρα την ημέρα έξω. Ήρθαν πάλι ένα βράδυ μετά τα μεσάνυχτα για να με χτυπήσουν. Μόλις τούς είδα ανέβηκα πάνω στο παράθυρο και πιάστηκα από τα κάγκελα και άρχισα να φωνάζω στους άλλους κρατούμενους ότι πάνε να με δολοφονήσουν. Άνοιξαν την πόρτα και μπήκαν μέσα. Με πήραν σέρνοντας και με πήγαν στο πειθαρχείο. Με βάλανε μέσα και άκουσα πού λέγανε μεταξύ τους ότι τώρα δεν μπορούμε να κάνουμε τίποτα και δεν ξέρω τί σκοπό είχαν. Ίσως θέλανε να με σκοτώσουν. Εκεί έκατσα πάλι δέκα μέρες χωρίς ποτέ να λείπει το ξύλο. Λιποθύμησα δυό, τρεις φορές και μου ρίχναν νερό στο πρόσωπο για να συνέλθω και μου είπαν τέρμα το ξύλο τώρα. Αυτά συνέβησαν από τον Ιούλιο μέχρι το Νοέμβρη. Με έβγαλαν από το πειθαρχείο και με πήγαν πάλι στην άκτινα σε συνεχή απομόνωση.

Στις αρχές Δεκέμβρη του 1976 με φωνάζουν στο Ίατρείο ενώπιον του Αρχιφύλαξ και 8 φυλάκων με τα γκλόμπ στα χέρια και μου λένε: «Θά κάνεις κάτι ενέσεις, παραγγελία του γιατρού». Μου έκαναν δύο ενέσεις την ημέρα, μία το πρωί και μία το απόγευμα και με έβαζαν βιαστικά να υπογράψω ένα βιβλίο και γελοῦσαν. Στην τρίτη μέρα πού μου έκαναν τις ενέσεις, άρχισα να πρήζομαι, να χάνω τη μνήμη μου και τα βράδια πού ξάπλωνα με έπιανε ένας πόνος στο μυαλό και κατάλαβα ότι κάτι κακό ήθελαν να μου κάνουν. Τους ζήτησα να μήν μου ξανακάνουν ενέσεις. Άλλά μόλις τούς τό είπα με πήγαν στο πειθαρχείο και μου τις έκαναν με το ζόρι. Είχα χάσει τη μνήμη μου, δεν ήξερα τί έκανα. Κατά τις 20 Ιανουαρίου με πήραν με την κλούβα και με πήγαν στο Ψυχιατρείο του Κορυδαλλού. Εκεί με εξέτασαν οι γιατροί. Ήμουνα πρησμένος, είχα μελανιάσει και τούς είπα ότι μου είχαν κάνει κάτι ενέσεις. Εγώ όμως ήμουν στο κρεβάτι συνεχώς και άργοπέθαινα χωρίς να βλέπω καμιά ιατρική περίθαλψη από τούς γιατρούς. Αφού κατάλαβα ότι δεν είχα να περιμένω τίποτα και άπ' αυτούς, φώναξα ότι με δολοφονήσανε. Με βάζουν πάλι στην κλούβα, αρχές Φεβρουαρίου, και με πήγαν στην Κέρκυρα. Μόλις με είδε ή ομάδα κρούσεως να κατεβαίνω από την κλούβα άρχισανε να γελᾶνε. Πανηγῦρι έκαναν. Με βάλανε πάλι απομόνωση. Με είδαν οι συγκρατούμενοί μου και αναρωτιόντουσαν πώς με κάνανε έτσι. Και τούς έλεγα ότι με δολοφονήσανε. Οι συγκρατούμενοί μου μου κάνανε κάτι αιτήσεις για τόν εισαγγελέα Κερκύρας. Άλλά τις αιτήσεις τις έσκισε ή υπηρεσία και με πήραν πάλι και με πήγαν ξανά στο Ψυχιατρείο. Άλλά εκεί πάλι δεν μου έδωσαν καμιά σημασία οι γιατροί, παρά με έστειλαν στο Νοσοκομείο Κρατουμένων γιατί είχε αδρανήσει ή καρδιά μου. Με ρωτήσανε τί έχω και τούς είπα τί ακριβώς μου έχουν κάνει. Άλλά και πάλι δεν με κύτταζαν. Τότε μου μπήκε στο μυαλό ή ιδέα πώς θά μπορέσω να δραπετεύσω. Έκανα την απόπειρα αλλά δεν τά κατάφερα. Με έπιασαν,

με δέσανε με χειροπέδες και άρχισαν να με χτυποῦνε σε όλο μου τό σώμα, στο κεφάλι, στα γεννητικά μου όργανα. Με πήραν με την κλούβα, με πήγαν στο Ψυχιατρείο και από εκεί στην Κέρκυρα. Έκανα πάλι αίτηση στον εισαγγελέα αλλά μάταια. Με πήραν πάλι για τό Ψυχιατρείο. Εκεί έρχόντουσαν οι δικοί μου και δεν τούς γνώριζα. Με πήραν από εκεί και με πήγαν στο Δημόσιο Ψυχιατρείο, στο 15 περίπτερο.

Μέχρι να πάω στο Δημόσιο θά καταλάβετε ότι πέρασα τά πάθη του Χριστού. Αφού δεν είδα και από εκεί καμιά βελτίωση, λές και ήτανε όλοι συννενοημένοι, μετά από κάτι μέρες απόδρασα και άμέσως πήγα με ψεύτικα στοιχεία σε διάφορους γιατρούς. Ώσπου μία μέρα ένας φίλος μου μου υπέδειξε ένα γιατρό στον όποιο πήγα με ψεύτικα πάλι στοιχεία και του είπα ότι ήμουν στη Γερμανία, και ότι κάποιος μου είχαν κάνει κάτι ενέσεις. Με εξέτασε και μου είπε ότι έχω *δηλητηρίαση του ήπατος* και ότι αυτοί πού μου τις έκαναν είχαν σκοπό να με ξεκάνουν. Μου έδωσε όρισμένα φάρμακα και σε δύο μήνες περίπου είχα συνέλθει. Μετά πήγα στην εφημερίδα «Απογευματινή», στον κύριο Γκιώνη και τά δημοσίευσα στις εφημερίδες. Θέλω να ξέρετε ότι αυτά πού πέρασα στην Κέρκυρα, με έστελναν επίτηδες στα ψυχιατρεία για να δικαιολογήσουν τό θάνατό μου. Όλα αυτά πού έγραψα έχω και άρκετούς μάρτυρες να τά επαληθεύσουν.

Στην Κέρκυρα βασανίστηκαν πολλά παιδιά λεβέντες, και αυτή πού κράτησαν λεβέντικη στάση είναι οι εξής: ό Θανάσης Γιάναρης, ό Νίκος Κοεμτζής, ό Χάρης Τεμπερεκήδης, ό Άντωνιάδης Άντρέας, ό Λάμπρος Πέτσης, ό Άράνης Γρηγόρης, ό Κώστας Δελλής, ό Μανεατάκης Νίκος, ό Βλάσης Ψωφάκης, ό Άκης Περιορής. Ένα πράγμα έχω να πώ: από τό 1976 με αρχές 1978 σκοτώνανε και εξακολουθουν και μᾶς έλεγαν ότι δικαιολογουν 5 στους 100.

Αφού απέδρασα, μετά από λίγο καιρό με πιάσανε, με πήγαν στον Κορυδαλλό όπου ήτανε και ό συγκατηγορούμένος μου Άθανάσιος Γιάνναρης. Όπως καταλαβαίνετε, μετά από αυτά πού είχα γράψει στις εφημερίδες, δεν με έβλεπαν με καλό μάτι, με άπειλούσαν ότι θά με πάνε στην Κέρκυρα, και για τό τίποτα τό Πάσχα του 1979 με βάλανε πειθαρχείο όλη τή μεγάλη βδομάδα, και μετά τις γιορτές με πήγαν πάλι στην Κέρκυρα. Μόλις με είδανε εκεί μόνο πανηγῦρι δεν κάνανε. Άρχισανε και με άπειλούσαν έπειδή τούς είχα βάλει στις εφημερίδες και τούς είπα ότι εάν με πείραζαν θά τούς έβαζα πάλι. Δεν με πειράζανε παρόλο πού δεν είχανε σταματήσει τά παλιά. Ήμουν εκεί 4 μήνες και έκανα άπεργία πείνας μαζί με τόν συγκρατούμένο μου Άντρέα Άντωνιάδη για να φύγουμε από την κόλαση. Άλλά μάταια, δεν τό είχανε σκοπό να με διώξουν. Έστειλα τή μητέρα μου στον Υπουργό Δικαιοσύνης Γεώργιο Σταμάτη, και μόλις έκλεισα 6 μήνες με κατέβασαν στον Κορυδαλλό.

Αυτοί που είναι ή αιτία και στέκουν πάνω από την ανάγκη και τα βάσανα, που ταλαιπωρούνε κάθε άνθρωπο, πρέπει να ντρέπονται για την ευθύνη τους αυτή πάνω στην ταλαιπωρημένη ζωή του συνανθρώπου τους. "Όλα τα βάσανα που τυραννούνε ανθρώπους έχουνε διέξοδο. Και του φυλακισμένου τό βάσανο έχει διέξοδο, τό χρήμα, γι' αυτό και οι λεφτάδες, ότι και να κάνουνε, βλαβερό και παράνομο, στη ζημία τους κάνουνε πέρασμα από την φυλακή, γιατί οι νόμοι έχουνε παραθύρια, που δέν είναι άλλα από την έλαστική συνείδηση του δικαστή και τό δουλικό χαμόγελο του δεσμοφύλακα.

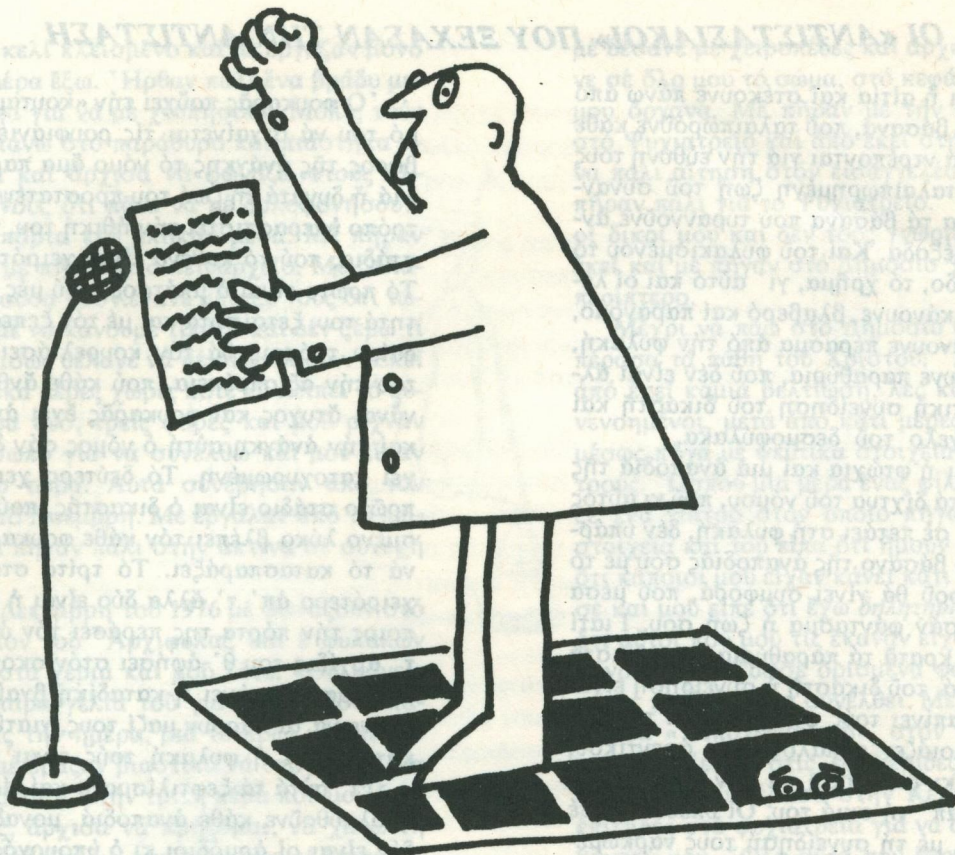
"Αμα σέ δέρνει ή φτώχεια και μιά αναποδιά της ζωής σέ πετάζει στά δίχτυα του νόμου, που κι αυτός με την σειρά του σέ πετάει στη φυλακή, δέν υπάρχει διέξοδο και τό βάσανο της αναποδιάς σου με τό πέρασμα του καιρού θά γίνει συμφορά, που μέσα της θά σέρνεται σάν φάντασμα ή ζωή σου. Γιατί γιά σένα ό νόμος κρατά τα παραθύρια του κλειστά με κάγκελα χοντρά, του δικαστή ή συνείδηση είναι κόλαση, που καταπίνει τους φτωχούς, και του φύλακα τό γέλιο μοιάζει ροπαλοφόρου αφεντικού, που έχει δικαίωμα κι απαίτηση να τον υπηρετούνε όσοι ζούνε κάτω απ' τή σκιά του. Οι υπεύθυνοι σέ τέτοιες συμφορές, με τή συνείδησή τους ναρκωμένη μέσα στο βούρκο που τους ρίζανε τά πάθη τους, τσεπώνουνε αγαπητηλίκι, ρέφες και μηνιάτικα. "Αμα άρνηθείς σάν τό γουρούνι να κυλιστείς μέσ στης ρουφιανιάς τή λάσπη, τό πιο μικρό κακό πούναι να πάθεις είναι να χάσεις τά μυαλά σου και να τελειώσουνε οι μέρες σου θλιμμένες στο τρελλάδικο. "Ενας κατάδικος στην Κέρκυρα, πριν τον τρελλάνει ό φόβος, στο παραμιλητό του ρωτούσε πώς γίνεται και δέν καταλαβαίνει, τό νησί που αγαπάνε οι τουρίστες, νάχει τους πιο κακούς ανθρώπους. "Ενας άλλος μαράζωνε μπροστά στον ξεπεσμό του κράτους, γιατί τό ράδιο είπε στις ειδήσεις πώς δέν έχει κανένας τό δικαίωμα να βασανίζει κρατούμενους, και τό χειρότερο, δέν είχανε περάσει είκοσι λεφτά και μιά ντουζίνα φύλακες στο διπλανό κελί δίχως αιτία δείρανε με γκλόμπς τον Γιώργο τον 'Αποστολόπουλο.

'Η Κέρκυρα κοντά τέσσερα χρόνια πούγινε πειθαρχική είναι ένα δείγμα της δημοκρατίας. Κι επειδή όλες οι δημόσιες υπηρεσίες λειτουργούν με νόμους και κανονισμούς, καλό είναι να ξέρει ό κάθε άνθρωπος την πραχτική τους εφαρμογή. 'Αλί και τρισαλίμονο στον φουκαρά, που ή ζωή του εξαρτιέται απ' τον κακούργο, που τό καπέλο και ή γραβάτα τον έχουνε κάνει έχτελεστικό όργανο του νόμου. Στην φυλακή ό άνθρωπος καθημερινά και γιά πολύ καιρό συμπεριφέρεται σάν αντικείμενο του νόμου. Κάθε εκδήλωση, που είναι βασική ανάγκη της ζωής, από τον ύπνο μέχρι τό φαί είναι προγραμματισμένη με κανονισμούς, που τους εφαρμόζει μιά μερίδα κακής ποιότητας ανθρώπων, μασκαρεμένοι με καπέλο και γραβάτα, όργανα και υπάλληλοι του δημοσίου.

'Ο φουκαράς πούχει την «κουταμάρα» τό φέρσιμο του να σιχάινεται τις ρουφιανιές, κάτω απ' τό βάρος της ανάγκης τό νόμο άμα παραβεί ή με κλεψιά ή δυνατά τή ζωή του προστατεύει ή με τον ίδιο τρόπο υπερασπίζεται την ήθική του, τρία θά περάσει στάδια, που τό καθένα είναι χειρότερο απ' τάλλο. Τό πρώτο είναι ό μπάτσος, που μέσ στην βαρβαρότητά του, ξετσίπωτα και με τον ξεπεσμό του πιο χυδαίου τρόπου, θά τον κουρελιάσει ποδοπατώντας του την αξιοπρέπεια, που κάθε άνθρωπος όσο και νάνα άτυχος και φουκαράς έχει ανάγκη στη ζωή και την ανάγκη αυτή ό νόμος σάν δικαίωμα την έχει κατοχυρωμένη. Τό δεύτερο χειρότερο απ' τό πρώτο στάδιο είναι ό δικαστής, που σάν τον πεινασμένο λύκο βλέπει τον κάθε φουκαρά γιά πρόβατο να τό κατασπαράξει. Τό τρίτο στάδιο πούναι τό χειρότερο απ' τ' άλλα δύο είναι ή φυλακή, που όποιος την πόρτα της περάσει τον άντρισμό του με τ' αρχίδια του θ' αφήσει στον σκοπό. Οι πιο πολλοί άμα τελειώνει ή καταδίκη βγαίνοντας όξω ξεχνάνε να τά πάρουν μαζί τους, γιατί όπως τους έχει καταντήσει ή φυλακή τους είναι άχρείαστα.

Γι' αυτά τά ξεφτίλισματα και τις λαχτάρες, που ακολουθούνε κάθε αναποδιά, μοναδικοί υπεύθυνοι δέν είναι οι άρμόδιοι κι ό ύπουργός, έχουνε κι άλλοι μεγάλο μερτικό στην ευθύνη. "Όσοι κατά καιρούς περάσανε στις φυλακές πολιτικοί κρατούμενοι, που δέν τους έστριψε τ' άντερα ή πείνα και είχανε και δυό κουτιά τσιγάρα και ύπνρέτη στη διάθεσή τους να σφουγγαρίζει τό κελί τους, ως και τά πιάτα να τους πλένει, γιατί αυτοί δέν τρώγανε στην караβάνα κι είχανε όλότελα ξεκόψει απ' τό καζάνι. Σάν βγήκανε από τή φυλακή ξεχάσανε πώς ζούσανε πολύ καιρό ανάμεσα σ' ανθρώπους φουκαράδες, που ή άδικία τους είχε γονατίσει, δίχως κουράγιο να στηλωθούν στα πόδια τους, με τις έλπίδες και τά όνειρά τους σκορπισμένα στα κελιά, που είχανε καταντήσει τή ζωή σωστό ρεμάλι. Σάν ήρθανε στα πράγματα οι περισσότεροι από δαύτους ξεχάσανε τους φουκαράδες πρώην συκρατούμενούς τους, πούχανε από κοντά την συμφορά τους ζήσει και πούτανε αγαθοί και άφελείς μέσ στην κακομοιριά τους. Τά λόγια τά παχιά κι οι ύποσχέσεις ζεστάνανε την άδεια τους ζωή και φώτισε γιά μιά στιγμή τά μάτια τους ή έλπίδα πώς ήρθε ή ώρα να χουνε ένα αποκούμπι στην ζωή. Λόγια παχιά, ύποσχέσεις κι έλπίδα περάσανε σάν άστραπή, που μόνο μιά στιγμή μέσ στο σκοτάδι λάμπει, γιατί οι πολιτικάντηδες, καπάτσοι και άτσιδες, δέν είχανε καιρό γιά ξένα βάσανα να σκοτιστεί ό νοός τους.

Γι' αυτή τους την παράλειψη τό κρίμα πέφτει στην κουτάλα που τόσο ξαφνικά είχε βρεθεί στα χέρια τους. Τό κακό δέν σταμάτησε στο ότι ξεχάσανε όλότελα τό χρέος πούχανε να βοηθήσουνε τους φυλακισμένους, αυτοί, άφου είχανε παρουσιάσει στα μάτια του κόσμου σάν ήρωες της δημο-

κρατίας, πού είχανε μαρτυρήσει στά μπουντρούμια τής αστυνομίας καί στίς φυλακές. Μέ τό σεγόντο τής κυβέρνησης, μαζευόντουσαν στήν τηλεόραση (έξαιρείται ὁ Παναγούλης) νά χωνέψουνε τά κοψίδια πούχανε ροκανίσει ἀεροσυζητώντας καί χορταροφιλοσοφώντας γιά τό σωφρονιστικό σύστημα. Καί μιά καί είχανε βγεῖ στό ἰκάντιο οἱ δίκες τής χούντας καί τῶν βασανιστῶν, ἡ ζωή περνοῦσε στήν φυλακή θλιμένη μέσα στή λησμονιά.

Τά πράγματα ὅμως, ἀφοῦ περάσανε τά δύο πρῶτα χρόνια μετά τή χούντα, ἀλλάξανε δρόμο ἀπό τή μέρα πού ἡ κυβέρνηση ἀναψε τό πράσινο καί γίνηκε ἡ Κέρκυρα πειθαρχική. Ἀπό δῶ καί πέρα ἀρχινᾷ ἡ τραγωδία τοῦ κάθε φουκαῖᾶ κατὰδικου, πού ἀρνιότανε νά γίνει ρουφιάνος στό σύστημα τής κάθε φυλακῆς καί γιά τήν κουταμάρα του αὐτή βρέθηκε στήν πειθαρχική τής Κέρκυρας, γιά νά σωφρονιστεῖ. Κι ἐγώ πού γράφω τοῦτες τίς σειρές ἤμουνα μέ τίς πρῶτες κλουβιές πού φτάσανε στήν Κέρκυρα τόν Ἰούλιο τοῦ 1976. Κι εὐτυχῶς πού κατάφερα εἰκοσιδύο μῆνες μέσα στόν τρόπο καί στόν πανικό νά διατηρήσω τήν κουταμάρα πού μ' ἔστειλε στήν Κέρκυρα.

Νά μέ τί τρόπο σκαρώθηκε ἡ πειθαρχική. Φτάνανε οἱ κλοῦβες γεμάτες κατὰδικους καί μπόγους. Στήν φυλακή τοὺς παραλαβαῖνανε καμιά ὀγδονταριά φύλακες μέ κεφαλές τοὺς ἀρχιφύλακες Καμπάνα καί Ζέρβα καί δίπλα τοὺς οἱ ὑπαρχιφύλακες Παγκράτης, Καφαράκης, Μαρινόπουλος, Βήχας, Καρδάμης κι ἄλλοι πού δέν ξέρω πῶς τοὺς λένε, γιατί

εἶχανε ἔρθει οἱ πῖο πολλοί ἀπό τίς ἄλλες φυλακές μέ ἀποσπάσεις, γιά νά βασανίσουνε, γι' αὐτό τοὺς εἶχανε διαλεγμένους. Πρὶν παραδώσουνε τά χαρτιά σου ἡ χωροφυλακή τής συνοδείας καί προτοῦ σέ γράψουνε στά βιβλία τής φυλακῆς, πηγαῖνανε τοὺς μισοὺς στό πειθαρχεῖο καί τοὺς ἄλλους τοὺς κρατοῦσανε στό ἀρχιφυλακεῖο ἀπ' ὅξω κι ἀρχινοῦσε τό μεγάλο βάσανο γιά τοὺς κατὰδικους καί ἡ μεγάλη χαρά γιά τοὺς φύλακες. Γιατί καθὼς χτυποῦσανε μέ τά γκλόμπς καί μέ τά παπούτσια σάν τοὺς κανίβαλους, ἐσκοῦζανε καί τά οὐρλιαχτά τους πνίγανε τίς κραυγές τοῦ δυστυχημένου τοῦ κατὰδικου, πού ἡ ἀτυχία του τόν εἶχε μεταβάλλει ἀπὸ ἄνθρωπο σέ μέσο ἐκτόνωσης, γιά νά βγάλουνε τ' ἀπαθήμενα τοὺς διεστραμμένοι βασανιστές, πούχανε βρεθεῖ κάτω ἀπ' τό καπέλλο καί στό χέρι κρατοῦσανε τό ραβδί τής ἐξουσίας. Ἐπειδὴ οἱ κλοῦβες ἐρχόντουσαν δύο καί τρεῖς φορές τήν ἐβδομάδα καί τά πειθαρχικά εἶχανε περίπου δέκα κελιά, πού ὅσους εἶχανε μέσα τρώγανε τρεῖς καί τέσσερις φορές τήν ἡμέρα ξύλο, ὁ Καμπάνας, μέ πρόφαση ὅτι κάνει ἀνακρίσεις γιά τήν συμπεριφορά μας στίς ἄλλες φυλακές, τραβοῦσε στό ἀρχιφυλακεῖο ἀπ' τό πρωῒ ὥς τό βράδυ κρατούμενους καί τοὺς δέρνανε.

Τοὺς δύο πρώτους μῆνες ἡ φυλακή οὔτε ἀνοίγε καθόλου, γιατί εἴμαστε ὅλοι κλεισμένοι, ἐχτός κάτι ρουφιάνους, πού σάν ἐργαζόμενους τοὺς εἶχανε σέ δύο ἀκτίνες κανονικά. Ἐμᾶς μᾶς ἀνοίγανε ἕνα μισάωρο δύο φορές τή μέρα ν' ἀδειάσουμε τά καθίκα καί νά πλυθοῦμε, ὅχι ὅλους μαζί. Τό πῖο μεγάλ-

λο βάσανο ήτανε όταν μᾶς ἀνοίγανε ἕναν-ἕναν τό πρωί στό γάλα, τό μεσημέρι καί τό βράδυ γιά τό φαγητό. Βγαίνοντας ἀπ' τό κελί μας ήτανε ἀραδιασμένοι οἱ φύλακες μέ τά γκλόμπς στό διάδρομο, στίς σκάλες καί μέχρι ὅζω στήν κιγκλίδα πούστεκε τό καζάνι. "Ὅσο ἔκανες νά περάσεις πηγαίνελα ἀνάμεσά τους μέ τήν καραβάνα στό χέρι, σοῦρχόντανε βροχή οἱ γκλομπιές, ἄσε τίς βρισιές, ἐχτός αὐτές πού ἄκουγε ἡ οἰκογένειά σου, πούστη καί γαμημένη σέ ἀνεβοκατεβάζανε.

Δέν φτάνανε ὅσα τραβούσαμε στήν ἀρχή τή μέρα, πού τά κορμιά μας ήτανε πρησμένα, κι ἀπάνω στό στῤῥωμα δέν βρίσκαμε ἡσυχία ἀπ' τούς πόνους.

Ὁ Παγκράτης κι ὁ Καφαράκης, πού ήτανε ὑπαρχιφύλακας καί νοσοκόμος, πέρανε μιά ομάδα ἀπό δεκαπέντε μέ εἴκοσι φύλακες καί ὅποιον δέν χωνεύανε ἀπό παλιά, τοῦ κάνανε ἐπίσκεψη στό κελί του. Κι ἄκου μέ τί τρόπο ἦρθανε καί στό δικό μου. Ἀνοίγανε τήν πόρτα καί γέμιζε καπέλλα καί χαμόγελα ὁ χῶρος τοῦ κελιοῦ. Ὁ ἀρχιφύλακας σοῦλεγε μέ τόν πιό μελιστάλαχτο καί βρώμικο τρόπο: «Ὁρέ, μᾶς συμπαθᾶς πού σ' ἀνησυχίσαμε, μά ἐπειδή ξέρουμε πῶς εἶσαι κρατούμενος, μήπως θές τίποτις νά σ' ἐξυπηρετήσουμε; Γιατί ἐμεῖς οἱ Κερκυραῖοι ἀγαπᾶμε τούς ἀνθρώπους, γι' αὐτό καί τό νησί μας, ὀρέ, τραβάει τούς τουρίστες». Τοῦλεγε ὄχι κι αὐτός συνέχιζε: «Ὁρέ, μήν ντρέπεσαι. Ὁρέ, μπάς κι εἶσαι ἄρρωστος νά σοῦ φέρουμε γιατρό;». Τοῦ ξανάλεγε ὄχι. «Ὁρέ» σοῦλεγε «μπάς κι εἶσαι στεναχωρημένος μέ τήν οἰκογένειά σου, νά σέ πᾶμε νά κάνεις καμιά βόλτα στό προαύλιο νά σέ χτυπήσει καθαρὸς ἀέρας ἢ μπάς μωρέ καί τραβάει τίποτις ἢ ψυχούλα σου; Ὁρέ, μήν ντρέπεσαι, ἐμεῖς εἴμαστε καλοί ἄνθρωποι κι ὅτι μᾶς πείς θά πᾶμε νά στο φέρουμε ἀπ' τήν πόλη». Σοῦλεπε τό κουράγιο νά τούς φτύσεις καί κράταγες τό στόμα σου κλειστό. Κι αὐτοί ἐσπάγανε τή σιωπή σου μέ τά γκλόμπς καί τά οὐρλιαχτά τους. Τό σύνθημα νά πέσουνε ὅλοι

μαζί ἀπάνω σου ήτανε τό ξαφνικό χαστούκι πού σοῦδινε ὁ ὑπαρχιφύλακας. Φεύγοντας σ' ἀφήνανε νά σπαρταρᾶς ἀπ' τούς πόνους στό τσιμεντένιο κελί.

Ἐπειδή στήν Ἑλλάδα ὅλα γίνονται πρόχειρα καί βιαστικά, βρεθήκανε στήν Κέρκυρα κρατούμενοι ὑπόδικοι, πού πολλοί ἀπό δαύτους στόν μήνα πάνω γυρίσανε στόν Κορυδαλλό γιά δικαστήριο, ἄλλοι σέ λιγοστό διάστημα ἀποφυλακιστήκανε κι ἔτσι μαθευτήκανε ὅλα τά βασανιστήρια καί τά αἵσχη πού γίνανε στήν Κέρκυρα. Ὁ Ψαρουδάκης, πού ήτανε στόν Κορυδαλλό αὐτόν τόν καιρό καί τάχε μάθει, τά δημοσίεψε στήν Ἐλευθεροτυπία.

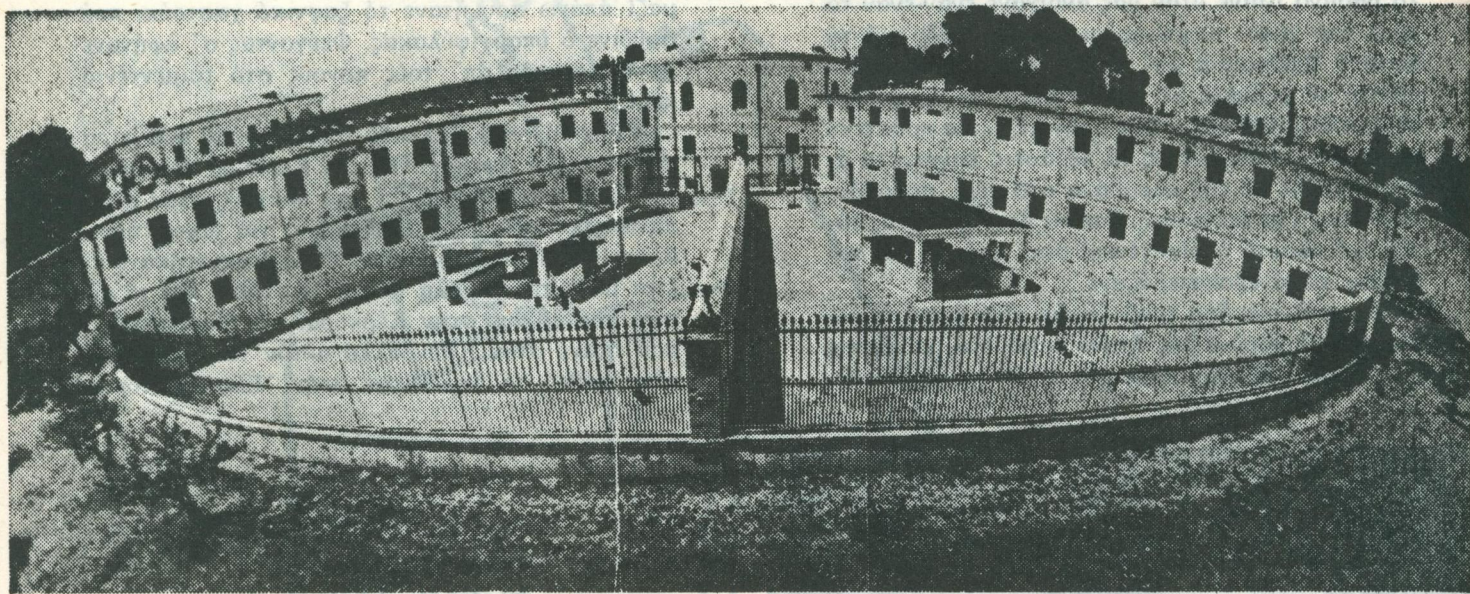
*Σκέψου πρὶν ἀποφασίσεις
κι' ἀφοῦ ὅλα τά ζυγίσεις
ἡ ἀπόφαση παρῇ
Βράχος δυνατός νά γίνει
καί ἡ σκέψη κεῖ πού κλείνει
διόλου πίσω μή συρθῇ.*

Καί πολλοί κρατούμενοι, πού εἶχαν ἀποφυλακιστεῖ, τᾶπανε στούς δημοσιογράφους, τά μάθανε καί οἱ πρῶν πολιτικοί κρατούμενοι, πού εἶχαν ἀρπάξει ἀξιώματα μέ παχιά μηνιάτικα, γιατί πολλοί ἀπό δαύτους γίνανε βουλευτάδες. Τί κάνανε γιά μᾶς τούς ταλαίπωρους, πού μέσ στά βάσανά μας κι ἂν κάνουμε παράβαση, τό πιό λίγο μερτικό τῆς εὐθύνης βαραίνει ἐμᾶς καί τό ὑπόλοιπο ἄλλους.

Ἡ εὐθύνη πού βαραίνει κάθε βολεμένο μασκαρά, πού λιποτάχτησε στό χρέος πού ἔχει ἀπέναντι στόν συνάνθρωπό του, δέν δικαιολογείται μέ τίποτα. Γιατί ἔχουμε παράδειγμα τήν περίπτωση τοῦ Σερίφη, πού ἡ μηχανοραφία τοῦ Καραθανάση πῆγε νά τότε ἀφανίσει στήν κόλαση τῆς ἀδικίας καί ἡ κινητοποίηση καί τό ἐνδιαφέρον τότε γλύτωσε.

Ἐνῶ ἐμεῖς, ἐγκατελειμένοι στήν λησμονιά, μένουμε τά βάσανά μας ἀδιάφορα καί συνεχίζονται, γιατί ἔχουμε σφίξει ὅλες οἱ φυλακές καί κυβερνιοῦνται σά φέουδα καί τσιφλίκια, ἀνάλογα μέ τό κέφι τοῦ ἀρχιφύλακα καί τοῦ διευθυντῆ. Τά χαστούκια πού ἔδωσε ἡ χούντα γίνανε βασανιστήρια καί μετατραπήκανε σέ παράσημα γι' αὐτούς πού τά δεχτήκανε, ἐνῶ τό δικό μας σοπάκι, πού τῶμα στά κρατητήρια τῆς ἀστυνομίας καί στίς φυλακές, δέν εἶναι βασανιστήρια, γιατί μᾶς τῶχει προικίσει ἡ ζωή, γιατί αὐτοί πού μᾶς φέρανε στόν κόσμο ήτανε φτωχοί.

(ΚΟΡΥΔΑΛΛΟΣ - Ἀπρίλης 1980)

ΠΑΓΙΔΕΥΜΕΝΕΣ ΣΥΝΕΙΔΗΣΕΙΣ

"Όλοι οι άνθρωποι όπως κι' όλα τ'α ζώα και τ'α πουλιά γεννιούνται και μεγαλώνουν μέσα στη στοργή και την αγάπη, μέσα στους απaráβατους νόμους τής φύσης. Έδω γεννιέσαι σέ μιά κοινωνία που από πρίν έχει αποφασίσει για τή τύχη σου. Σέ μιά κοινωνία που οργανωτικώς προμελετημένα, έχει αποφασίσει τό ρόλο που θά παίξεις και αυτό εξαρτάται από τή τάξη που θά γεννηθείς. "Αν γεννηθείς σέ άρχουσα τάξη, θά κάνεις αυτό που θέλεις εσύ, οποιοδήποτε και νά είναι αυτό. "Αν γεννηθείς σέ καταπιεζόμενη τάξη, ή θά κάνεις αυτό που σου λένε μέ άγραφους και γραφτούς νόμους, τούς όποιους θά μάθεις έν καιρῶ, θά δηλώσεις δηλαδή πλήρη ύποταγή και μοιρολατρικά θά λές όταν θά πεθάνουμε τότε θά αναπαυθούμε. "Η άν έχεις δύναμη μέσα σου και συνείδηση που θέλεις νά τή διατηρήσεις καθαρή, έχεις νά κάνεις πάλι μέσα στην όποία θά δεις τ'α νύχια λιονταριών, τίγρεων, ύαινων. "Η ζωή μέσα στη κοινωνία που ζοῦμε είναι μιά πράγματι ζούγκλα, αυτό τό γνωρίζουμε όλοι οι κάθε λογής ύποταγμένοι και οι μη ύποταγμένοι. Μιά ζούγκλα πολύ χειρότερη ζούγκλα μέ τ'α παρθένα της δάση. Αυτοί που άντιστέκονται αυτοί μόνο γνωρίζουνε πόσο άγρια είναι αυτή ή ζούγκλα. Αυτή τή ζούγκλα τήν είχα δει, άρχισα νά τήν άντιλαμβάνομαι συνεχώς και περισσότερο από δεκαπέντε χρονών παιδί. Ναι μέσα σ' αυτή τή ζούγκλα όπως κάθε άνθρωπος έτσι κι' εγώ έκανα διαφόρων ειδών πάλι για τήν επιβίωσή μου για...για...πλήν όμως έμελλε νά μέ ξεμοναχιάσουν οι τίγρεις και οι ύαινες και νά βρίσκομαι σέ συνεχή άνισο πάλι μαζί τους. Είχα πέσει στην άντίληψή τους μέ έβλεπαν καθαρό χωρίς ένεργητικότητα. "Ηρθε, ήρθε, τούς δόθηκε ή εύκαιρία μου έκαναν τήν επίθεση. Δέχτηκα τή μάχη και ή μάχη συνεχίζεται. "Η κατάληξη όμως τώρα πού; ν' άγωνίζομαι μέσα στις έξοντωτικές ποινές που βρίσκομαι πώς ν' αποφύγω ένα παρά τήν θέλησή μου θάνατον, διότι παρ' όλη τήν ήλικία μου σήμερα και τίς έξοντωτικές ποινές που μου έχουν επιβληθεί, διατηρώ διαφόρων ειδών έλπίδες, σάν έλπίδες ήθικης άποκατάστασής μου. "Ίσως είναι μάταιες έχω όμως τήν ύποχρέωση ν' άγωνισθώ προς τούτο κι' ένα μέρος του άγώνα μου είναι κι' αυτό τό γραπτό μου. "Ορμώμενος από τήν οργανωμένη άδικία εις βάρος μου έδω στη φυλακή που πολλές φορές γλύτωσα τόν θάνατο όπως και τόσα άλλα γράφω αυτό τό γραπτό, διότι ίσως αυτό συντείνει νά μη κινδυνέψω στο μέλλον άλλο έτσι πολύ. Και διότι εάν δέν τιμωρηθούν οι πάσης φύσεως άλυσωδετά ένοχοι τουλάχιστον θά έχει ειπωθεί μιά αλήθεια που τό κακό της πηγάζει από τή κορυφή (τή πηγή). Κι' αυτή τή πηγή θά προσπαθήσω νά τή παρουσιάσω σ' αυτό τό γραπτό μου (διότι αυτή είναι μήτηρ κάθε κακού). Διότι αυτά που παθαίνω έδω στη φυλακή τ'α πάθαινα και έξω. Και μέσα και έξω βλέπεις αυτό τό μοστραρισμένο καταλλήλως οικοδόμημα που δέν είναι τίποτα άλλο παρά μιά πυγμή. Τήν άτομική μου έξω πάλι, για τήν όποία είμαι μέσα, μόνον ένα χιλιοστό θά γράψω σ' αυτό μου τό γραπτό, καθ' όσον ή σημασία του είναι ή παραπάνω.

Πρωτόπεσα στη φυλακή του 'Αβέρωφ για έφτά μήνες. Είναι αλήθεια ότι όσοι είμαστε ποινικοί στις φυλακές όλοι ανεξαιρέτως είμαστε για ιδιοτελείς σκοπούς μηδέ εξαιρουμένου και μένα. 'Υπάρχουν και πολιτικοί που 'ας πούμε τά αδικήματά τους χαρακτηρίστηκαν ποινικά, αυτοί είναι οι χρηστοί της κοινωνίας που εγώ τουλάχιστον όταν τους βλέπω αισθάνομαι μειωμένος διότι αντιλαμβάνομαι πλήρως την ανωτερότητά τους, διότι αυτοί δεν έχουν καμιά σχέση απολύτως με εμάς. Πλήν όμως αυτό τό λούμπεν προλεταριάτο που αποτελούμε στην ουσία εμείς οι ποινικοί —διότι όλοι ανεξαιρέτως οι έντονοι των φυλακών είναι φτωχοί και κανένας απολύτως πλούσιος— τό έχει φτιάσει, είναι καρπός των έργων των ανέκαθεν ισχυρών του ισχύοντος καθεστωτικού συστήματος. Μέσα σ' ένα σύστημα τέτοιο που όλα γίνονται από τους ισχυρούς, όλα θα γίνουν μοιραίως και από τους φτωχούς. 'Η διαφορά έγκειται στο ότι οι φτωχοί, τό λούμπεν προλεταριάτο τά κάνει σέ χαμηλά, στη τελευταία βαθμίδα, και πολύ περιορισμένα επίπεδα και τιμωρούνται άγρίως σύμφωνα μέ «τους νόμους της πατρίδας» ενώ για τους ισχυρούς τά πάντα είναι νόμιμα και κάθε τους άδικη ή έγκληματική πράξη τους τους κάνει και πιο ισχυρούς. 'Ο καθένας από τους ποινικούς ξεκινάει από διαφορετικό συμφέρον, ό καθένας έχει την περίπτωσή του. Οι περισσότεροι μέσα στις φυλακές είναι για λόγους οικονομικούς. 'Αλλοι από εκδικητικούς λόγους, φαινομενικώς πολλοί διότι έτσι χαρακτηρίστηκαν αλλά στην ουσία έφτασαν σ' αυτό τό τέλος, παρά την θέλησή τους, έχω παραδείγματα πάμπολλα. 'Υπάρχουν και άρκετοί για άστική ήθική, άλλοι τους ήθελαν δεν ήθελαν, έφτασαν στο έγκλημα, επίσης παραδείγματα πολλά. 'Αλλοι από άστικό εγώ, τό όποιο έχει συγγένεια μέ την εκδίκηση. 'Υπάρχουν κι άλλες πολλές κατηγορίες. 'Ολοι μας όμως είμαστε θύματα μιās άδικης κοινωνίας που προσπαθούμε νά επιβιώσουμε, νά επιπλεύσουμε ξεκινώντας από άρρωστημένες αφετηρίες μή γνωρίζοντας τον καθ' έαυτού προορισμό μας. Εύτυχως που οι κύριοι κατήγοροι μας είναι άνθρωποι των άρχουσών τάξεων, για μās αυτό είναι τιμή, δεν προσβαλλόμεθα μόνον που βασανίζομαστε. Μόνο που ή κοινή γνώμη είναι άπληροφόρητη όσα κι αν γραφούν. Οι έξω έχουν ψευδαισθήσεις και διορατικότητα μικρή όσα γράμματα κι αν ξέρουν. Πρέπει νά έρθουν αντίπαλοι μέ τό καθεστώς για όποιαδήποτε αιτία για νά δοуне, αισθανθούνε την πυγμή του, τη βαρβαρότητά του.

Τό τί δοκιμασία τό περιμένει μέσα στις φυλακές αυτό τό λούμπεν προλεταριάτο είναι άνευ προηγουμένου. 'Αν είσαι βαρυποινίτης ή ζωή κόλασης. Μπαίνοντας στην πόρτα των φυλακών άμέσως χάνεις την άξία σου σαν άνθρωπος, χάνεις την πρωσοπικότητά σου και άνυποψίαστος άγνοείς τό τί σέ περιμένει. 'Οχι τόσο διότι μπήκες φυλακή, αλλά λόγω του ότι όπως ό καθένας έτσι και όλοι οι

κρατούμενοι προέρχονται από τις καταπιεζόμενες κοινωνικές τάξεις. 'Εχουμε νά δοуне τά μάτια σου κι έχεις ν' αντιμετώπισεις καταστάσεις που ούτε ποτέ σου τό σκέφτηκες, αισθάνεσαι διά μέσου των υπηρεσιών την πίεση όλόκληρου του κοινωνικού καθεστώτος. 'Αν έξω στην κοινωνία ένα μέρος από τη δραστηριότητά σου είχες τη δύναμη νά τό διαθέσεις για την προσωπική σου άξια, την υπόληψή σου, για την άκεραιότητά σου, αυτό δεν ισχύει για εδώ. Πολλές φορές και από πριν μπεις στη φυλακή, από κεί που θά σέ παραλάβει ή αστυνομία, ή ασφάλεια θά πάψεις νά είσαι άνθρωπος, ξετελίζεσαι ήθικά, σωματικά ψυχικά και έν συνεχεία καταρρακώνεσαι έσύ και ή οικογένειά σου και οικονομικά. Τότε αρχίζεις νά βλέπεις μπροστά σου τον καθρέφτη του καθεστώτος για τό όποιο πρωτύτερα 'ισως είχες ψευδαισθήσεις, διότι πρωτύτερα δεν είχες την ικανότητα, την διορατικότητα νά αντιληφθείς. Ψευδαισθήσεις είχα κι εγώ, ή διορατικότης μου μικρή. 'Η σχεδόν πλήρης διαστρέβλωση της αλήθειας της πραγματικότητας μέ πολλούς τρόπους είναι εύκολη από άνεκαθε. 'Αλλά και οι ψευδαισθήσεις μου έφυγαν και ή διορατικότητά μου έγινε άπέραντη όταν έμεινα έκπληκτος πολύ πριν μπώ στη φυλακή, όταν έγιναν πράγματα και καταστάσεις εις βάρος μου που ούτε ποτέ μου τά είχα διανοηθεί. 'Ακουστά, διαβαστά, ναι. Μά δεν ήμουν εγώ στη φυλακή και τά πάθαινα, περπατούσα έξω στην κοινωνία και τά πάθαινα. Τό αποτέλεσμα ήταν νά πορευθώ για τις φυλακές μέ διαδοχικές έξοντωτικές ποινές μέ φιμωμένο τό στόμα και ν' αγωνίζομαι πλέον για την επιβίωσή μου, για την άκεραιότητά μου σκεπτόμενος πάντοτε μήν έλθει ή σειρά μου όπως και τόσων άλλων που παρά τρίχα τή γλυτώσανε. Οι δέ έγκληματίες άνενόχλητοι νά χαίρουν και προστασίας. Λεβέντες που πέρανε σέ αδικήματα που δημιουργούνται από διάφορες καταστάσεις πάλης μέσα στη ζωή που ζούμε, διότι ή ζωή μέσα στην κοινωνία που ζούμε είναι μιá άρρένα για πάλη στην όποία πολλές φορές παρά τη θέλησή μας ή χάνουμε τον έλεγχο ή θέλοντας και μή βρισκόμαστε στο μπρός γκρεμός και πίσω ρέμα. Πολλοί πιεζόμενοι από άναχρονιστικά ήθη και έθιμα πιεζόμενοι από πολλές άλλες καταστάσεις και πιέσεις —ό καθένας έχει την περίπτωσή του— που δεν είχανε την πνευματική δύναμη νά έλιχθούνε —τό ένστικτό τους τους υπαγόρευε νά έλιχθούνε δεν γνωρίζανε όμως πώς— κατέληξαν μέ έξοντωτικές ποινές στην προστασία των σωφρονιστών της φυλακής και διά μέσου αυτών αισθάνθηκαν την πίεση όλόκληρου του επίσημου καθεστώτος. Χαρακτηριζόμενοι επικίνδυνα κακοποιά στοιχεία που δεν έχουν σχέση μέ την έννομον τάξη της κοινωνίας. Πολλοί τους έβγαλαν άπάνω από είκοσι χρόνια φυλακή. 'Ολοι τους βγήκαν ράκη ψυχικά και σωματικά, έτσι σωφρονίστηκαν. 'Ορισμένοι τίνανταν τά πέταλα διότι δεν άντεχαν άλλο. Δεν είμαστε έγκληματίες, 'Από έγκληματίες είμαστε μέσα κατά

ἄμεσον ἢ ἔμμεσον τρόπο.

Στίς φυλακές ἀπό ἀνέκαθεν ὑπάρχουν ἄφθονα ὑγειᾶ στοιχεῖα πάσης φύσης καί πολλά μάλιστα διαμάντια καί οἱ ὅποιοι ἔχουν πλούσιο ἐσωτερικό κόσμο μέσα τους καί ὑπερευαίσθητη συνείδηση ἢ ὅποια τοὺς ἐλέγχει ἀπόλυτα. Δέν εἴμαστε ἂν ἐξετάσει κανεῖς κατὰ βάθος κακοποιᾶ στοιχεῖα. Τό κακό προέρχεται ἀπό ἄλλοῦ. Ἐνδιαφερόμεθα καί γιά τόν ἑαυτό μας καί γιά τίς οἰκογένειές μας καί γιά τό καλό τοῦ τόπου μας. Ὅταν ἐπεβλήθηκε ὁ Παπαδόπουλος ὅλοι οἱ κρατούμενοι ἀνεξαιρέτως τόν βρίζαμε φῶς φανάρι. Καί ὅταν ἔπεσε ἡ χούντα πάλι ὅλοι μας τό γιορτάσαμε. Ὅλοι μας μέ ἐνδιαφέρον μεγάλο παρακολουθοῦμε τήν πάλη τοῦ τόπου μας καί τήν πάλη ὅλων τῶν χωρῶν τοῦ κόσμου.

Ἡ ἀλήθεια δύσκολα λέγεται καί ὅταν λέγεται τιμωρεῖται γρήγορα ἢ ἀργά ἀγρίως ἀπό τοὺς νικητές της. Καί ἄς κάνουμε τήν ἀνάλυση ἂν ὅλοι μας (οἱ ἡττημένοι) εἴμαστε πράγματι ὑποψήφιοι νά πάρουμε τό δρόμο τῆς φυλακῆς. Ἄν δηλαδή οἱ φυλακές χτίστηκαν πράγματι γιά τοὺς ἡττημένους. Οἱ κρατούμενοι στίς φυλακές ὑπολογίζονται σήμερα γύρω στίς 3.500 χιλιάδες. Πόσοι ὅμως μπαίνουν καί βγαίνουν ἐπιπλέον κάθε χρόνο. Πόσοι τήν ἔχουν κοπανίσει καί περιμένουν νά λήξουν τὰ πέντε χρόνια ἢ τὰ εἴκοσι. Πόσοι χρησιμοποίησαν ἔνα ἀπό τὰ τρία ΜΜΜ καί τή γλυτώσανε. Ἐκεῖνο ὅμως πού ἐνδιαφέρει εἶναι πόσοι θά μπουῦν στή διάρκεια τῶν 70 χρόνων πού εἶναι ὁ μέσος ὅρος ζωῆς, γιατί ἐγώ τό ἐλεεινό στοιχεῖο τῆς κοινωνίας ἔπεσα στά 49 μου χρόνια φυλακή. Τώρα πόσες χιλιάδες πάσης φύσεως παρά τρίχα τή γλυτώσανε. Αὐτοί εἶναι οἱ πολλαπλάσιοι. Τώρα πόσοι δέ μπήκανε φυλακή μόνο καί μόνο ἐπειδή δέν εἶχαν θάρρος ἐπάνω τους ἢ μᾶλλον τὰ ὑπέστησαν ὅλα μοιραίως ἀπό πιό δυνατοὺς ἀπό αὐτούς. Πόσοι πράγματι σκεφτήκανε τίς οἰκογένειές τους καί τὰ παιδιά τους. Πόσους τοὺς πιάσανε τὰ γεροντάματα καί πηγαίνουν συνέχεια πάσο, καί κατὰ κάποιο τρόπο αὐτοί δέν ἔχουν μεγάλο ἐνεργητικό λόγω τῆς ἡλικίας τους μέσα στή ζωή. Πόσοι εἶναι αὐτοί οἱ χρηστοί πού δέν μπαίνουν ποτέ τους φυλακή ὡς ποινικοί διότι εἶναι πράγματι ἄνθρωποι ἀνωτέρων ἰδεῶν πού μπαίνουν ὅμως ὡς πολιτικοί. Τώρα πόσοι εἶναι οἱ μετανάστες, νέοι ἄνθρωποι αὐτοί μέ δραστηριότητα καί ζωντάνια μέσα τους καί οἱ ὅποιοι ἀποκαταστάθηκαν στό ἐξωτερικό διότι εἶχαν προσόντα πού στήν πατρίδα μας δέν ὑπολογιζόσαντε γιά τίποτα. Τοὺς γνώρισα στό ἐξωτερικό. Ἐνα μεγάλο μέρος ἀπό αὐτούς θά ἦταν μέσα στή φυλακή, ὅλοι τους ὅμως ὑποψήφιοι, καί μάλιστα αὐτοί θά εἶχαν προτεραιότητα λόγω τῆς ζωντάνιας καί τῆς δραστηριότητος πού εἶχαν. Ἐρωτῶ. Εἴμαστε πράγματι ὅλοι οἱ ἡττημένοι ὑποψήφιοι γιά τή φυλακή, χαρακτηρισμένοι μάλιστα μέ τὰ πλέον μελανά χρώματα ἀπό τοὺς νικητές; Εἴμαστε. Γιατί; Γιατί εἴμαστε φτωχοί. Πλούσιοι δέν μπαίνουν κανένας τους γιατί αὐτοί εἶναι οἱ νόμοι. Οἱ μπροστάρηδες τους Οἱ μπροστά-

ρηδες τους μπορεῖ νά τύχει νά μπεῖ κανένας τους, ἀλλά θά βγοῦν ἀμέσως γιατί οἱ νόμοι εἶναι παραθυρόφυλλα. Ἐχουμε παραθύρια πού ἀνοίγουν καί παραθύρια πού δέν ἀνοίγουν.

Μπαίνοντας στή φυλακή δέν γνωρίζεις ποιά εἶναι τὰ δικαιώματά σου καί ποιές οἱ ὑποχρεώσεις σου, ὅπως συμβαίνει σέ ἄλλες ἀνεπτυγμένες χῶρες. Τόν σωφρονιστικό κώδικα τόν ἔχουμε καί τόν γνωρίζουμε μόνο ὅλοι οἱ τῆς ὑπηρεσίας τῶν φυλακῶν. Καί αὐτό μόνο καί μόνο γιά νά μᾶς καταπατοῦν τὰ στοιχειώδη δικαιώματά μας καί γιά νά ἔχουμε σκοτάδι γιά τίς ὑπερβασίες τους εἰς βάρος μας, τίς ὁποιεῖς γνωρίζουμε ἄριστα διότι τό σωστό ἀπό τό ἄδικο φαίνεται καί χωρίς κώδικα. Εἶναι πολλές φορές τέτοια ἡ πολὺπλευρη καταπίεση μέσα στίς φυλακές πού ἂν δέν προσέξεις καί ἂν δέν ἔχεις τήν ὑπομονή τοῦ ὄνου τοῦ Χότζα μπορεῖ νά μπεῖς γιά πταῖσμα καί νά βγεῖς μέ κακούργημα, καί αὐτό ἰσχύει γιά ὅλους τοὺς κρατούμενους. Τὰ παραδείγματα ἄφθονα ὅπως τοῦ Σταυρόπουλου τοῦ Ἀργύρη, τοῦ Κεχαΐδη, Σικλή, Πετρόπουλου, Περιορῆ, Μπαμιατζόγλου, Γιάνναρη Θανάση, Ἀντωνιάδη Ἀνδρέα. Ὁ Ἀντωνιάδης συγκεκριμένα μπήκε γιά 18 μῆνες, εἶχε βγάλει 9 μῆνες καί ἤθελε ὑπόλοιπο ἄλλους 9 μῆνες καί ἡ ὑπηρεσία μέ τόν τρόπο της τόν ἔκανε καί τᾶχει μαζέψει τώρα 23 χρόνια. Ὅλοι τους στήν οὐσία εἶναι διαμάντια πού καί μέσα στό βούρκο νά τὰ πετάξεις θά λάμπουνε. Ἡ ὑπηρεσία μέ τόν τρόπο της τοὺς ἔχει χρωματίσει τοὺς ἔχει στολίσει καταλλήλως. Αὐτά τὰ διαμάντια μέ τήν παρουσία τους καί μόνο ἐπιβάλλουν τήν τάξη μέσα στίς φυλακές ἀπό τοὺς ραδιούργους χαφιέδες τῆς ὑπηρεσίας. Πολλοί τους ἔχουν γίνει μακαρίτες ἢ κινδυνέψανε πρὸς τοῦτο παρά τή θέλησή τους ὅπως ὁ Γιάνναρης Θανάσης, ἦταν πράγματι διαμάντι. Πόσες φορές δέν κινδύνεψα καί γώ ἀπό τίς πολλές τρομερές πιέσεις τῆς ὑπηρεσίας νά γίνω νά ἔχω καί γώ τήν ἴδια τύχη μέ τοὺς παραπάνω; Αὐτό θά τό δοῦμε προχωρημένα πιό κάτω. Ἡ φυλακή εἶναι μιά μικρὴ κοινωνία καί λόγω τοῦ στενοῦ κλειστοῦ χώρου ὁ καθένας θά παρουσιάσει τόν καθρέφτη του εἴτε τό θέλει εἴτε ὄχι, ὅσο πονηρός κι ἂν εἶναι. Καί τέτοιους καθρέφτες ἔχω νά παρουσιάσω ἄφθονους ἀπό πολλοὺς τοὺς ὁποίους ἔμεινα ἄναυδος.

Ἐνας κατάδικος εἰς θάνατο —ἐπιβεβαιωμένο αὐτό μέ τό ὄνομά του, δέν τό θυμάμαι— ἔκανε λογαριασμό καί βρῆκε ὅτι εἶχε κλείσει τὰ πέντε χρόνια φυλακή καί ὡς ἐκ τούτου τοῦ κατέβαινε ἡ ποινὴ σύμφωνα μέ τό νόμο στά ἰσόβια. Χαρούμενος πῆγε στό διευθυντή καί τοῦ τό εἶπε: «ἐντάξει» τοῦ ἀπάντησε ὁ διευθυντής, ὁ ὁποῖος μετ' ὀλίγο πῆρε τηλέφωνο τό Ὑπουργεῖο, τό ὁποῖο μέ τή σειρά του πληροφόρησε τό διευθυντή ὅτι θέλει ἀκόμα πέντε μέρες γιά νά κλείσει τὰ πέντε χρόνια καί διέταξε νά γίνει ἀμέσως ἡ ἐκτέλεση, ὅπως κι ἔγινε. Οἱ κρατούμενοι πού πληροφορήθηκαν τὰ γεγονότα ἔκαναν τό λογαριασμό μ' αὐτόν τόν κατάδικο καί τὰ πέντε χρόνια τὰ ἔβλεπαν ἐλλειπὴ καί τόν παρακαλοῦσαν

νά του σπάσουνε τό χέρι ή τό πόδι γιά νά περάσουνε οί πέντε μέρες κι έτσι ν' αποφύγει τήν εκτέλεση, άλλ' αὐτός δέν ήθελε. Ἡ εκτέλεση ὅμως ἐγινε.

Πολλές φορές συμβαίνει ὅταν βγαίνουνε οἱ κρατούμενοι ἀπό τίς φυλακές νά πιάσουνε δουλειά. Πάει ὅμως καί ἡ ἀστυνομία καί τούς κατηγορεῖ στόν ἐργοδότη καί τήν ἄλλη μέρα βρίσκονται χωρίς δουλειά. Ἀπό τό ψυχιατρεῖο εἶχανε περάσει χιλιάδες κρατούμενοι καί ὡς ἐκ τούτου πλήρη εἰκόνα τῶν φυλακῶν ἔχω. Εἶδα κρατούμενο τό Θεοδωρακόπουλο τό Μιχάλη στά Βοῦρλα νά φεύγει γιατί ἀπολυόταν καί νά μᾶς χαιρετάει φωνάζοντας γιὰ σας ρέ κρατούμενοι καί νά κλαίει. Εἶχε βγάλει 17 χρόνια πιά παλιά καί τώρα ἦταν γιά 3-4 μήνες φυλακή. Εἶχε πλήρη ἐπίγνωση περισσότερη ἀπό τή δικιά μου καί αὐτός στό πνεῦμα. Πρωτόπεσα φυλακή ἀρχικά, τό 196 στοῦ Ἀβέρωφ γιά 7 μήνες.

Ἐκεῖ γνωρίστηκα μ' ἕνα βαρυποινίτη τόν Ἀντωνόπουλο. Μέ ρωτᾷ: ἕνα ἰσοβίτη Τ... πού εἶναι στίς φυλακές τῆς Αἰγίνας, τόν γνωρίζεις; τοῦ ἀπαντῶ, ὄχι, συνωνυμία εἶναι. Ἀμέσως αἰσθάνθηκα ἕνα πόνο, μιά λύπη γι' αὐτόν τόν ἰσοβίτη κι ἄς μὴν τόν ἤξερα. Κι ἐρωτήθηκα μέσα μου: ἐγώ λέω δέν πρόκειται νά πιασῶ ποτέ κορόϊδο νά γίνω βαρυποινίτης, ποτέ μου, τό τόνισα μέσα μου. Ἦμουν ἀνυποψίαστος, δέν εἶχα καθήσει νά μελετήσω ὅτι ἡμουν μιά προβατίνα μέσα σ' ἕνα μαντρί καί τίποτα περισσότερο, πού προορισμός μου ἦταν ν' ἀρμέγομαι.

Γνώρισα πολλούς βαρυποινίτες στοῦ Ἀβέρωφ καί στίς ἄλλες φυλακές. Ἀρχικά τούς πέρασα γιά θηρία, μάλιστα τούς ἀπόφευγα, ἀλλά μέ τήν πάροδο τοῦ χρόνου πρόσεξα ὅτι οἱ περισσότεροί τους ἦταν ἀνθρωπάκια καί οἱ πιά ἤσυχτοι μέσα στίς φυλακές. Αὐτούς πού ἀπόφευγα πολύ ἦταν οἱ τοξικομανεῖς πού ὅλοι τους σχεδόν ἦταν λιανοπωλητές μέ γραμμάρια γιά νά βγάλουν αὐτό πού καπνίζουν. Πρόσεξα ὅμως, μέ τήν πάροδο τοῦ χρόνου ὅτι δέν ενδιαφέρουν ἀπό τούς ἄλλους ἀνθρώπους ἴσα-ἴσα αὐτοί εἶναι πιά κοινωνικοί καί ἐξυπνοί καί μάλιστα ὅταν δοῦνε ἀδικία εἴτε ἀπό τούς κρατούμενους, εἴτε ἀπό τήν ὑπηρεσία ἐπεμβαίνουν καί πολλές φορές δυναμικά. Ἀληθινά μιλάω, βρήκα πολλούς ἀπ' αὐτούς πολύ πονόψυχους καί δέν μοῦ ἀρνήθηκε κανένας τους ποτέ τσιγάρο πού τόν περισσότερο καιρό ἐδῶ στή φυλακή ἡμουν χωρίς χρήματα καί πακέτα πολλές φορές, καί ἀπό τό ἐπισκεπτήριο τους ἀφθονες φορές χωρίς νά τούς ζητήσω. Τόν καιρό πού χανόμουν, ἔπνεα κυριολεκτικά τά λείψια καί περίμενα τό θάνατο ἀπό στιγμή σέ στιγμή μέ σαδισμό ἀπό τήν ἴδια τήν ὑπηρεσία —ὅταν ἐπαθα ἔλκος στό στομάχι— οἱ τοξικομανεῖς καί οἱ κλέφτες μέ ἔσωσαν. Παράγγελναν στά σπίτια τους καί μοῦ ἔφερναν ψάρια ψητά, βραστά χωρίς ζωμό, κρέατα ἐπίσης ὅλα γιά δαίτα. Αὐτά δέν τά εἶχε ὁ ὄψη του ὁ κ. διευθυντής καί ἀσφαλῶς θά ἀπόρησε

γιατί, πῶς ἔζησα. Ὅρισμένοι ἀπό τούς τοξικομανεῖς εἶναι γιά μισόκιλα ἢ γιά λίγα κιλά. Εἶναι αὐτοί πού στήν οὐσία ἢ δέν ἔχουνε ἐπάγγελμα καί πάνε νά φτιάξουνε τή ζωή τους πιά καλή, πού σκοπό τους εἶναι νά φτιάξουνε ἕνα μαγαζί ἢ ὅ,τιδήποτε ἄλλο γιά νά μπορέσουνε κατόπιν νά σταδιοδρομήσουνε σύμφωνα μέ τούς νόμους, διότι αὐτοί πάντοτε θά εἶναι οἱ ἡττημένοι. Πολύ λιγοστοί ἀπό αὐτούς θά καταφέρουν νά γίνουν μικρο-ιδιοκτήτες —αὐτοί θά εἶναι οἱ τυχεροί— διότι εἶναι ἀδύνατο νά ἀποφύγουν τή δίωξη τῆς ἀστυνομίας. Ἐχουν ξεκληρισθεῖ ἀπ' αὐτούς ὁλόκληρες οἰκογένειες ἀπό τή δίωξη τῆς ἀστυνομίας καί τῆς δικαιοσύνης. Παράδειγμα ὁ Θανάσης Βαγιανίδης, ὑπόδειγμα πραγματικοῦ οἰκογενειάρχου. Τόν ἔπιασαν μέ λίγα γραμμάρια διότι εἶναι καπνιστής, τόν ξυλοκόπησαν καί τοῦ ἔδωσαν ἐν συνεχείᾳ 3 χρόνια φυλακή καί τρία ἐξορία στή Λαμία. Ἦρθε στά Βοῦρλα φυλακή, ἐκεῖ τόν γνώρισα πολύ καλά. Μέ λαχτάρει πάντοτε στό ἐπισκεπτήριο τή γυναῖκα του καί τά δυό του παιδιά, ἡλικίας τότε 12-13 χρονῶν. Ἀποτέλεσμα πάει τό χασάπικο πού εἶχε, πούλησε ἕνα ἀπό τά σπίτια του καί κοντά νά βγεῖ ἀπό τή φυλακή τόν παράτησε ἡ γυναῖκα του πού πῆρε κοντά της τά παιδιά. Τόν πῆγαν ἐξορία, ἀλλά ἀμέσως ἔφυγε, διότι ἤθελε νά ξανασμίξει μέ τή γυναῖκα του καί τά παιδιά του. Αὐτό γινότανε συνέχεια. Συνέχεια ὅμως δικαζότανε γιά τίς ἀποδράσεις του ἀπό τήν ἐξορία. Ἀκόμη βρίσκεται φυλακή γι' αὐτήν τήν αἰτία. Τοῦ ἔδωσαν καί ἀντίσταση κατά τῆς ἀρχῆς κάπου ἕνα χρόνο, διότι ὁ χωροφύλακας πού πῆγε δέν εἶχε ἔνταλμα γιά νά τόν ἀκολουθήσει. Ὁ Θανάσης εἶναι 54 χρονῶν, κοντός, ἀδύνατος καχεκτικός καί ὅμως πῆρε τήν ἀντίσταση κατά τῆς ἀρχῆς. Ἐχει τώρα κάπου ὀχτώ χρόνια πού ἀγωνίζεται ἔτσι καί δέν ἔχει συμπληρώσει ἀκόμη τρεῖς μήνες ἐξορία. Ἡ δικαιοσύνη καί ἡ περιφρούρηση τῆς δικαιοσύνης τόν ἔχουνε τακτοποιήσει καλά αὐτόν καί τήν οἰκογένειά του διότι ἀγωνίζονται αὐτοί οἱ δυό κλάδοι νά φτιάξουνε μιά κοινωνία ὑγιή. Νά ἐρθετε ἐδῶ κύριοι πού ἀγωνίζοσαστε νά φτιάξετε μιά κοινωνία ὑγιή, νά τ' ἀκούσετε ἀπό τούς ἴδιους τούς τοξικομανεῖς, ὅπως τά ἔχω ἀκούσει κι ἐγώ στίς συζητήσεις τους. Νά σᾶς ποῦνε ποιοί ἀπό τήν ὑψηλή ἰσχυρή κοινωνία καπνίζουν χασίσι καί δέν ἐνοχλοῦνται καθόλου ἀπό τό νόμο. Γιατί ἐδῶ λένε ὅτι ὅλη ἡ ὑψηλή κοινωνία μαστούριάζει κατά βούληση ἀπό ναρκωτικά. Ἐγώ δέν τούς γνωρίζω διότι οὔτε τοξικομανής, οὔτε κλέφτης ὑπῆρξα ποτέ μου ἢ θά ὑπάρξω. Διότι ἐγώ ἀγωνίζομαι νά κόψω τό τσιγάρο τό ΤΕΛΕΙΟ πού καπνίζω πού μοῦ τῶμαθε ἡ κοινωνία σας. Ἐκεῖνο πού μπορῶ νά πῶ εἶναι τό ἐξῆς πού ἔχω διαβάσει κατ' ἐπανάλειψη στίς ἐφημερίδες, ὅτι τά ναρκωτικά ἔχουν μπεῖ στά σχολεῖα. Ὁ γιός τοῦ Νιάρχου κάπνιζε χασίσι. Στήν Ἰταλία ἕνα κόμμα ἔκανε συγκέντρωση 10 χιλιάδων ἀνθρώπων στήν πλατεία τῆς Ρώμης καί κάπνιζαν ὅλοι τους χασίσι μπροστά

στά μάτια της αστυνομίας και δέν τούς ἐνόχλησε κανένας. Καί οἱ μόνοι πού τήν πληρώσανε εἶναι οἱ ἄνθρωποι σάν τό Βαγιανίδη τό Θανάση πού τούς ἔχετε ἀποκαλέσει ἀργό θάνατο τῆς κοινωνίας. Ἐδῶ ὅμως, ἐγώ ἔχω ἀκούσει πράγματα πού μπορεῖ νά φρίξει κανένας. Ἐχουνε καθήσει ἄνθρωποι στίς ἀπομονώσεις τῆς Ἀσφάλειας 10-20 καί 60 μέρες καθημερινῶς φάλαγγα, ἄγριο ξύλο, βασανιστήρια μεσαιωνικά ἄνευ προηγουμένου γιά νά μαρτυρῆσουνε. Καί κλόμπς τά βάζετε μέσα στόν πρωκτό. Ρέ πόσα σοῦ φέρνει ἡ ἀδερφή σου, πόσες βίξιτες κάνει τήν ἡμέρα καί ἄλλα πρωτάκουστα ἀπό ἐκείνους πού ἀγωνίζονται νά φτιάσουν μιά κοινωνία ὑγιή. Οἱ ἀνακριτές ἔξω νά διαμαρτύρονται καί σεῖς νά τούς λέτε «κάνετε τή δουλειά σας».

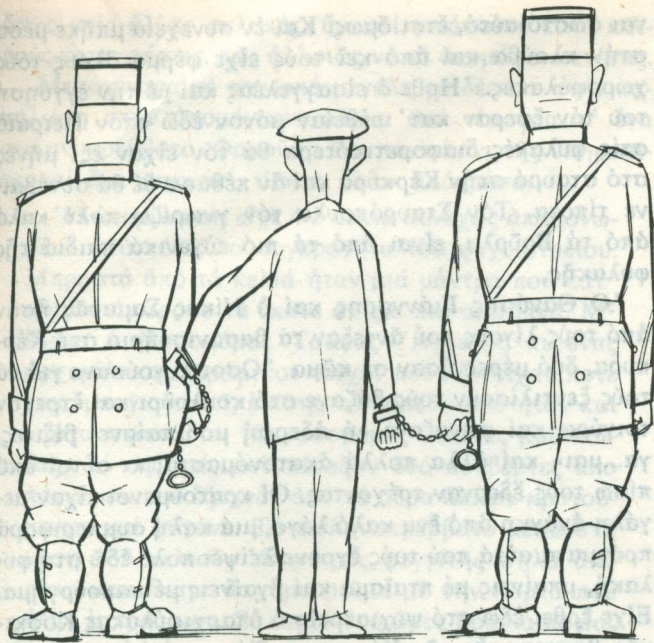
Τό Σαλπαδῆμα τόν Κώστα πού τόν γνώρισα τό 1974 στό ψυχιατεῖο τοῦ Κορυδαλλοῦ, τόν χτυποῦσαν οἱ ἀστυφύλακες Γαζῆς, Οἰκονομάκος Παναγιώτης καί καμιά δεκαριά ἄλλοι ἀκόμη, ὑπό τήν ἐποπτεία τοῦ διοικητοῦ διώξεως ναρκωτικῶν Καραγιαννοπούλου τό 1968. Ἀποτέλεσμα ἔπαθε γάγγραινα καί τοῦ ἔκοψαν τό πόδι στό νοσοκομεῖο κρατουμένων «Ἅγιος Παῦλος». Ἐκεῖ τόν ἐπισκέφθηκε ὁ διοικητής Καραγιαννόπουλος καί τοῦ εἶπε «ὑπόγραψε ὅτι πάτησες μιά πρόκα γιά νά σέ καθαρίσουμε ἀπό τό δικαστήριο, διαφορετικά θά σοῦ κόψουμε καί τ' ἄλλο πόδι». Ὑπόγραψε τόν καθάρισε ἀπό τό δικαστήριο ὁ Καραγιαννόπουλος μέ ἕξη μῆνες, μόνο, φυλακή. Ἐδῶ στή φυλακή στίς συζητήσεις τους οἱ τοξικομανεῖς ἀποδεδειγμένα λέγουν μεγάλο ἐμπόριο ναρκωτικῶν κάνει ἡ ἴδια ἡ ἀστυνομία διά μέσου χαφιέδων τοξικομανῶν πού ἔχουνε. Ὁ Καραγιαννόπουλος ἔδωσε πέντε κιλά στό Τζωρτζάκη. Τόν Τζωρτζάκη τόν ἔπιασε ὅμως ἄλλη ἀστυνομία καί μαρτύρησε ὅτι τό πήρε ἀπό τόν Καραγιαννόπουλο· ἡ δικογραφία ὑπάρχει. Τόν προφυλάκισαν στά Βοῦρλα κι ἀπό 'κεῖ τόν πήγαν στό Δαφνί, χωρίς νά εἶναι τρελλός μέ τά μυαλά τετρακόσια. Ὅταν γίνηκε τό δικαστήριο ὁ Καραγιαννόπουλος πήρε χαρτί ἀπό τό Δαφνί καί παρουσίασε τό ἀκαταλόγιστο στό Τζωρτζῆ κι ἔτσι ἀθώωθηκε ὁ Καραγιαννόπουλος. Ὁ Τζωρτζῆς δικάστηκε πέντε χρόνια φυλακή.

Πέρυσι ἕνας μέ 160 κιλά δικάστηκε 16 χρόνια μέ ἀναστολή μέ τό ἄρθρο 8. Αὐτοί οἱ μεγαλέμποροι δέν μπαίνουν ποτέ μέσα, δέν ἔχουνε καμιά σχέση μέ τούς φυλακισμένους ἔδω στή φυλακή γιά ναρκωτικά πού γιά δύο κιλά μπορεῖ νά δικάστοῦνε 10-15 χρόνια σὺν ἐξορία, χωριστά ἡ ἀπομόνωση μέ τή φάλαγγα, χωριστά τό τί θ' ἀκούσουνε. Πολλοί ἀπό τά βασανιστήρια μετά ἀπό καιρό πέθαναν, ὅπως ὁ Γιάννης Μαρκεζίνης, ὁ Οἰκονόμου, ὁ Τσακίρης Θανάσης, ὁ Μπακόπουλος Ἀνδρέας καί τόσοι ἄλλοι. Πῶς ν' ἀντικρῶσουνε αὐτοί οἱ βασανισμένοι τήν ἀστυνομία, τί εἰκόνα ἔχει σχηματισθεῖ μέσα τους γι' αὐτή; Ἀσφαλῶς θά τή μισήσουνε μέ ὅλη τή δύναμη τῆς ψυχῆς τους. Τούς δικαιολογῶ; Ὁχι, καθόλου, ἀπλῶς μιλάω τήν πραγματικότητα, μόνο ἀλήθειες λέγω. Ἐξαιροῦνται οἱ ἰσχυροί, ἔξον-

τώνονται οἱ φτωχοί γιά κάτι πού εἶναι πιό ἀγνό ἀπό τά τσιγάρα τῶν καπνοβιομηχανιῶν πού καπνίζουμε, ὅπως λένε οἱ τοξικομανεῖς κι ὅπως ἔχω διαβάσει στήν ἐγκληματολογία ἐδῶ στή φυλακή, ὅτι σέ μὴ κατάχρηση ὠφελεῖ. Καί ὅτι τά διάφορα ἀλκοολοῦχα ποτά εἶναι πολυπλασία χειρότερα ἀπ' αὐτό. Τό νόστιμο εἶναι ὅταν κανένας χαφιές-καρφί —κατά τούς τοξικομανεῖς— πᾶει καί παραδίνει καμιά δουλειά στήν ἀστυνομία ἢ στή χωροφυλακή, ἢ ἄλλη ὑπηρεσία τοῦ στήνει καυγά καί τοῦ ἀνοίγει καί προηγούμενα. Γιατί δέν ἦρθες νά μᾶς τήν παραδώσεις ἐμᾶς τή δουλειά, τοῦ λέει.

Ἄλλη κατηγορία ποινικῶν πού βασανίζονται ἀγρίως κι αὐτοί ἀπό τήν ἀστυνομία εἶναι οἱ κλέφτες. Ἐκεῖ θά μαρτυρήσουνε κι αὐταί πού κλέψανε κι αὐταί πού δέν κλέψανε. Γι' αὐτό βλέπουμε στίς ἐφημερίδες νά τούς ἔχουνε φορτώσει 50-60-70 κλοπές καί δέν ἔχουνε κάνει παραπάνω ἀπό 10-15. Ἐρχονται αὐτά τά ἀξιολύπητα στοιχεῖα ἀπό ὅποιαδήποτε ἀποψη καί νά τά ξετάσεις ἐδῶ στή φυλακή καί λένε μοῦ φορτώσανε 30-40 κλοπές παραπάνω πού δέν εἶχα κάνει. Οἱ περισσότεροι τους κλεφτομπουγάδες, ἔτσι τούς λένε ἐδῶ στή φυλακή. Τελευταῖα ὅτι κι ἂν οἰκονομήσουνε τούς τά τρῶνε οἱ δικηγόροι, καθώς καί στούς τοξικομανεῖς. Ὁ Νίκος Δημητριάδης εἰμᾶστε μαζί σ' ἓνα θάλαμο στό ψυχιατεῖο στό παλιό Κορυδαλλό, εἶναι ἓνα παιδί 25 χρονῶν μικρόσωμο, εὐγενικό. Ἐχει μιά μικρή σχετικά μόρφωση πού δέν τοῦ μοιάζει καθόλου γιά κλεφτρόνι. Γονεῖς δέν ἔχει, ἔπρεπε στά χάπια ὅπως οἱ μαθητές τῶν Γυμνασίων τῆς Ἀθήνας κ.λπ. καί ἀναγκάστηκε νά κλέψει. Τότε πού εἰμαστε μαζί στό θάλαμο ἔβγαλε 28 μῆνες φυλακή. Μόλις βγῆκε ἀπό ἀνάγκη τήν ἴδια ἀκριβῶς ἡμέρα πῆγε νά κλέψει, τόν πιάσανε ὅμως ἐπ' αὐτοφώρῳ. Τό δικαστήριο τόν δίκασε ἄλλα τόσα χρόνια. Ὁ καθένas ἔχει τήν περίπτωσή του καί σύμφωνα μέ τίς ἱκανότητές του τίς ὁποῖες θά ἀποκτήσει μέ τήν πάροδο τοῦ χρόνου. Ὅλοι τους ὅμως, εἶναι καταδικασμένοι, ἀξίζουν τόν οἰκτο τῆς κοινωνίας, ἡ ὁποία ἀντί νά τούς βοηθήσει τούς ἐξαγριώνει πιό πολύ.

Ὁ Ψαριανός μοῦ λέγει, ὁ τάδε τῆς ἀστυνομίας μοῦ ἔβγαλε τό νύχι ἀπό τό μεγάλο δάχτυλο τοῦ ποδιοῦ μου —μοῦ τό ἔδειξε— καί τοῦ τά εἶχα πεῖ ὅλο ὅσα εἶχα κλέψει. Δυό κλεψές πρόφτασα κι ἔκανα. Σταμάτα ρέ, τοῦ λέω, τίς κλεψές, θά πεθάνεις μέσα στή φυλακή. Τί νά κάνω ρέ, μοῦ ἀπαντᾷ, εἰμαι μέγας στήν ἡλικία, ἀδύνατος καί καχεκτικός, ὅπως μέ βλέπεις καί τώρα δέν μπορῶ νά δουλέψω. Κάποτε πού ἤμουνα νέος ἡ ἀστυνομία πῆγε στόν ἐργοδότη μου καί τοῦ εἶπε πῶς εἰμαι ἄνθρωπος τῆς φυλακῆς καί τήν ἄλλη μέρα μ' ἔδιωξε. Γιά τή γυναῖκα μου μπῆκα στή φυλακή ἐδῶ καί 25 χρόνια —ἔχει ἓνα δράμα— ἤμουνα ὁ καλύτερος σφάχτης στά σφαγεῖα τῆς Σάμου καί κατέληξα ἔτσι. Γιά νά ζήσω τώρα λίγες καλές μέρες ἔξω στήν κοινωνία καί γιά νά ἔχω κανένα φράγκο στίς φυλακές. Τοῦ Γαζέτα τοῦ σπάσανε τό παῖδι στό θώρακα, ἀνοιγοκλείνοντας τό χέρι ἀνοιγοκλείνει κι αὐτό. Ὅλοι τους τά ἔχουνε μέ τήν ἀστυνομία, ὁ ὑπ' ἀριθμόν ἕνας ἐχθρός της. Γιατί αὐτοί πού τά ἔχουνε δέν κλέβουνε; μέ τό μεροκάματό τους τά κάμανε; Ἀσεμας τώρα, ἐσύ ἔχεις μεσάνυχτα, αὐτοί μέ τίς βίλλες τους τά κότερά τους καί τίς γκόμενές τους. Ἡ ἀλήθεια εἶναι ὅτι ἀπό τή μιά μεριά σοῦ

παρουσιάζουνε τήν πραγματικότητα καί δέν μπορείς νά τούς ἀπαντήσεις. 'Ο καθένας ἔχει τήν περίπτωσή του παλεύει μέσα στό μοτίβο τό δικό του. Πολλοί νεαροί πάνε καί μέ τίς φιλενάδες τους πού βαστάνε αὐτές τσίλιες. "Εβγαλα στό καράβι εἰσιτήριο πρώτης θέσης μέ τή φιλενάδα μου κι ἐπῆγα στή Ρόδο στήν Κέρκυρα σ' ἐκεῖνο τό ξενοδοχεῖο, σ' ἐκεῖνο τό κέντρο. Σέ δύο-τρεις μήνες θά τούς πιάσει ἡ ἀστυνομία, θά πάει τό βουγγητό στούς οὐρανοῦς. Πάλι ἐδῶ; τό μπαγάσα ἐκεῖνο τό μπάτσο θά τόν κανονίσω ὅταν βγῶ ἔξω. Μέ ρωτοῦσε πόσες βίζιτες κάνει ἡ ἀδερφή μου τήν ἡμέρα. Αὐριο θά πάω στό γιατρό γιατί μέ πονάει τό κεφάλι μου, ἔχω καί ζαλάδες, φοβᾶμαι μήν ἔπαθα καμιά ζημιά στά σωθικά μου, ἑπτὰ μέ χτυποῦσανε δώδεκα μερόνυχτα κι ἀπό πάνω τους ἦτανε ὁ τάδε. Τόν "Αγιο Γεράσιμο τῆς Κεφαλονιάς τεμαχίσαμε καί πήγαμε νά τό πουλήσουμε; "Αν ἐκάναμε αὐτά πού ἔκανε ὁ Προκόπης ἔξη μήνες θά γράφανε οἱ ἐφημερίδες καί κοντά θά μᾶς ἐκτελοῦσανε. Θά ξεχάσω 'γώ τό ξύλο πού μοῦ δώσανε; ἐφτά μέ χτυποῦσανε καί εἶχανε καί τό γιατρό κοντά ἄν πάθω τίποτα νά μέ συνεφέρει, νά μέ προφτάσουνε μή πάει καί βροῦνε τό μπελά τους, ἄν καί ξέρουνε πολύ καλά πώς δέν πρόκειται νά πάθουν τίποτα γιατί ὅλοι τους εἶναι τό ἴδιο, εἶναι δειλοί.

Τό Γιώργο Βασιλείου τόν γνώρισα στό ψυχιατρεῖο στά Βοῦρλα. 'Εξήντα τέσσερα μερόνυχτα τόν κοπανοῦσαν γιά ληστεία πού δέν εἶχε κάνει καί μετά ἀπό χρόνια ἀποδείχτηκε. 'Ηταν ἀπό τά Σπάτα ἱεροψάλτης στήν ἐκκλησία. Νέο παιδί, καθαρό, τό γυμνάσιο εἶχε βγάλει καί ἀσχολιόταν καί μέ τόν ἀθλητισμό. Στό δικαστήριο τοῦ δώσανε 3-4 χρόνια. Καθαρό παιδί δέν μπόρεσε νά τό χωνέψει, ἐπαναστάτησε ἀμέσως μέσα του καί τούς πέταξε τό εὐαγγέλιο στά μοῦτρα, τούς ἔβρισε κιόλας. Δικαστήριο, ἄλλα ἐφτά χρόνια. Στά Βοῦρλα πῆγε νά πέσει σέ περιπέτειες μέ τά πραγματικά ἀντικοινωνικά στοιχεῖα πού ὑπάρχουν μέσα στίς φυλακές τούς χαφιέδες τῆς ὑπηρεσίας, γιατί ὁ Βασιλείου δέν κόλωνε. Εὐτυχῶς

εἶχε κάτι παράγοντες ἔξω —μοῦ τούς ἔλεγε— κι ἔκανε κάπου τρία χρόνια φυλακή καί βγῆκε ἔξω, διαφορετικότερα μέ τέτοιο καθαρό χαρακτήρα πού εἶχε τό μακαρίτη τό Κεχαῖδη καί τούς ἄλλους θά τούς εἶχε ἀφήσει πίσω πολύ.

Στίς Αὐγούστου ... μπῆκα γιά καλά φυλακή στήν Αἶγινα μέ τά 1 : χρόνια, μέ εἶχε πιάσει γιά καλά ἡ τσιμπίδα. 'Εδῶ τώρα ἔπρεπε νά σωφρονισθῶ. Κι ἐδῶ ἡ ἐξουσία σ' ἔχει ἀνάγκη φτάνει νά τῆς κάνεις τά χατήρια νά γίνεις χαφιές τῆς. Θά σέ ἐξετάσει ἀπό πολλές πάντες μέχρι πού θά σοῦ κάνει ψυχολογικό κι ὀτιδήποτε ἄλλο ἐκβιασμό γιά νά σέ κάνει ἀνθρωπό τῆς. "Αν δέν ὑποκύψεις θά ὑποστῇς τό σωφρονιστικό ἀγραφο κώδικά τῆς —γιατί ἔχει καί γραφτόν. "Αν εἶσαι καθαρός, στήν κατάλληλη στιγμή θά σέ ταχτοποιήσει καταλλήλως. Πρὸς τοῦτο ἔχει ὅλα τά μέσα γιά νά φτάσεις ἀπό σακάτης μέχρι μακαρίτης. Κατ' ἀρχήν δέν πρόκειται νά σ' ἀφήσει ποτέ σέ χλωρό κλαρί, συνεχεῖς μεταγωγές στίς χειρότερες φυλακές. Καί σήμερα πού ἐξακολουθεῖ καί εἶναι ἡ Κέρκυρα πειθαρχική φυλακή πόσους δέ στέλνουν πού μέσα στίς φυλακές εἶναι ἄγιοι. "Εξω ὅτι κάνανε, δικαστήκανε σύμφωνα μέ τούς νόμους τῆς πατρίδας, τώρα ὅμως στίς φυλακές εἶναι ὑπόδειγμα. Πόσες φορές ὁ Μιχάλης Λυμπεράτος, ὁ Βερνάδος τόσοι καί τόσοι ἄλλοι τούς ἔστειλαν στήν Κέρκυρα καί γύρισαν ἄρρωστοι καθ' ἣν στιγμή ἦσαν ὑποδείγματα μέσα στή φυλακή. 'Ο Μιχάλης ὁ Λυμπεράτος ἔβγαλε γεμᾶτα 23 χρόνια φυλακή χωρίς καμιά πειθαρχική ποινή. Πρωτοαρρώστησε στήν Κέρκυρα ὅταν εἶχε μέσα 17 χρόνια. Συνέχεια ὅμως τόν ἔστειλαν στήν Κέρκυρα καί σ' ἓνα μήνα γύριζε ἄρρωστος, ἀγνώριστος καί δέ μπορούσε νά φάει. Τελευταία φορά πού τόν εἶδα στό παλιό Κορυδαλλό τό 1976 ἦρθε ἀπό τήν Κέρκυρα ἤθελε νά φάει καί δέν μπορούσε. Τόν περιποιόμουν αἰσθητικῶς ἄν καί ἔμενε σέ ἄλλο θάλαμο, 45 ἡμέρες εἶχε νά φάει, ἤθελε μὰ δέν μπορούσε. Συνέχεια μοῦ ἔλεγε; ἡ ὑπηρεσία θά μέ ξεκάνει γιά τά πολιτικά μου φρονήματα. (Τσοπάνης ἦταν στό χωριό του) Καί ὄχι τόσο αὐτό ἀλλά ντρέπονται πού μέ βλέπουνε, παθαίνουνε κόμπλεξ, γιατί ἐνῶ ἐγώ δέν τούς ἔχω δώσει ποτέ δικαίωμα, αὐτοί γνωρίζουνε ὅτι ἐγώ τούς γνωρίζω καλύτερα ἀπ' ὅτι αὐτοί τόν ἑαυτό τους. Θά μέ φᾶνε, μέ στέλνουν στήν Κέρκυρα γιατί ξέρουν πώς ἄρρωσταίνω ἐκεῖ. Δέν πρόκειται νά μοῦ δώσουνε χαρτί. "Εχω ὑποβάλει τόσες φορές τώρα τελευταία, τό Συμβούλιο ἐγκρίνει, τό ὑπουργεῖο ἐγκρίνει, ὁ Τσάτσος τήν ἀπορρίπτει, ἐπὶ λέξει αὐτά μοῦ ἔλεγε συνέχεια καθὼς καί ἄλλα. Τελευταία τόν ἔστειλαν στό νοσοκομεῖο ὅπου σιγά-σιγά ἄρχισε νά τρώει καί νά συνέρχεται. Δέν τόν ξαναεἶδα ἀπό τότε. Μετά ἀπό λίγους μήνες μάθαμε ὅτι ἦταν στό Δαφνί. Κάτι, μέ κάποιο χωροφύλακα, δέν εἶναι ὅμως διευκρινισμένο σέ μένα. Μετά ἀπό λίγους μήνες ἔπαθε ἀπό τήν καρδιά του στό Δαφνί ἀπό στενοχώρια καί πάει ὁ Μιχάλης. "Ετσι σωφρονίστηκε, ἔτσι βγῆκε ἀκίνδυνος νά βλάψει τήν ὑγιή κοινωνία. Νᾶχαμε νά λέγαμε... 'Ο Βερνάρδος κατ' ἐπανάληψιν καί θερμόμετρο κατάπιε καί τό στόμα του ἔρραψε μέ κλωστή, αὐτά ὕστα τη ἄμυνα σέ ἐνδειξη διαμαρτυρίας γιατί τούς στέλνανε στήν Κέρκυρα. 'Ο Σκανδάλης, ὁ Γιάννης πού δέν ἔχει

σχέση με μᾶς τούς ποινικούς καί οὐδέποτε θά φτάσει στό ἐπίπεδό μας, εἶναι ἓνα παιδί γεμᾶτο ἐσωτερικό κόσμο ἀφθαστης ἀξίας, τόν στέλνουν συνέχεια στήν Κέρκυρα μόνο καί μόνο ἐπειδή ἔχει τά ιδεώδη τοῦ μακαρίτη τοῦ γιατροῦ τοῦ Τσιρώνη. Μόλις φτάνει στήν Κέρκυρα ἀμέσως κάνει ἀπεργία πείνας δεκαπέντε πλέον ἡμερῶν, ὁπότε ἀναγκάζονται καί τόν στέλνουν ἐδῶ στό ψυχιατρεῖο. Τώρα τελευταία τόν στέλνουν στό νοσοκομεῖο κρατουμένων ὁ «Ἅγιος Παῦλος» πᾶνε μ' αὐτόν τόν τρόπο νά τοῦ ξεκάνουν τόν ὀργανισμό του μέ τίς ἀπεργίες πείνας πού κάνει καί ξύλο ἔχει φάει στήν ἀπομόνωση τοῦ ψυχιατρείου ἂν καί εἶναι κρατούμενος πού μέ τήν στάση του καί μόνον σέ ἀφοπλίζει μέ τήν ἀνωτερότητά του. Τώρα πού γράφω αὐτό τό γραπτό ὁ Φίλιππος Κυρίτσης συνεχίζει γιά τεσσαρακοστή ἔκτη μέρα τήν ἀπεργία πείνας γιά διάφορους καταπιεστικούς λόγους. Τόν Κυρίτση δέν τόν στέλνουν στήν Κέρκυρα διότι καταλαβαίνουν ὅτι ἔξω θά ξεσηκωθεί τό φοιτητικό ἐπαναστατικό κίνημα. Εἶναι πολλοί ἐκεῖνοι πού ἔχουν καταπιεῖ κουτάλια καί θερμόμετρα ἢ ἔχουν κοπεῖ μέ ξυράφια γιά νά μήν πᾶνε στήν Κέρκυρα. Ὅπως ὁ μακαρίτης ὁ Γιάνναρης Θανάσης, αὐτός λένε ὅτι κατάπιε θερμόμετρο κι ἀπό τό νοσοκομεῖο κρατουμένων πού ἦταν εἶχαν δώσει ἐντολή νά μήν τόν βάλουν σέ ἀπομόνωση ἢ τόν ἐνοχλήσουν γιατί ὑπάρχει κίνδυνος νά σπάσει τό θερμόμετρο. Τόν Γιάνναρη τόν γνωρίζω καλά ὅπως καί οἱ ἄλλοι κρατούμενοι. Ὅλοι μας λέμε ὅτι ἦταν τελείως ἀδύνατο νά αὐτοκτονήσει ὁ Γιάνναρης διότι ἦταν παιδί μέ πολύ ψυχή καί πολύ μαχητικό. Ἡ ὑπηρεσία τόν ὑπολόγιζε πολύ. Νέο παιδί, πολύ εὐγενικό μέ ὠραιότατη συμπεριφορά, προκαλοῦσε τόν σεβασμό τῶν κρατουμένων. Εἶπαν πῶς αὐτοκτόνησε μέ μιά κουβέρτα πού τήν εἶχε δέσει στή βρύση τοῦ κελιοῦ του ἓνα μέτρο ὕψος ἀπό τό δάπεδο. Πάει κι αὐτός.

Ὅταν πῆρε ἄδεια αὐτός ὁ δημοσιογράφος ἀπό τόν ὑπουργό δικαιοσύνης καί πῆρε συνεντεύξεις ἀπό τούς κρατούμενους τῶν φυλακῶν καθῶς καί τῆς Κέρκυρας, εἶχαν κάνει μεταγωγές τῶν κρατουμένων, πολλοί τους εἶχαν ἔρθει ἐδῶ στό ψυχιατρεῖο καί ἐμεῖς κοιτούσαμε τό θέατρο τῶν συνεντεύξεων. Ὁ Νίκος Κοεμτζῆς πού μίλησε δέ μπορούσε νά τά ξέρει ὅλα. Τόν Σταυρόπουλο τόν Ἀργύρη τόν εἶχαν ἐπὶ τρεῖς μῆνες τρεῖς φορές τήν ἡμέρα ἄγριο ξύλο στό σταυρό δεμένο μέ καδένες φέρμα τά χέρια ψηλά δεξιά καί ἀριστερά ἀπό τούς τοίχους ἴσα ἴσα κι ἀκουμποῦσαν οἱ μῦτες τῶν ποδιῶν του στό δάπεδο γιά νά μαρτυρήσει γιά τά μαχαίρια. Μοῦ τά εἶπε ὁ ἴδιος ὁ Σταυρόπουλος καθῶς καί ἄλλοι κρατούμενοι τῆς Κέρκυρας. Ὁ Σταυρόπουλος ἦταν ἀπό τά πιό ἡσυχά παιδιά μέσα στή φυλακή ἀλλά ἡ προκλητικότητα τῆς ὑπηρεσίας λακέδων κρατουμένων καί χωροφυλάκων τόν ἔκανε καί τάχει μαζέψει κάπου 23 χρόνια φυλακή. Τό φύλακα πού χτύπησε στήν Πάτρα τόν εἶχε προκαλέσει, —προσβάλλει—. Ἦταν γιά μεταγωγή τοῦ ἔδωσε κλωτσιά στή βαλίτσα καί πῆγε νά τόν μοντάρει ἀπό πάνω καί ἐκεῖ τόν χτύπησε. Τό χωροφύλακα τόν χτύπησε μπροστά στήν κλούβα πού ἦσαν καί ἄλλοι χωροφύλακες. Τόν εἶπε ὁ χωροφύλακας «κολόμαγκα κι ἅμα θέλεις κουνήσου τώρα» κι ὁ Σταυρόπουλος τόν πλάκωσε στίς μαχαίριές, εἶ-

ναι σωστό αὐτό, ἔτσι ὅμως. Καί ἐν συνεχείᾳ μπῆκε μέσα στήν κλούβα καί ἀπό κεῖ τούς εἶχε φέρμα ὅλους τούς χωροφύλακες. Ἦρθε ὁ εἰσαγγελέας καί μέ τήν ἐγγύησή του τόν ἔφεραν κατ' εὐθείαν μόνον ἐδῶ στόν Πειραιᾶ στίς φυλακές διαφορετικότερα θά τόν εἶχαν ἔξι μῆνες στό σταυρό στήν Κέρκυρα καί ἂν πέθαινε δέ θά συνέβαινε τίποτα. Τόν Σταυρόπουλο τόν γνωρίζω πολύ καλά ἀπό τά Βοῦρλα, εἶναι ἀπό τά πιό εὐγενικά παιδιά τῆς φυλακῆς.

Ὁ Θανάσης Γιάνναρης καί ὁ Νίκος Σαμαρᾶς ἦσαν ἀπό τούς λίγους πού ἄντεξαν τά βασανιστήρια στή Κέρκυρα, δύο μέρες ἦσαν σέ κῶμα. Ὅσοι λυγούσανε γιά νά τούς ξευτιλίσουν τούς βάζανε στό κουλούρι καί ἔτρεχαν τριγύρω καί φωνάζανε «ἦ ἀδερφή μου παίρνει βίζιτες, γα...μαι» καί ἄλλα πολλά ἀκατονόμαστα, κι αὐτοί ἀπό πίσω τούς ἔδερναν τρέχοντας. Οἱ κρατούμενοι εἶχαν μεγάλη ἀνάγκη ἀπό ἓνα καλό λόγο, μιά καλή συμπεριφορά πράγματα αὐτά πού τούς ἔχουνε λείψει πολύ ἐδῶ στή φυλακή, μπαίνεις μέ πταῖσμα καί βγαίνεις μέ κακούργημα. Εἶχε ἔρθει ἐδῶ στό ψυχιατρεῖο ὁ ὑπαρχιφύλακας Κοσκιναῦς βασανιστής τῆς Κέρκυρας. Τόν ψαρεύαμε καί σάν ἐπιπόλαιος καί ἀμόρφωτος πού ἦταν μᾶς τά ἔλεγε ἑνα-ἑνα. Νά σέ φυλάει ὁ θεός νά μήν πᾶς στήν Κέρκυρα, κάηκες, εἶναι ἀπερίγραπτα αὐτά πού τραβᾶνε, μέρα νύχτα δέν κάθονται σέ χλωρό κλαρί. Ὁ ἄλλος βασανιστής τῆς Κέρκυρας φύλακας Καπέλος μᾶς ἔλεγε: «γίδια φύλαγα στό χωριό μου, γίδια φυλάω κι ἐδῶ. Τό καπέλο μου ἐπάνω δέ γράφει σωφρονιστική ὑπηρεσία, ἀλλά στελιανοῦ-πηρεσία. Ἦμουν στήν κηγκλῖδα τοῦ ἀρχιφυλακείου καί περίμενα τή σειρά μου νά περάσω γιά τήν κοινωνική λειτουργό. Ἀπό μέσα στοὺς 30-40 πόντους ὁ φύλακας Καπέλος. Ἐρχεται ἀπό τή γραμματεία ὁ ὑπάλληλός της φύλακας Βαλσάμης Μπάρας —ἐξακολουθεῖ νά εἶναι ἐδῶ στό ψυχιατρεῖο. Μόλις φτάνει κοντά τόν πιάνει κουβέντα ὁ Καπέλος, καί ἐν συνεχείᾳ τοῦ λέγει, «τό συνδικάτο τό δικό μας», τοῦ τό εἶπε δύο φορές αὐτό. Ὁ Βαλσάμης σά μυαλωμένος πού εἶναι πράγματι, σοβαρός, τό ἄφησε σάν ἀπαρατήρητο αὐτό. Γιά κοίταξε, λέγω μέ τό νοῦ μου φῶς φανάρι μᾶς τό λένε ποιοί εἶναι. Ἄντε νά ζήσεις μ' αὐτούς τούς ἀνθρώπους νά βγάλεις ἔτσι φυλακή. Αὐτό τό εἶπα σέ ἀρκετούς συγκρατούμενούς μου. Ὁ Καπέλος ἔχει δώσει καί ἄγριο ξύλο στήν ἀπομόνωση, στήν καθήλωση τοῦ ψυχιατρείου. Ἐπῆγε νά δώσει μάλιστα καί μιά φορά ξύλο σέ ἓναν δεμένο κρατούμενο στήν καθήλωση καί δέν τόν ἄφησε ὁ ἄλλος φύλακας πού πράγματι εἶναι καλός. Κοίταξε ἐδῶ, τοῦ εἶπε, ὅταν εἶμαι ἐγώ στήν ἀπομόνωση δέν πρόκειται ν' ἀκουμπήσεις κρατούμενο. Ἐκεῖνη τή στιγμή, μά ὁ Καπέλος μπορούσε νά πάει μετὰ ἀπό μισή ὥρα στήν ἀπομόνωση καί νά ἀγωνισθεῖ μέσα ἀπό τά χαρακώματα τῆς Ἀλβανίας ὡς νόμιζε. Εἶναι νά μή σοῦ λάχει, νάχεις γεννηθεῖ Ἕλληνας, ἅμα σοῦ λάχει...»

Ἐζήτησα ἀπό τό γιατρό τῆς φυλακῆς νά πάω στό ψυχιατρεῖο ὅπου μ' ἔστειλε. Καί λίγες μέρες πρὶν ἀπό τά Χριστούγεννα τοῦ 1971 ἦμουν στό ψυχιατρεῖο κρατουμένων στά Βοῦρλα τοῦ Πειραιᾶ. Μέ πῆγαν στήν πρώτη ἀκτίνα, ἓνα ἄχαρο κελί μαζί μέ τόν Τσιγγᾶνο Γιώργο Ἀποστολόπουλο. Ἐδῶ τό φαγητό ἦταν ὑποφερτό ὄχι

ὅπως στίς ἄλλες φυλακές, ἂν καί γινόνσαντε κατά καιροῦς καταχρήσεις, πῶς ἀλλοιῶς νά τά ὀνομάσει κανέναν.

Μεσογέναρα μέ παγωνιά μεγάλη μέ δέσανε στήν καθήλωση στήν ἀπομόνωση φέρμα στά τέσσερα σ' ἓνα σωληνοκρέββατο. Φοροῦσα ἓνα παντελόνι τῆς ὑπηρεσίας καί ἓνα σακκάκι τίποτε ἄλλο ἀπό μέσα.

Ἡ ἀπομόνωση εἶχε 4-5 κελιά συνεχῶς ἀπομονωμένα ἀπὸ τὸ ἄλλο συγκρότητα τοῦ ψυχιατρείου. Μπροστά ἀπὸ τὰ κελιά ἦταν μιά μάντρα πού κατ' αὐτόν τόν τρόπο τά ἔκανε ἀκόμα πιό σκοτεινά. Μ' ἔδεσε ὁ Νοσοκόμος Τσάκας Ἀγγελος κι ἓνας ἀρχιφύλακας. Βρώμικοι τοῖχοι πού δέν εἶχαν ποτέ τους μπογιατιστεῖ, ἐπίσης τὸ δάπεδο πού ἦταν καί κάργα σκουπίδια. Ὁ νοσοκόμος Τσάκας μοῦ κοίταξε τὸ σφυγμό, μοῦ πέταξαν δυὸ κουβέρτες ἀπὸ πάνω μου πού ἔξεχναν ἀπὸ τὰ οὖρα ἄλλων κρατούμενων καί φύγανε. Τὸ σωληνοκρέββατο μέσα στή μέση τοῦ κελιοῦ. Ὁ μικρὸς φεγγίτης ψηλά ἀπὸ πίσω μου ἔκανε ἄσχημο ρεῦμα μέ τὴν πόρτα πού ἦταν ἐμπρὸς μου. Σέ καμιά-δυὸ ὥρες βράδιασε, μοῦ ἦρθαν τὰ οὖρα καί οὖρησα πάρα πολύ. Χάρηκα διότι εἶναι ἀδύνατο νά οὖρήσω ἀνάσκελα, ὅσα οὖρα κι ἂν ἔχω. Ἀπὸ τὸ νά πάω ἀπὸ ἀσφυξία οὖρων, εἶπα μέσα μου, καλύτερα νά πάω ἀπὸ πούντα. Σέ δυὸ-τρεῖς ὥρες ἄλλη μεγάλη κατρουλιά. Τὰ οὖρα ἔφτασαν στό σβέρκο, ἔτρεμα σάν τὸ ψάρι, τὰ σαγόνια δέν σταματοῦσαν. Ὅλη τὴ νύχτα ἔτσι τὴν ἔβγαλα. Μετά τὰ μεσάνυχτα ὡς τὸ πρωὶ ἤθελα νά οὖρήσω, ἀλλὰ δέν μπορούσα, φύλακα δέν ἔβλεπα. Τὸ πρωὶ ἦρθε ὁ νοσοκόμος Τσάκας μ' ἓνα φύλακα καί μέ τόν κρατούμενο Τρούλη —πάει κι αὐτός στό Δαφνί τὴν πρώτη βδομάδα πού τόν πήγανε ἐκεῖ, ἐδῶ στό ψυχιατεῖο ἦταν γερός— μοῦ φέρανε λίγο γάλα καί ψωμί. Σκέφτηκα νά μὴ φάω οὔτε καί νερό νά πιῶ ὅσο θά ἤμουνα στήν ἀπομόνωση, ἀλλὰ κατάλαβα ὅτι ἦταν ἀδύνατο νά ἐπιζήσω ἔτσι ἀπὸ τὸ κρύο, θά πέθαινα σίγουρα. Ἦπια τὸ γάλα. Κατόπι, μετὰ ἀπὸ παρακάλια μου, καί ἀφοῦ τοὺς ἔδωσα νά καταλάβουν ὅτι δέν μπορῶ νά οὖρήσω ἀνάσκελα καί ἀφοῦ τοὺς ὑποσχέθηκα ὅτι δέν πρόκειται νά κάνω τὸ χοντρό μου —αὐτοὶ τὸ χοντρό μου ἤθελαν νά τὸ κάνω ἐπάνω μου— τοὺς ἔδωσα τὸ λόγο μου ὅτι δέν θά τὸ ἔκανα, ἀλλὰ κι ἂν τὸ ἔκανα μέ δαῦτο θά πασαλειβόμουνα στά ὀπίσθιά μου. Μέ ἄφησαν δεμένο στό ἓνα πόδι μοῦ ἔδωσαν καί ἓνα δοχεῖο, βγήκαν ἀπ' ἔξω καί οὖρησα. Μοῦ ξανάδεσαν χέρια καί πόδια. Τοὺς παρακαλοῦσα νά μοῦ φέρουνε ἐσώρουχα καί κάλτσες ἀπὸ τὴ βαλίτσα μου πού τὰ πόδια μου ἦταν ἔξω ἀπὸ τίς κουβέρτες καί γελοῦσαν. Τρία μερόνυχτα ἤμουνα σ' αὐτὴ τὴν κατάσταση. Πρωί, μεσημέρι καί ἀπόγευμα ἐρχόντανε καί μοῦ φέρνανε φαγητό, μοῦ κοιτάγανε τὸ σφυγμό καί μέ λύνανε γιὰ νά οὖρήσω. Τὸ ἀπόγευμα ἐρχόντανε κατὰ τίς 5.30 ἡ ὥρα καί τὸ πρωὶ κατὰ τίς 8.30-9 ἡ ὥρα. Τὰ ὑπόλοιπα βράδια δέν μπορούσα νά οὖρήσω καί ὑπόφερα πολύ. Μέρα-νύχτα ἔτρεμα ἀπὸ τὸ κρύο, ἤμουνα γερός τότε καί ἄντεξα. Τὴν τετάρτη ἡμέρα μοῦ ἔφεραν ἀπὸ τὴ βαλίτσα μου

ἐσώρουχα μάλινα καί κάλτσες καί ἀλλαξα. Ὅταν ἔβγαλα τὸ παντελόνι καί τὸ σακκάκι τῆς ὑπηρεσίας, λέγανε εἰρωνικά: βρέ πράγματι τὰ οὖρα εἶχαν φτάσει μέχρι τὸ σβέρκο κι ἐμεῖς δέν τὸν πιστεύαμε. Τὴν πέμπτη μέρα μέ λύσανε καί πήγα στό κελί μου. Ὁ Μιχάλης πήγε νά μ' ἀγκαλιάσει. Ἄσε με, τοῦ λέγω, γιατί δέν ἀντέχω κατευθεῖαν στό ἀποχωρητήριο πῆγα γιὰ τὸ ψιλό. Ὅλες αὐτές τίς ἡμέρες δέν εἶδα κανένα φύλακα νά ἔρθῃ νά μέ δεῖ, μόνο μιά δυὸ φορές τὴ νύχτα ἀπὸ τὸ παραθυράκι τῆς πόρτας. Μόλις τὸν εἶδα τοῦ μίλησα, αὐτὸς ἔφυγε ὁμως. Φώναξα βοήθεια κατ' ἐπανάληψη, ἀλλὰ αὐτὸς δέν γύρισε καθόλου. Τὴν εἶχα γλυτώσει. Ἐτσι πεθαίνουν στήν ἀπομόνωση καί δέν ἔχουν νά δώσουν λογαριασμό σέ κανέναν. Σέ πετᾶνε ἐκεῖ μέσα, θέλεις ζῆσε, θέλεις πέθανε, ὁ ιατροδικαστὴς πού θά σέ ἐξετάσει θά τά κανονίσει ὅλα σύμφωνα μέ τὸν Ἱπποκράτη καί τοὺς νόμους τῆς πατρίδος. Ἐμένα τουλάχιστο δέν μέ χτυπήσανε, ἄλλοι ἔχουν φάει ἄγριο ξύλο. Τὴν ὥρα πού ἔφευγα ἀπὸ τὴν ἀπομόνωση δένανε τὸ Γιώργο τὸν Ἀποστολόπουλο τὸ τσιγγάνο, κάποια ἀλήθεια θά τοὺς εἶχε πεῖ. Ἐχει κάνει πολλές ἀπομονώσεις αὐτὸς γιατί δέν συμβιβαζότανε μαζί τους τοὺς τὰ ἔλεγε, κι ἔχει κάνει ἀπομονώσεις πλαῖ μέ τὸ γιατρό τὸν Τσιρώνη. Πρίν κλείσει ὁ Γενάρης τὸν Ἀποστολόπουλο τὸν ἔστειλαν στὴν Αἴγινα.

Μετ' ὀλίγες ἡμέρες πῆγα καί συγκατοίκησα μέ τὸν, κάναμε κάπου 15 μῆνες μαζί στό ἴδιο κελί. Δέν ταιριάζαμε ὁμως σέ πολλά μαζί ἂν καί ἐκτιμοῦσε ὁ ἓνας τὸν ἄλλον. Εἶχε τρομερό ρουχαλιτὸ πού ὑπόφερα ἀπ' αὐτὸ πολύ. Συζητούσαμε συνήθως πολιτικά καί κοινωνικά ζητήματα καί πολλές φορές διαφωνοῦσαμε πολύ ἄσχημα. Κάναμε πολλές φορές μέ τὸ μακαρίτη καί δυὸ καί τρεῖς μέρες νά μιλήσουμε, μᾶς ξαναταίριάζε τὸ ἐπισκεπτήριο, ὅτι μᾶς ἔφερναν οἱ δικοί μας τὰ μοιράζαμε στή μέση, ἐκεῖ εἶχαμε ἀπόλυτη ἀλληλεγγύη. Πρωί καί ἀπόγευμα κάθε μέρα ἀπὸ μισὴ ὥρα καί πλέον ἔκανα στό κελί γυμναστική καί στό προαύλιο κανένα μισάωρο βόλτες γρήγορες γιὰ ν' ἀποφύγω τ' ἀποτελέσματα τῆς ἀκίνησιος τῆς φυλακῆς. Πολλές ἀσκήσεις ὠραίες μέ εἶχε μάθει ὁ Γιώργος ὁ Κεχαῖδης αὐτὸ τὸ διαμάντι τῆς φυλακῆς. Πρίν πέσει φυλακὴ μοῦ εἶπε πήγαινε στό γυμναστήριο καί γυμναζότανε. Αὐτὰ τὰ ἔκανα μέχρι πού ἔπαθα ἀπὸ τὸ στομάχι μου.

Στίς φυλακές στά Βοῦρλα κάναμε ἐπισκεπτήριο στή σιδερόπορτα πού χώριζε τὸ διάδρομο τῶν κελιῶν μας ἀπὸ τὸ μικρὸ προαύλιο. Καί ἐνῶ ἄλλοι κρατούμενοι —ραδιοῦργοι, λακέδες τῆς ὑπηρεσίας γιὰ ἰδιοτελεῖς εὐτελεῖς γι' αὐτοὺς σκοπούς— ἔκαναν ἐπισκεπτήριο καί τίς δυὸ ὥρες τοῦ ἐπισκεπτηρίου, ἐμένα δέ μοῦ ἐπέτρεπαν οὔτε πέντε λεπτά, ἀρκετὰ ὄργανα τῆς σωφρονιστικῆς ὑπηρεσίας. Καί συγκεκριμένα, ὅσες φορές ἦταν ὑπηρεσία ὁ ἀρχιφύλακας Γιάννης Γεωργακόπουλος, ὁ ἴδιος αὐτὸς ὁ ἀρχιφύλακας ἔδιωχνε προκλητικά κατὰ τὸν πλέον

ὡμό τρόπο — γιά νά μοῦ βρεῖ ἀφορμή νά ἐκδηλωθῶ γιά νά μέ δέσει στήν καθήλωση — τήν ἀδερφή μου ἀπό τό ἐπισκεπτήριο, καθ' ὅσον πράγματι δέν εἶχαν περάσει οὔτε πέντε λεπτά. Αὐτή πρόκληση ἄνευ προηγουμένου. Ἡ ἀλήθεια εἶναι ὅτι μέ εἶχε φτάσει σέ δύσκολες στιγμές. Δέ γνωρίζω πῶς εἶναι σωστό νά ὑποκύπτει κανεῖς ἤ νά ἀποφασίζει νά χτυπᾷ χωρίς οἶκτο γιά νά τόν σέβονται κατόπι ἀπό φόβο, ὅπως εἶχαν κατορθώσει αὐτό ἀρκετοί κρατούμενοι τῆς κατηγορίας τοῦ Κεχαῖδη, τοῦ Τσιμπούρη κ.λπ. Ἔτσι ξεκίνησαν κι αὐτοί καί τούς πῆρε ὁ κατήφορος κατόπι καί εἶχαν ν' ἀντιμετωπίσουν αὐτοί μόνο τίς δραματικές συνεχεῖς μεταγωγές. Καί μόνο στό ἐπισκεπτήριο εἶχα ν' ἀντιμετωπίσω τό Γεωργακόπουλο; Συνεχεῖς παρατηρήσεις κι ὅπου εὑρίσκε τήν εὐκαιρία, συγκεκριμένα: ἐγύρισε ἀπό ἀνήκεστο πού εἶχε πάρει ὁ μακαρίτης ὁ ... μέ τόν ὁποῖο βρίσκόμενα σέ σχετική ψυχρότητα, εἶχαμε χωρίσει πρὶν πάρει ἀνήκεστο λόγω τοῦ ὅτι δέν ταιριάζανε οἱ χαρακτήρες μας. Ὁ ἀρχιφύλακας αὐτός ὁ Γεωργακόπουλος μοῦ τόν ἔβαλε βία στό κελί παρόλο πού τοῦ εἶπα ὅτι εἶμαι κατόπιν ἐντολῆς τοῦ γιατροῦ μόνος, ὅτι δέν ταιριάζαμε μέ τόν κρατούμενο καί ὅτι μπορούσε νά μοῦ βάλει ὁποιοδήποτε ἄλλον κρατούμενο στό κελί. Τήν ἄλλη μέρα ἔφυγα ἀπό τό κελί, προσφέρθηκαν ἄλλοι συγκατασκευασμένοι μου νά συγκατακοίσω μαζί τους. Δυό στό κελί γίναμε τρεῖς γιά νά μέ διευκολύνουν στιμωγμένοι στά σωληνοκρέββατα. Οἱ Κεχαῖδηδες δέν φταῖνε, τό τονίζω, εἶναι παιδιὰ μέ ἀνωτερότητα. Τά ἴδια μοῦ ἔκανε ὁ Γεωργακόπουλος ὅταν ξαναῆρθε ὁ ἴδιος κρατούμενος ἀπό τήν Κέρκυρα πού τόν εἶχαν στείλει μεταγωγή. Τό Γεωργακόπουλο ὅλο τόν ἔβλεπα μπροστά μου ὅλο τόν σκεφτόμουνα, ἡ κατάληξη «ὑπαγε πίσω μου σατανᾶ». Ὁ Γεωργακόπουλος εἶχε δέσει πολλούς στήν καθήλωση στά τέσσερα σάν τό Χριστό, καθώς καί ἄλλοι τῆς ὑπηρεσίας. Μέ τούς πῶς πολλούς ἀποχτοῦσε προηγούμενα στό ἐπισκεπτήριο. Τώρα πού θά τελειώσει θά τά ποῦμε τούς ἔλεγε. Μόλις τελείωνε τό ἐπισκεπτήριο τούς ἔπαιρνε καί τούς πήγαινε στήν καθήλωση γιά δέσιμο καί ἐν συνεχείᾳ γροθιές, σφαλιάρες καί πατησές. Ἄντε νά βγάλεις φυλακή ἔτσι, ἡ μέρα χρόνος, νᾶσαι καί ἄρρωστος ψυχικά λίγο-πολύ, ἡ ζωὴ μαρτύριο. Οἱ φωνές ἀπό τούς πόνους καί τό φόβο ἀκουγόσαντε στά κελιά μας. Τί νά τούς κάνουμε εἴμαστε ἀνίκανοι νά τούς βοηθήσουμε. Δέν θά ξεχάσω ἐκεῖνον τόν Ἀντώνογλου κάθε βδομάδα καί δέσιμο, ἐπειδὴ εἶχε ἐλεύθερο πνεῦμα κι ἔλεγε τίς ἀδικίες. Ποῦνε σήμερα τό κοτόπουλο; δέν τό δικαιούμαστε; καί ἄλλα... Πάρτονε γιά δέσιμο. Σέ λίγο ἀπό τήν καθήλωση φώναζε βοήθεια. Ποιός μπορούσε νά τόν βοηθήσει; Μοῦτζα νᾶχουν τά Ἔς-Ἔς τοῦ Χίτλερ. Τί συμπέρασμα νά βγάλεις μέσα ἀπό μιά τέτοια κατάσταση καί πιά στάση νά λάβεις ἀπέναντι στήν κοινωνία. Ὅπου καί νά πᾶς ὑπογαγή σου ζητᾶνε. Ἐγὼ προσωπικά πάντως, σᾶς χαρίζω τήν ἐπουράνιο

ζωή, φτάνει νά εἶχα πετύχει στήν ἐπίγεια σάν ἄνθρωπος. Σᾶς χαρίζω καί τόν μερτικό μου Παρθενώνα φτάνει νά εἶχα βρεῖ μιά ἄλλη πατρίδα πού θά ζοῦσα σάν ἄνθρωπος. Μακάριοι οἱ Νταβέληδες, δέν ζήσανε σέ τέτοιο ζυγὸ νᾶσαι ἀόρατα καί ὁρατα πολιορκημένοι μαζί τους. Ὅλοι αὐτοὶ τῆς ὑπηρεσίας ἦσαν σύσσωμοι. Ἀναφορές γινόνταντε πλήν ὅμως μέ διάφορους τρόπους κωλυσιεργείας δέν ἔφταναν ποτέ στόν προορισμό τους κι ἂν ἔφταναν δέν γινότανε τίποτε διότι ὅλα ἦταν ἐν γνώσει τους ὡς θά δοῦμε καί προχωρημένα πῶς κάτω μέ μένα πού ἀποσιωπήθηκε ἐγκλημα συνεχές εἰς βάρος μου. Καί τό θέατρο πού παιζανε μέ τό δημοσιογράφο στίς συνεντεύξεις του στίς φυλακές, οἱ φυλακισμένοι τό γνώριζαν ἄριστα διότι εἶναι ἀπειρα τὰ ἀδικήματα καί ἐγκλήματα πού ἔχουν γίνει καί γίνονται στίς φυλακές. Οἱ κύριοι κύριοι, δέν περίμεναν νά τούς δια φωτίσει ὁ δημοσιογράφος, διότι τά γνωρίζανε τόν καιρό πού γινόνταντε, τόν καιρό πρὶν γίνουν ἀκόμη, τὰ ἄλλα εἶναι ὑποκρισίες καί παραπλάνηση τοῦ λαοῦ.

Στά Βοῦρλα ἓνα βράδυ μ' ἔπιασε ἓνας τρομερός πόνος στό δεξιό μέρος τῆς κοιλιάς. Ὁ φύλακας φώναξε τό νοσοκόμο Ἀλέκο Φλεντορίδη. Αὐτός ἦτανε πάντοτε βραδινός νοσοκόμος, μοίραζε ἀποβραδὺς χάπια σ' ὅσους ἤθελαν γιά ὕπνο καί κατόπι πήγαινε καί κοιμότανε. Ἦρθε ὁ Φλεντορίδης καί μοῦ δίνει ἓνα χάπι ἄσπρο. Πάρτο, μοῦ λέει, θά σοῦ περάσει ὁ πόνος. Δέ θά περάσει μ' αὐτό, τοῦ λέγω, τά γνώριζα τά χάπια. Οἱ πόνοι ἦταν ἀβάσταχτοι. Τό πῆρα. Σέ κανένα μισάωρο τοῦ ξαναφώναξα. Μοῦ δίνει δυό χάπια. Δέν θά περάσει, τοῦ λέγω, μ' αὐτά. Θά περάσει μοῦ ἀπαντᾷ. Τά πῆρα. Τό ἴδιο ὕστερα ἀπό μισή ὥρα, τόν ξαναφώναξα. Μοῦ παραγγέλλει νά κάνω ὑπομονή ὥς τό πρωί — ἡ ὥρα μία μεσάνυχτα — πού θά ἔρθει ἡ πρωϊνὴ βάρδια ὁ νοσοκόμος. Οἱ πόνοι ἦταν ἀβάσταχτοι. Τοῦ ξαναπαραγγέλλω, δέν ἐρχότανε, ἤθελε νά κοιμηθεῖ. Ἀρχισα τίς φωνές, φώναξα «νοσοκόμος». Μοῦ ἔρχεται μέ τρεῖς φύλακες καί μοῦ λέγει: ἅμα θά ξαναφωνάζεις, θά σέ πάω νά σέ δέσω στήν καθήλωση, ἐγὼ θά πάω αὔριο τό πρωί γιά δουλειά — ἐργαζόταν ἀκτινολόγος ἄλλοῦ, εἶχε δίπλωμα γιά νά τά οἰκονομαίει καλύτερα — ἐσεῖς εἴσαστε ὅλη μέρα ξάπλα. Τί νά κάνω δέν ξαναμίληση. Δεμένος ἦταν χειρότεροι οἱ πόνοι, ἐδῶ τώρα στό κελί μπορούσα καί κολουριαζόμενα, ξεθημαίνουν ἔτσι οἱ πόνοι μέ διάφορες κινήσεις συνεχείς. Βογγοῦσα καί μ' ἄκουγε τό κελί μου, ἀκράτητοι πόνοι. Εἶναι στιγμές ἀδικίας στή ζωὴ πού δέν παίρνανε οὔτε δευτερόλεπτο συγχώρηση καί ἡ ζωὴ μας εἶναι μιά ἀδικία. Τό πρωί ἦρθε ὁ Νοσοκόμος Ἀγγελος Τσάκας. Τοῦ λέγω, πονάω πολύ νά μοῦ κάνεις μιά ἔνεση, νά μοῦ περάσουν οἱ πόνοι. Ψυχικά εἶναι, μοῦ ἀπαντᾷ, δέν εἶναι τίποτε. Κοίταξε ἐδῶ τοῦ λέγω, ἐμένα θά μοῦ κάνεις ἔνεση, εἶχα ἀγανακτήσει. Φοβήθηκε, μοῦ ἔκανε τήν ἔνεση. Σέ λίγο μοῦ πέρασαν οἱ πόνοι τελείως. Τό ἀπόγευμα μέ ξανάπιασε ὁ πόνος. Ἐντέλει δέν ἤθελε νά μοῦ κάνει

τήν ἔνεση, τελικά μοῦ τήν ἔκανε. Ἐν τῷ μεταξύ ἐντόπισα τί εἶχα. Λέγω, σκωληκοειδίτιδα τήν ἔχω ἀφαιρέσει. Δωδεκαδάχτυλος καταλάβαινα δέν εἶναι, τό γνῶριζα τό ἀκριβές σημεῖο αὐτοῦ καθ' ὅσο εἶχα χρόνια ἔλκος δωδεκαδαχτύλου καί τί εἶδους πόνους κάνει. Συκῶτι, πάλι δέν εἶχα. Λέγω τοῦ νοσοκόμου τοῦ Τσάκα, ἔχω ἐντοπίσει ὅτι εἶναι μᾶλλον κρύωμα, νά μοῦ δώσεις ἕνα μπαμπάκι μέ οἰνόπνευμα νά τό βάλω κομπρέσα. Ψυχικά εἶναι, μοῦ ἀπαντᾷ. Τήν ἐπόμενη τῷ μεσημέρι μ' ἔπιασε ἰδρώτας ποτάμι σέ ὄλο μου τό σῶμα. Μαζί μέ τόν ἰδρώτα ἔφυγε καί τό κρύωμα κι αἰσθάνθηκα ἄνεση. Γιατρός παθολόγος, ἐρχότανε δύο φορές τή βδομάδα τότε. Νά μή τύχαινε ἡ κακή σύμπτωση διαφορετικότερα, ἕνας λιγότερος, δέν ἐπρόκειτο νά δώσουνε λογαριασμό σέ κανέναν, ὁ ἱατροδικαστής θά τά ταχτοποιοῦσε ὅλα ὥραϊα. Χωρίς νά μέ ρωτήσουνε ὡς εἶχαν ὑποχρέωση νά ἐξετάσουνε τόν πόνο ἄν εἶναι τοῦ στομαχιοῦ, σκωλικοειδίτις, τίποτα, ὁ πόνος πάντως ἦταν ὀξύτατος καθ' ὅσον γνῶριζω διότι ἔχω οὐρήσει στό παρελθόν τρεῖς φορές πέτρα στό νεφρό μέγεθος μπιζελιοῦ. Ἐχουνε πάει πολλοί ἔτσι καί ἀμύητοι παρά τρίχα τή γλυτώσανε. Ἀπό τοὺς παλιούς ἔμαθα ὅτι ἔχει πεθάνει ἄνθρωπος δεμένος στήν καθήλωση, δέν θυμᾶμαι τό ὄνομά του. Σουρωμένοι ἐρχόσαντε ὁ Γιάννης Γεωργακόπουλος καί ἡ παρέα του —Γιάννης Γεωργακόπουλος, Βλάσης καί ἄλλοι— πήγαιναν κατευθεῖαν στήν ἀπομόνωση καί χτυποῦσαν τοὺς δεμένους κρατούμενους. Τό Γιάννη Γεωργακόπουλο καί τό Βλάση τοὺς ἔπιασα ἐπ' αὐτοφῶρῳ πού λέγανε ἀναμεταξύ τους: ἔδωσα ξύλο, χόρτασα, μέ πονέσανε τά χέρια μου, δέν μποροῦσα νά χτυπήσω ἄλλο. Ἄμ ἐγὼ νά δεῖς τί ξύλο ἔδωσα, ἔκανε ὁ ἄλλος. Τοῦ Ἀλέκου Φλεντορίδη τοῦ εἶπανε ἕνα βράδυ —δύο ἢ ὥρα μεσάνυχτα, ὁ φύλακας Παῦλος Βαβίτας— ὅτι ἕνας κρατούμενος βρίσκεται στό δάπεδο τοῦ κελιοῦ του γυμνός τσιτσίδος καί φωνάζει βοήθεια πονάω, νά πάει νά τόν κοιτάξει. Ὁ φλεντορίδης πῆγε κι ἄρχισε τό κρατούμενο νά τό ποδοπατεῖ ἐπειδή τοῦ χάλασε τόν ὕπνο, ὁ δέ κρατούμενος τρομοκρατηθεῖς κι ἀπό τοὺς πόνους ξύπνησε ὅλη τή φυλακή μέ τίς φωνές του. Τά παράδειγματα ἄφθονα, εἶχαμε ν' ἀντιμετωπίσουμε κάθε ἀντικοινωνικό, ἀντισωφρονιστικό στοιχεῖο. Οἱ ραδιουργίες, μεταξύ λακέδων καί σωφρονιστικῆς ὑπηρεσίας ἦταν καθημερινές. Ὁ τᾶδε ἔφαγε ξύλο, δέθηκε στήν καθήλωση ἀπό τόν τᾶδε ἐξαιτίας τοῦ τᾶδε —λακέ— ὅταν στή φυλακή βρισκόσαντε μαχητικά στοιχεῖα ὅπως, Σταυρόπουλος, Περιορῆς, Κεχαΐδης κ.λπ. οἱ χαφιέδες λουφάζουνε καί εἶχαμε ἡσυχία ἂν καί πολλές φορές ξεγελιόσαντε στά κρυφά καί ραδιουργοῦσαν, μαθευότανε ὅμως κι ἐτρώγανε ἄγριο ξύλο ἀπό τοὺς ἀνωτέρω χωριστά τό τί ἀκούγανε. Ἡ ὑπηρεσία γιά νά τοὺς πιάσει πάλι αὐτοὺς τοῦ παραπάνω ἤξερε πολύ καλά ὅτι ἔπρεπε νά πάει πρωτύτερα στόν παπὰ νά μεταλάβει. Ἐκτός ἀπό τέτοιες περιπτώσεις αὐτά τά μαχητικά στοιχεῖα ἦσαντε μέσα στίς φυλακές ὑπόδειγμα κρατούμενων.

Ὁ Σικλῆς, ὅταν ἔβλεπε κανέναν τέτοιο ἀντικοινωνικό ἀμέσως φώναζε τό νοσοκόμο. Ἐρχότανε ὁ νοσοκόμος. Κύριε νοσοκόμε πᾶρε αὐτό τό ἀντικοινωνικό στοιχεῖο ἀμέσως ἀπό δῶ γιατί ἐδῶ ἐμεῖς θέλουμε τήν ἡσυχία μας δέν θά μᾶς ρίξει αὐτός ἐμᾶς σέ περιπέτεια, νά φτιάσετε μιά ἀχτίνα γι' αὐτά τά ἀντικοινωνικά στοιχεῖα. Τόν ἔπαιρνε ἀμέσως ὁ νοσοκόμος καί τόν πήγαινε σέ ἄλλη ἀχτίνα. Ἐπίσης ὅταν ἦταν αὐτοὶ οἱ θαρρετοὶ κρατούμενοι τό σισίτιο τῆς φυλακῆς λειτουργοῦσε σχετικά καλά, ὅταν ἔφευγαν χαλοῦσε καί τό σισίτιο.

Ὁ Ψαριανός μόνος του ἦταν μιά φορά, ἔβαλε ὅμως τίς φωνές, εἶχαμε νά φᾶμε τέσσερις βδομάδες κοτόπουλο, κανέναν ἄλλον δέν φώναζε. Τόν πήγαινε στό διευθυντή γιά φοβέρα, ἀλλά κι ἐκεῖ διαμαρτυρήθηκε κανονικά. Ρώτησε ὁ διευθυντής τόν ἀρμόδιο —Κομνηνός ἦταν ὁ διευθυντής— δέν ἔχετε δώσει πραγματικά κοτόπουλο πού διαμαρτύρεται ὁ κρατούμενος. Τί νά κάνουνε, ἀπάντησε, ναί, δέν ἔχουμε δώσει. Τήν ἄλλη μέρα μιᾶς φτιάσανε κοτόπουλο ἐξαιτίας τοῦ Ψαριανοῦ, φάγαμε ὅλοι καί μπήκε στή σειρά πάλι ἔτσι, φάγαμε καί οἱ ἄλλοι φάγαμε καί οἱ γαφιέδες.

Ἐνα πρωί στά Βοῦρλα μετά ἀπό τό τσαῖ, βλέπω καί οἱ κρατούμενοι —ὄχι ὅλοι οἱ θαρρετοὶ— βγάσανε τά σωληνοκρέββατα, τά διαλοῦσανε, ἐν συνεχείᾳ, τά σπάγανε καί τίς σωλῆνες τίς εἶχανε γιά λοστούς καί ρόπαλα. Φωνάζουνε, γρήγορα γρήγορα τά λουκέτα. Μέ τοὺς σωληνολοστοὺς στό τσάκα-τσάκα μέ ἀγωνία καί γρήγορα βγάλανε δύο λουκέτα ἀπό δύο κελιά καί πήγαινε καί ἀμπαρώσανε τή σιδερόπορτα τοῦ προαυλίου καί τήν πόρτα πού ἦταν τό καθαριστήριο. Ἐν τῷ μεταξύ τίς φρουροῦσαν ἄλλοι αὐτές μέ ρόπαλα. Ὡρέ, λέω, μάστοροι, στό ἄψε-σβύσε. Ἐν τῷ μεταξύ ἄρχισαν καί κατάφθαναν οἱ τῆς ὑπηρεσίας. Τούς φώναξαν οἱ θαρρετοὶ τόν Εἰσαγγελέα καί γρήγορα γιατί θά τά κάνουμε ὅλα γῆς μαδιάμ ἐδῶ μέσα. Ἐν τῷ μεταξύ ἄρχισαν καί ἔφεφταν καί οἱ πρῶτες βρισιές.

Φωνάζανε φωτιά στά στρώματα καί στίς κουβέρτες καί σπάσιμο τά παράθυρα. Σέ λίγο εἶχε λαμπαδιάσει ὅλο τό προαύριο. Ἐσὺ ἐκεῖ, ἐσεῖς ἐκεῖ προσέχετε γιά λοκατζῆδες μὴν ἔρθουνε καί κατέβουνε ἀπό τήν ταρατσα. Ὡρέ, λέω, ἐτοῦτοι ἐδῶ εἶναι ἀτσιδες στρατηγοί. Ὅσοι δέν συμφωνοῦσαν μέ τοὺς θαρρετοὺς, ἀποτραβήχτηκαν ἐπιδεικτικά στό βάθος τοῦ προαυλίου. Ὁ μακαρίτης ὁ Μιχάλης, ὁ Μπουλοῦκος κι ἐγὼ παραμείναμε κοντά τοὺς ἀπαθεῖς ὅμως, καί ἐνδιαφερόμαστε νά δοῦμε πού θά τό βγάλει ἡ ἄκρη καί ἂν θά πετύχουν τά αἰτήματά τους —τά ὅποια φυσικά ἐνδιέφεραν κι ἐμᾶς— τά ὅποια ἄρχισαν νά τά φωνάζουν. Ὁ μακαρίτης ὁ Μιχάλης μοῦ λέγει σωστά εἶναι αὐτά πού φωνάζουνε. Σωστά καί ἅγια τοῦ ἀπαντᾷ, ἀλλά θά τά πετύχουνε; Δύσκολα τά πράγματα μοῦ κάνει, τό κράτος δέν δέχεται ἐκβιασμό καί προπάντων τώρα πού εἶναι χούντα. Δέν τοὺς βλέπεις τοῦ λέγω πού εἶναι ἀποφασισμένοι νά πεθάνουνε, συνέχεια ὄρκο δίνουνε ἀναμεταξύ

τους στά γρήγορα. Ὁ Σικλῆς —λέγω τοῦ μακαρίτη τοῦ Μιχάλη— δέν ἔχει διαβάσει καθόλου γιά τό Λεωνίδα τῆς Σπάρτης γιατί δέν ξέρει γράμματα, οὔτε τόν ἔχει ἀκούσει ποτέ του, ἀπό δεκαεφτά χρονῶν εἶναι στό ἀναμορφωτήριο, ἀλλά τόν ἔχει μέσα στό αἷμα του καί ἀπό ἔνστικτο. Μέ ρωτάει μέ σοβαρότητα ὁ μακαρίτης ὁ Μιχάλης «ἀν σπάσουν τήν πόρτα οἱ μπάτσοι τοῦ Παπαδόπουλου τί θά κάνεις;» Τοῦ ἀπαντῶ, «ὅτι κάνω καί τώρα, θά μείνω ἀκίνητος, ὅπως εἶμαι στά δύο μέτρα πού μᾶς χωρίζουν ἀπό τήν πόρτα. Κι ἐγώ τό ἴδιο θά κάνω μοῦ ἀπαντάει. Ἔφαγα ντροπιασμένος —λέγω τοῦ μακαρίτη— τό κοτόπουλο τοῦ Ψαριανοῦ, τώρα δέ σηκώνει πάλι. Σέ λίγο κατάφθασαν ἡ ἀστυνομία, πυροσβεστική μέ τίς διοικήσεις Ἀθηνῶν Πειραιῶς. Οἱ θαρρετοί τούς γνώριζαν ὅλους, εἶχαν περάσει ἀπό τά χέρια τους. Ὁ τάδε κα... ὁ τάδε πού... «Νά σβύσεται τίς φωτιές καί ν' ἀνοίξετε τίς πόρτες» Θά ἔρθει ὁ εἰσαγγελέας καί θά γίνουν δεκτά τά αἰτήματά μας καί κατόπι θά γίνουν αὐτά πού λέτε. Τόν λόγο εἶχε ὁ Σικλῆς κυρίως. Θά σπάσουμε τήν πόρτα καί θά μποῦμε μέσα, ἔχουμε τά ὄπλα. Ἐχουμε τήν ψυχὴ καί τά ρόπαλα, θά πατήσετε ἀπάνω ἀπό τά πτώματά μας κι ἔχετε τόν λόγο τῆς τιμῆς μας ἀπάνω σ' αὐτό. Τοῦ ἀπαντάει ὁ Σικλῆς. Ἐξορίζανε τά πράγματα κάνανε τούς ἄγριους, ἀλλά ὁ Σικλῆς καί οἱ ἄλλοι θαρρετοί ἦσαν ἡμερότατοι. Ψυχολόγησες τίποτα, λέγω τοῦ μακαρίτη τοῦ Μιχάλη. Τί μέ ρωτάει; Ὁ Σικλῆς καί ἡ παρέα του παρακαλοῦνε ἀπό μέσα τους νά σπάσουν οἱ ἀστυνομικοί τήν πόρτα γιά νά γίνει μακελειό νά φᾶνε κανένα ἀστυνομικό. Ναί, μοῦ ἀπαντᾷ, αὐτό βλέπω κι ἐγώ. Ἐν τῷ μεταξύ φώναζαν Κομνηνέ, Ἀιχμαν. Ἦρθε ὁ εἰσαγγελέας, συστήθηκε στούς θαρρετούς. Ν' ἀκούσω τά αἰτήματά σας. Ἀρχισε νά μιλάει ὁ Σικλῆς, ἔχει λέγειν δυνατό καί εἶναι εὐστροφος πολύ. Τί γράμματα γνωρίζετε; Εἶμαι αὐτοδίδακτος. Προχωρεῖτε. Κατ' ἀρχήν θά σταματήσουνε τά βασανιστήρια στήν ἀπομόνωση. Τό κουμάντο στούς κρατούμενους θά τό κάνει τό ὑγειονομικό προσωπικό ὁ ψυχίατρος καί οἱ νοσοκόμοι, ὄχι ἡ ὑπηρεσία πού ἀρπάζει ὅποιον θέλει ὁποιαδήποτε ὥρα καί τόν πάει στήν ἀπομόνωση καί τόν βασανίζει. Τά φάρμακα τά ὁποῖα δίνονται δέν εἶναι καλῆς ποιότητος. Καλύτερηση σισιτίου καί στό ἐπισκεπτήριο ν' ἀφήνουνε ἐλεύθερες νά ἔρχονται οἱ ἀρραβωνιαστικές μας. Τό ἐπισκεπτήριο τό κάνουμε ἐδῶ σ' αὐτή τήν πόρτα ὅπως εἴμαστε τώρα παρουσία τῶν φυλάκων καί δέν βλέπουμε τό λόγο νά μὴν ἀφήνουν τίς ἀρραβωνιαστικές μας νά ἔρχονται νά μᾶς βλέπουν. Θά γίνουν ὅλα δεκτά, ἔχετε τό λόγο μου. Σέ λίγο καταφθάνει ἓνα πιάτο μέ μιὰ μεριδάρια κοτόπουλο μέ ρύζι μέ μπόλικη λαδιά. Ὅριστε τό φαγητό εἶναι ὠραῖο πού φωνάζετε κάνει ὁ εἰσαγγελέας. Αὐτό εἶναι ὠραῖο, αὐτό πού μᾶς δίνουν δέν εἶναι οὔτε μιὰ μπουκιά καί δέν ἔχει λάδι μέσα καθόλου σχεδόν καί καταστρατηγεῖται πολλές φορές. Ἐδῶσε ὁ εἰσαγγελέας τό λόγο του ὅτι ὅλα τά αἰτήματα ἀνεξαιρέτως θά

γίνουν δεκτά. Σβύσανε τίς φωτιές, ἀνοίξανε τίς πόρτες. Τό πρωί πού ξυπνήσαμε κοιτᾶμε γιά τό Σικλῆ καί τήν παρέα του, δέν ὑπῆρχε κανένας, τούς εἶχανε μεταγάγει. Συνῆρθαν οἱ χαφιέδες κι ἀρχίσανε καί βρίζανε τούς κακοποιούς πού βάλανε φωτιές καί σπάσανε τά παράθυρα καί δέν σεβάστηκαν τίποτα. Γιά τό κοτόπουλο πού εἶχανε νά φᾶνε ἓνα μῆνα ἐκεῖ τά ἔπαιξε κορῶνες γράμματα ὁ Ψαριανός. Ἡ ἴδια κατάσταση καί μέσα καί ἔξω τά ἴδια ἀντιμετωπίζει.

Στά Βοῦρλα ἦρθε κρατούμενος ὁ Μπολογιῶρης κάποια μεγάλη ἀπάτη εἶπανε πῶς ἔκανε καί τά οἰκονόμησε. Ὁ πατέρας του ἦταν παλαιά μέσα στήν κυβέρνηση. Δηλαδή σάν τῆς ὑψηλῆς κοινωνίας ἄνθρωπος πού ἦταν δέν κάθησε καί παραπάνω ἀπό ἔξι μῆνες φυλακή. Σέ ὅλο αὐτό τό διάστημα εἶχε τῆς περιποιήσεις τῆς ὑπηρεσίας. Εἶχε τό δικαίωμα νά ἔχει μετάλλινη πολυθρόνα πού ἀπαγορεύεται στούς ἄλλους κρατούμενους, νά ξαπλώνει μέ τήν πολυθρόνα του ἐκτός ἀχτίνος μπροστά στό ἀρχιφυλάκειο, νά ἔχει κοντά του ἓναν κρατούμενο γιά ὅτι τοῦ χρειαστεῖ, νερό, ἀναψυκτικό, τσιγάρα κ.λπ. Δεχότανε τότε ἐπισκέψεις ἀπό πρώην βουλευτάδες καί ὑπουργούς καί τόν εἶχε ἡ ὑπηρεσία στά ὅλα ὅπα. Στήν ἀρχή εἶχε ἔρθει στήν ἀχτίνα μας, τήν πρώτη πού ἤμουνα. Μέ ὅσους γνωρίζοτανε τούς ὑποσχότανε ὅτι θά τούς βγάλει ὅπως κι ἐμένα. Μᾶς ἔλεγε ὅτι δέν κάνει παραπάνω ἀπό ἔξι μῆνες φυλακή —ὅπως κι ἔγινε— παρόλο πού ἡ ἀπάτη ἦταν 29 ἑκατομμύρια. Ἐπιάστηκε πολύ φίλος μέ τόν Σικλῆ καί κάθε μέρα παράγγελλε διά μέσου τῆς ὑπηρεσίας καί εἶχε στό φοῦρνο στό ταψί κρέατα, συκώτια, ψάρια καί ὅτι ἄλλο ἤθελε. Ἐμένα μοῦ ἀπαγορεύονταν ὅταν ἀρρώστησα νά ψωνίζω ἀπό τήν καντίνα, γιατί ἐγώ ἔπρεπε νά πεθάνω πράγματι καθ' ὅσον κινδύνευα ἀπό στιγμή σέ στιγμή. Ὁ Μπολογιῶρης ὅμως, κοίταξε νά ἐκμεταλλεῖται τήν γνωριμία του μέ τό Σικλῆ καί τόν ραδιούργησε μέ τόν καλύτερο φίλο του τό Μπούσαλη. Κοντέψανε νά σκοτωθοῦνε, ἀλλά πάνω στόν καυγά τους ὁ Σικλῆς σάν ξύπνιος πού εἶναι κατάλαβε ὅτι αὐτό προερχόταν ἀπό τό Μπολογιῶρη. Φύλακας τότε ἦταν ὁ Μπετιχαβᾶς Νίκος. Μέ τήν ἐξυπνάδα τοῦ Σικλῆ καί τήν ἐπέμβαση ὀρισμένων καλῶν κρατούμενων ὁ Σικλῆς κι ὁ Μπούσαλης ἀγαπήσανε πάλι. Πήγανε καί τά εἶπανε στό κελί κι ἀποδείχτηκε ὅτι εἶχε ραδιουργήσει ὁ Μπολογιῶρης. Φώναξε ὁ Σικλῆς καί ἦρθε ὁ νοσοκόμος. Πάρτο αὐτό τό ἀντικοινωνικό στοιχεῖο τό Μπολογιῶρη γιατί ἐδῶ στήν ἀχτίνα μας θέλουμε ἡσυχία τούς ραδιούργους νά τούς βάλετε ὅλους σέ μιὰ ἀχτίνα. Τήν εἶχε γλυτώσει ὁ Μπούσαλης χωρίς νά φταίει, ἀπό τήν ἐξυπνάδα τοῦ Σικλῆ. Τώρα νά δοῦμε τί συνέχεια μπορεῖ νά ἔχει μιὰ ραδιουργία. Τό Μπολογιῶρη σά ραδιούργο τόν πήγανε στή δεύτερη ἀχτίνα ὅπου ἔχαιρε κάθε ἐξυπηρετήσεως ἀπό τήν ὑπηρεσία. Τήν ἄλλη μέρα ὅμως τόν Σικλῆ τόν φώναξε ἡ ὑπηρεσία, ὅτι δῆθεν τόν θέλει ὁ γιατρός πῆγε. Ἡ

ύπηρεσία όμως κλείδωσε την πόρτα της πρώτης άχτίνας και την πόρτα του προαυλίου της. Γυρνώντας από τό γιατρό ό Σικλής πάει νά μπει στην πόρτα του προαυλίου, κλειστή. Από δώ του κάνει ή ύπηρεσία, για την απομόνωση δηλαδή. Βγάζει ό Σικλής τό μαχαίρι και τούς φερμάρει, άνοιχτε την πόρτα. Τήν άνοίξανε, μπήκε μέσα, αλλά του είχανε κλείσει την πόρτα της άχτίνας. Του κλείσανε και την άλλη πόρτα και βρέθηκε ό Σικλής κλεισμένος σάν τό λιοντάρι μέσα στό προαύλιο. Έφτασε μεγάλη δύναμης της άστυνομίας και της πυροσβεστικής. Του λέγανε νά παραδώσει τό μαχαίρι, αυτός όχι. Μόνο θά τό παράδιδε άν του άνοίγανε νά μπει μέσα στην άχτίνα. Ζορίζανε οί άστυνομικοί τά πράγματα τά ζόριζε και ό Σικλής πίο πολύ. «Αν είστατε άνδρες έμπάτε μέσα». Πλέον από τρείς ώρες κράτησε αυτό τό θέαμα. Τελευταία ήρθε ό διευθυντής ό Κομνηνός κι έδωσε τό λόγο του στό Σικλή ότι δέν θά τόν πειράξει κανένας απολύτως τίποτα και νά παραδώσει τό μαχαίρι. Αφού έκανε ένα δυνατό πρόλογο ό Σικλής πρός τόν διευθυντή, ότι δίνει δηλαδή, βάση στό λόγο του, παράδωσε τό μαχαίρι από τό παραθυράκι της πόρτας στό διευθυντή. Τόν άφησαν πράγματι ελεύθερο, αλλά τό πρωί τόν έστειλαν για τό Δαφνί. Είναι αλήθεια ότι άν δέν είχαν τή δυναμικότητα αυτοί οί θαρρετοί ουαί και άλλοίμονό τους, από φόβο τούς προσέχανε αλλά έρχόσαντε και στιγμές όπως ή παραπάνω πού έπρεπε νά τά παίξουν όλα για όλα. Έδω στή φυλακή και τώρα πού βρισκόμουνα στά Βούρλα, δικαιώμουνα δυό επισκεπτήρια τό μήνα καθώς έπίσης και δυό γράμματα διότι είχα ποινή δέκα χρόνια και άνω. Οί ίσοβίτες από ένα. Αυτό είναι μία τρομερή καταπίεση είναι κάτι τό έγκληματικό είναι μία έγκληματική έκδικηση. Έγώ τό έχω ψυχολογήσει ότι είναι ένας εκβιασμός για νά υποχρεωθείς νά γίνεις πιθήνιο όργανο της ύπηρεσίας και αυτοί πού φτιάσανε τόν νόμο αυτό πρέπει νά είναι σαδιστές. Διότι ό νόμος μπορεί νά γράφει έτσι, αλλά έσύ όταν γίνεις κουρέλι μπροστά τους θά έχεις όσα επισκεπτήρια θέλεις και όσα γράμματα θέλεις κι άλλα πολλά. Είχα κλείσει τά δυό επισκεπτήρια και βγήκα στην άναφορά για νά μου επιτραπεί άλλο ένα αυτόν τό μήνα. Ό Κομνηνός έλλειπε κι είχε αναλάβει χρέη διευθυντού ό υποής Κουμπούρας. Σας παρακαλώ εκλείσα τά δυό επισκεπτήρια και θέλω νά μου παραχωρήσετε άλλο ένα αυτό τό μήνα, έχω πολύ ανάγκη νά δώ τούς δικούς μου και οί δικοί μου έμένα. Και πώς θά καταλάβεις ότι βγάζεις φυλακή; άν ήταν έτσι όλοι βγάζουμε φυλακή έτσι, δέν γίνεται. Και νά περιμένω νά μάθω τί γνεται τό μέτωπο έξω της άδερφής μου ως άναφέρω αρχικώς στό γραφτό μου. Η ζωή μαρτύριο, πρέπει νά σωφρονισθώ, αλλά πώς; Δές τή δύναμή μας και υπόκυψε. Αυτή είναι ή πραγματικότητα, όλα τά άλλα είναι παραμύθια. Έγώ μέσα στά 81/2 χρόνια πού έχω κλείσει φυλακή δέν είδα

έναν άρμόδιο νά έρθει έστω μία φορά νά μάς πεί δυό λόγια μορφωμένα νά μάς κάνει μία διαφώτιση, νά μάς άνοίξει τά μάτια, νά μάς πεί την πραγματικότητα ποιά είναι, νά ξεχωρίσουμε τό στραβό από τό σωστό. Μόνο πού και πού έρχονται παπάδες και μάς λένε ν' αγαπάμε τό Θεό, νά τόν έχουμε μέσα μας και τίποτα παραπάνω.

Έδω στά Βούρλα βρέθηκε μόνος πεθαμένος στό κελί του ό βαρυποινίτης Βαβίλης. Είπανε πώς πέθανε από την καρδιά του. Ό Βαβίλης ύπόφερε από έπιληψία και δέν έπρεπε νά είναι μόνος στό κελί του αυτό τό γνώριζε ή ύπηρεσία όπως και όλοι οί κρατούμενοι, αλλά ό κρατούμενος άν πεθάνει είναι ένας λιγότερος, αυτή είναι ή πραγματικότητα Ό κρατούμενος —δέν θυμάμαι τό όνομά του, τώρα είναι στην Τύρινα— πού σκότωσε μέ πιστόλι στή σπονδυλική στήλη τόν όπαδό του Παναθηναϊκού, αυτός ήταν του Όλυμπιακού, άποπειράθηκε ν' αυτοκτονήσει, τόν είχαν σπάσει στό ξύλο οί νοσοκόμοι για χάπι πού ζητούσε γιατί ήθελε νά κοιμηθεί. Ό Μισαντώνης, άποπειράθηκε κι αυτός μέ χάπια, παρά τρίχα τή γλύτωσε. Άλλος ένας κρατούμενος από την Αιτωλοακαρνανία, ήθελε έφτά μήνες νά απολυθεί. Τόν άρπαξα έγώ μέ κάτι άλλους κρατούμενους και μέ τό νοσοκόμο τόν Παπανδρέου και τόν πήγαμε στό ίατρείο κι από κεί στών Πρώτων Βοηθειών. Όλοι αυτοί από κακή συμπεριφορά κι από καταπίεση πήγαν ν' αυτοκτονήσουν κι άλλοι πολλοί. Ό κρατούμενος τσιγγάνος Κυριμόπουλος δικασμένος 131/2 χρόνια ήθελε έναμισι χρόνο νά βγει, παραπονιότανε συνέχεια για τό στομάχι του, του λέγανε πώς έχει έλκος, πάει κι αυτός, είχε καρκίνο στό στομάχι. Έδω και λίγες μέρες ήρθε στό ψυχιατρείο ό κρατούμενος Χρ. Παναγόπουλος, ό όποιος ήταν πολύ φίλος μέ τό μακαρίτη Θανάση Γιάνναρη και ό όποιος μου είπε τό ιστορικό. Ήρθε ό Θανάσης από την Κέρκυρα στόν Κορυδαλλό στην τέταρτη άχτίνα. Συζητούσε μέ τόν Παναγόπουλο και τούς άλλους γνωστούς του κρατούμενους τί νά κάνει για νά μήν ξαναπάει στην Κέρκυρα. Του σύστησαν νά πάρει μία βελόνα νά κεντήσει μία φλέβα του και νά πεί τό αίμα τό όποιο νά τό κάνει έμμετό. Έμειναν σύμφωνοι έτσι, Άλλά τόν έπιασαν άλλοι κρατούμενοι τόν Θανάση πού ένδιαφέρονταν για δαύτονε και του είπαν τό μόνο άποτελεσματικό πού είναι για νά μήν ξαναπάει στην Κέρκυρα, στόν τόπο πού βασανίστηκε άπάνθρωπα είναι νά καταπιεί θερμόμετρο, κι έτσι αποφάσισε κι έκανε παίρνοντας τό θερμόμετρο από τό νοσοκόμο, τό όποιο κατάπιε μπροστά του. Τόν έστειλαν στό νοσοκομείο, τό όποιο όμως δέν τόν κράτησε, τόν έστειλε πίσω στόν Κορυδαλλό. Εκεί τόν πήγαν στην απομόνωση και ως φαίνεται θά τόν χτύπησαν οί φύλακες μέ σκοπό νά τόν στείλουν στόν άλλο κόσμο διότι ό Θανάσης ήταν πολύ θαρρετός και μάλιστα άπόλυτα άσυμβίβαστος μέ τίς άδικίες.

**ΠΡΟΣΕΞΕ ΤΟΥΣ ΣΚΟΠΕΛΟΥΣ
ΜΕ ΑΦΡΟΥΣ ΣΤΕΦΑΝΟΜΕΝΟΥΣ
ΣΤΩΝ ΩΚΕΑΝΩΝ ΤΗΝ ΠΛΗΡΗ
ΑΝΥΠΑΡΞΙΑ ΒΥΘΥΣΜΕΝΟΥΣ.**

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ

... Κατέβηκε ο συγκατηγορούμένος μου Γιάνναρης από την Κέρκυρα στον Κορυδαλλό για δικαστήριο, και ήμασταν μαζί στην 4η ακτίνα του Κορυδαλλού. Συζητούσαμε ότι δεν ήθελε να πάει ξανά στην Κέρκυρα. Στις 3-10-79 πέραγε δικαστήριο, τό όποιο πήρε άναβολή. Μοϋ άποκάλυψε έμένα και στο Χρήστο τον Παναγόπουλο ότι δεν ήθελε να πάει ξανά στην Κέρκυρα γιατί είχε βασανιστεί πολλές φορές και ότι θά έπινε τό θερμόμετρο να μήν ξαναπάει στην Κέρκυρα. Έγώ σάν φίλος του και σάν συγκατηγορούμενος του είπα να μήν τό πιεί, αλλά ό Γιάνναρης στίς 4-10-79 μέ παρακάλεσε έμένα και τον Παναγόπουλο να μήν πούμε τίποτα, να τον άφήσουμε να τό πιεί για να πάει στο Νοσοκομείο. Πράγματι, τό ήπие στίς 4-10-79 και τον πήγαν στο πειθαρχείο άντί στο Νοσοκομείο, στην άπομόνωση της τρίτης άκτίνας. Τήν άλλη μέρα τό πρωί 5-10-79 μέ είδοποίησε μέ έναν εργαζόμενο να πάω στο Ίατρείο, όπου θά τον έβλεπε ό γιατρός του Κορυδαλλού. Πράγματι, πήγα και τον είδα μαζί μέ άλλους τρεις φίλους και μάς είπε ότι πάει στο Νοσοκομείο. Πράγματι τον πήγαν και δεν τον κρατήσανε και τον έφεραν πάλι πίσω στην άπομόνωση την επόμενη μέρα 6-10-79, ήμέρα Σάββατο. Τήν ώρα της διανομής του φαγητού, είδαμε 10 φύλακες περίπου στο διάδρομο μέ τά γκλόμπ και δεν άφηναν κανένα να περάσει. Έμείς δίχως να ξέρουμε μάς έκλεισαν ατά κελιά όλους, άκόμα και τούς καθαριστές, πού αυτούς δεν τούς κλείνουν ποτέ τό μεσημέρι μέσα. Και μέ τό άνοιγμα στίς 2.30 ή ώρα μάθαμε ότι πέθανε. Καί ή ύπηρεσία μάς έλεγε ότι άυτοκτόνησε. Όπως μάθαμε μετά, μέσα στην άπομόνωση ήτανε και δύο άλλοδαποί τούς όποιους τούς βγάλανε πριν πεθάνει. Κατόπιν μάθαμε ότι τον χτύπησαν στο στομάχι και έσπασαν τό θερμόμετρο, μετά τον πήραν νεκρό και τον πήγαν στο Νοσοκομείο "Άγιο Παύλο. Έκει μόλις τον είδαν οι κρατούμενοι φώναζαν ότι τον χτύπησαν στο στομάχι και έσπασε τό θερμόμετρο.

Κάθε Σάββατο τό βράδυ μάς άφηναν τά κελιά άνοιχτά μέχρι τίς 12 ή ώρα τό βράδυ για να βλέπουμε τηλεόραση. Έκείνο τό Σάββατο όλος ό Κορυδαλλός ήτανε άνάστατος και οι κρατούμενοι φώναζαν και μάς έκλεισαν μέσα στο κελί στίς 7.30 ή ώρα. Τήν επόμενη μέρα 7-10-79 διαβάσαμε στην έφημερίδα ότι άυτοκτόνησε στο Ψυχιατρείο και μείναμε όλοι άφωνοι γιατί δεν πέθανε στο ψυχιατρείο αλλά στην άπομόνωση.

Γιά την ιστορία αυτή του ΊΑθανασίου Γιάνναρη μάρτυρες είναι οι εξής:

Χρήστος Παναγόπουλος, κρατούμενος τώρα στο ψυχιατρείο, Καραγιάννης Μπάμπης, κρατούμενος τώρα στο ψυχιατρείο, Ταγαρούλιας Σταμάτης, φυλακές Αιγίνης, Ξένος Άλέξανδρος, φυλακές Αιγίνης, Γεώργιος Ήλιόπουλος, φυλακές Άλικαρνασσού, Εϋάγγελος Κουκουράβας, φυλακές Κορυδαλλού, Καλπάκης Γεώργιος, φυλακές Τύρινθας, Σπυρόπουλος Νικόλαος, φυλακές Άλικαρνασσού, Κουτσούδης Ήλίας, ψυχιατρείο, Πλεύρης Γεώργιος, φυλακές Πατρών, Χρηστέας Στέλιος, κρατούμενος ψυχιατρείου, και άλλοι άρκετοι.

Καί άναρωτιόμαστε έμείς και ρωτάμε και έσας πώς είναι δυνατόν να περάσει τόσα βασανιστήρια στην Κέρκυρα επί τρία χρόνια συνέχεια και να άυτοκτονήσει τώρα στον Κορυδαλλό;

Στό Θάναση Γιάνναρη

Τό Γιάνναρη τον έφαγε
ή πράσινη συμμορία
μπαμπέσικα τή φιάζανε
μέσα στα πειθαρχεία

δημοσιεύσανε σαφώς
πώς πνίγηκε ό Θανάσης
για ναχουν άλλοθι σωστό
στά επιστημονικά τους λάθη.

Έμείς πού ζήσαμε μαζί
είδαμε την άλήθεια
όμως δεν άκουγόμαστε
γιατί τά λέμε ίσα.

Καί άληθεύει ή βρωμιά
και ή άπελπισία
στών καταδίκων τά κορμιά
πού παίζουν κωμωδία.

ΒΑΣΑΝΙΣΤΗΡΙΑ: «Ἡ καθημερινή πρακτική τῆς Ἀσφάλειας»

Μέ τήν ἐκτέλεση τῶν ἀστυνομικῶν Πέτρου καί Σταμούλη λύθηκαν τά χέρια τῆς Ἀσφάλειας. Γιά νά «ἀνακαλύψουν τούς δράστες» «μέ κάθε τρόπο» ξανάφεραν στό προσκήνιο τή τρομοκρατία τῆς χουντικῆς περιόδου.

Ἐχοντας ἐντολή καί κάλυψη τῶν Ὑπουργείων Δικαιοσύνης, Δημοσίας Τάξεως, καί τῆς Εἰσαγγελίας ἀρχίζει ἀπό τό ἴδιο βράδυ τῆς ἐκτέλεσης παράνομες ἐρευνες καί συλλήψεις «μαρτύρων». Ὁ πολιτικός χώρος πού γίνονται, εἶναι ὁ ἴδιος πού ἔχει ἐρευνηθεῖ ξανά καί ξανά χωρίς ἀποτέλεσμα.

Ἐρευνῶνται καί μεταφέρονται στήν Ἀσφάλεια πάνω ἀπό 20 ἄτομα. Ἀνεξάρτητα ἀπό τό ἄν δίνουν κατάθεση ἢ ὄχι, κρατοῦνται περισσότερο ἀπό τίς 24 ὥρες πού προβλέπει ὁ Νόμος γιά τή προσαγωγῆς του στόν Εἰσαγγελέα ἢ τήν ἀπολυσή του, καί κρατοῦνται μιά ὁλόκληρη βδομάδα. Στό διάστημα αὐτό ἀπαγορεύεται κάθε ἐπικοινωνία μέ τούς συγγενεῖς καί τούς συνηγόρους τους.

Μετά ἀπό 7 μέρες ἀφήνονται, καί ὅσοι ἀρνήθηκαν νά καταθέσουν τούς ἀπαγγέλεται ἡ καταγορία τῆς «ἀρνήσεως μαρτυρίας».

Τό θέμα τῆς παράνομης κράτησῆς τους ἐπισημαίνεται καί καταγγέλεται στά πρωτοσέλιδα τῶν ἐφημερίδων ἀπό τό Δικ. Σύλλογο Ἀθήνας, τά κόμματα τῆς ἀντιπολίτευσης τούς καθηγητές τῶν Πανεπιστημίων καί ἐπώνυμους πολίτες.

Παράλληλα μέ τίς συλλήψεις τῶν «μαρτύρων» ἡ Ἀσφάλεια στήνει τίς σκευωρίες της.

Ἐτσι συλλαμβάνονται οἱ δεκατέσσερις τῆς Λαϊκῆς Ἐξουσίας ὄχι βέβαια γιατί τους ἐπιρρίπτουν τή κατηγορία τῆς συμμετοχῆς ἢ αὐτουργίας στήν ἐκτέλεση τῶν ἀστυνομικῶν ἀλλά τήν προετοιμασία (στά χαρτιά) σαμποτάζ γιά τό ἀπώτερο μέλλον, καί ἐνῶ ἡ ἀνάκριση τους δέν ἔχει τελειώσει, ἡ Ἀσφάλεια Προαστίων «έτοιμάζει» τό σήριαλ τῆς ὁμάδας τῶν Χανίων.

Ἡ μόδα τῆς ἀνακάλυψης «τρομοκρατῶν» ἐξαπλώνεται ἀστραπιαία στή Θεσσαλονίκη, Χαλκίδα, Ἰστιάια, Λειβαδιά, ἐνῶ ἡ Ἀσφάλεια τοῦ Πειραιᾶ συλλαμβάνει καί βασανίζει τό Γιάννη Μπουκετσίδη, σάν ὑποπτο τοῦ ἐμπρησμοῦ τῆς Ἐφορίας τῆς Νίκαιας, μέ τή μέθοδο τῆς φάλαγγας, γιά νά ἀποσπᾶση μιά ὁμολογία τοῦ τύπου Ὁλλανδέζου, Κλόκα κλπ.

Ὁ Γ. Μπουκετσίδης ἀπαντᾷ μέ μήνυση γιά τά βασανιστήρια πού ὑπέστη στήν Ἀσφάλεια.

Μέ τά βασανιστήρια πού ἔγιναν σέ βάρος τοῦ Γ. Μπουκετσίδη ὁλοκληρώνεται, ἡ τυπική εἰκόνα τῆς ἀστυνομικῆς ἀνάκρισης, ἔτσι ὅπως καθημερινά βιώνεται στά κρατητήρια τῆς Ἀσφάλειας, ἀπό τούς ἀνώνυμους κρατούμενους.

Ἡ ἀνάκριση (προανάκριση) πού ἐνεργεῖται ἀπό τήν ἀστυνομία ἔχει τά ἐξῆς χαρακτηριστικά.

1. Παράνομη ἐρευνα σύλληψη καί κράτηση ἀτόμων πού θεωροῦνται «ὑποπτοι» γιά κάποια ἀξιόποινη πράξη. Τά ἄτομα αὐτά βαφτίζονται «μάρτυρες γιά νά ἐμπίπτουν στούς περιορισμούς πού βάζει τό Σύνταγμα καί ἡ Ποιν. Δικονομία γιά τό χρόνο κράτησῆς τους (ὄχι παρὰ πᾶνω ἀπό 24 ὥρες) καί τά δικαιώματα τους σάν κατηγορούμενοι.

2. Ἀπόσπαση «μαρτυρικῶν καταθέσεων» ἐπιβαρυντικῶν γιά τά ἄτομα αὐτά, μέ ἄσκηση ψυχολογικῆς καί σωματικῆς βίας. Τό ξύλο καί τά βασανιστήρια εἶναι συνηθισμένα στά ὑπόγεια κελλιά τῆς Ἀσφάλειας.

Ἡ πρακτική αὐτή εἶναι γνωστή ὄχι μόνο στοὺς κρατούμενους πού τή μαθαίνουν στό πετσί τους, ἀλλά καί σέ ὄλους ὅσους ἔχουν κάποια σχέση μέ τή ποινική δίκη, δικηγόρους, δικαστές συγγενεῖς.

Κάθε δικογραφία πού σχηματίζει ἡ Ἀσφάλεια περιέχει τουλάχιστον τρεῖς «μαρτυρικές καταθέσεις» πού στήν πραγματικότητα ἀποτελοῦν ὁμολογίες ἀδικημάτων, καί μία ἀπολογία μετά τή τυπική ἀπαγγελία τῆς κατηγορίας πού ἐπιβεβαιώνει καί παραπέμπει στίς καταθέσεις πού ἔκανε ὁ κρατούμενος (ὕποπτος) σάν μάρτυρας τοῦ ἑαυτοῦ του γιά νά τόν καταλήξει κατηγορούμενο (παρά τή ρητή ἀπαγόρευση τοῦ Νόμου στό μάρτυρα νά καταθέσῃ περιστατικά ἀπό τά ὁποῖα μπορεῖ νά προκύψει ἡ ἐνοχή του γιά ἀξιόποινη πράξη (ἄρθρ. 223 Κ.Ποιν.Δικ.).

Κάθε ἐπιβαρυντική κατάθεση ἔχει ἀποσπαστεῖ μετά ἀπό ἀσκηση βίας. Πολλοί γιά νά γλυτώσουν ἀπό τά μαρτύρια κάνουν ἀπόπειρες αὐτοκτονίας ἢ αὐτοκτονοῦν. Πρόσφατα μέσα σέ δύο μέρες ἔγραψε ὁ τύπος γιά τό θάνατο μέσα στό ΚΒ Ἀστυνομιό τμήμα τοῦ Δημ. Τζωρτζόπουλου ἀπό καρδιακή προσβολή, καί τήν αὐτοκτονία τοῦ Βασίλη Διαβάτη 29 χρόνων μετά ἀπό ὁλοήμερη ἀνάκριση στό Τμήμα τοῦ Ὑμητοῦ.

Ὁ χρόνος πού κρατεῖται ὁ «μάρτυρας» εἶναι ἀπεριόριστος, μιᾶς καί ὁ νομοθέτης δέν εἶχε προβλέψει τή περίπτωση πού ὁ μάρτυρας (δηλ. τρίτο πρόσωπο σέ μιᾶ ὑπόθεση) μπορούσε νά κρατηθεῖ, δηλαδή εἶχε ἀποκλείσει τή περίπτωση τῆς σύλληψης καί κράτησής του. Συνήθως ὁ χρόνος τῆς παράνομης κράτησης διαρκεῖ μιᾶ βδομάδα ἀλλά καί περισσότερο, κρατεῖται δηλ. ὅσο χρόνο χρειάζεται στήν Ἀσφάλεια γιά νά κάμψῃ τήν ἀντίσταση τοῦ κρατούμενου καί νά ὁμολογήσῃ ὅσα ἔκανε, κι αὐτά πού δέν μπορεῖ νά ἀποδείξει ὅτι δέν ἔκανε.

Στό διάστημα αὐτό στερεῖται τά δικαιώματα πού τοῦ παρέχει ὁ Νόμος καί κυρίως τήν ἐπικοινωνία μέ τό δικηγόρο του.

Ἔτσι μέ τό παραπάνω στρουθοκαμηλισμό ὁλόκληρη ἡ πολιτεία συνεργεῖ στή παραβίαση τῶν ἀτομικῶν δικαιωμάτων, καί στήν ὑποβάθμιση μιᾶς ὁλόκληρης κατηγορίας προσώπων σέ πολίτες δευτέρας κατηγορίας, ἐνῶ ἀκριβῶς γιά αὐτούς πού ἔρχονται σέ ἀντίθεση μέ τό σύστημα καί ἀντιμετωπίζουν τίς συνέπειες τῶν νόμων του ὑπάρχουν οἱ κατοχυρώσεις αὐτές, καί ἐκεῖ δοκιμάζονται.

Οἱ παραβιάσεις σέ βάρος τῶν κρατούμενων γιά ποινικά ἀδικήματα, καλύπτονται ἀπό σιωπή. Ἡ βάρβαρη ἀρχή τοῦ «ὁ σκοπός ἀγιάζει τά μέσα» ἐπικρατεῖ γιά τοὺς παραπάνω κρατούμενους, ἀπό τίς ἀνθρωπιστικές ἐγγυήσεις πού περιέχει τό Σύνταγμα τοῦ 75 καί πού θεσπίστηκαν ἀπό συντάχτες εὐαισθητοποιημένους ἀπό τή προσωπική τους ἐμπειρία στήν ἀστυνομοκρατία τῆς ἐπταετίας. Ἡ ἀπαγόρευση τῶν βασανιστήριων, τῆς ἀσκησης ψυχολογικῆς καί σωματικῆς βίας, ἀφορᾷ ὄχι μόνο τοὺς πολιτικούς κρατούμενους, καί «ὁ σεβασμός καί ἡ προστασία τῆς ἀξίας τοῦ ἀνθρώπου» πού ἀποτελεῖ τή πρωταρχική ὑποχρέωση τῆς πολιτείας δέν ἐπιτρέπεται νά ἔχει ἐκλεκτική ἐφαρμογή, καί νά ἐξαιρῇ τοὺς κρατούμενους.

Κι ὁμως σπάνια ὁ Εἰσαγγελέας ἐπεμβαίνει ἢ ὁ κρατούμενος ὑποβάλλει μήνυση γιά τίς παραπάνω παραβιάσεις. Κι ὁ δικηγόρος ξέροντας ὅτι μιᾶ καταγγελία θά εἶχε ἀρνητικές ἐπιπτώσεις στήν ὑπόθεσή του τόν ἀποτρέπει. Ἄν προφορικά στή δίκη του καταγγεῖλει καί ἀναιρέσει «αὐτή τή κατάθεση τοῦ σάν προϊόν βίας πού ἀσκήθηκε σέ βάρος του» τό Δικαστήριο πολύ συχνά ἀμφισβητεῖ τήν ἀλήθεια τῆς καταγγελίας ἂν δέν συνοδεύεται ἀπό ἰατροδικαστική ἔκθεση πού νά πιστοποιεῖ τοὺς τραυματισμούς. Ὅμως καί ὁ χρόνος τῆς κράτησης εἶναι τόσοσ ὥστε νά μὴ παραμένουν ἴχνη, ἀλλά καί οἱ συνθήκες ἀνελευθερίας καί ἀπομόνωσης δέν ἀφήνουν περιθώρια γιά ἄμεσες ἐνέργειες.

Ἔτσι λειτουργεῖ ἕνα ὁλόκληρο πλέγμα συγκάλυψης τῶν παραβιάσεων.

Ἀλλά καί τό συναίσθημα ἐνοχῆς πού ἐπιβάλλεται στό κρατούμενο ὁδηγεῖ στήν ὑποταγή καί τή δικαιολόγηση τῆς κακοποιήσής του. Μέσα στό κλίμα τῆς γενικῆς δυσπιστίας καί ἀποδοκιμασίας φτάνει νά θεωρεῖ καί ὁ ἴδιος τή κακοποίησή του μέρος τῆς ποινῆς γι «αὐτά πού ἔκανε». Ἀλλά ἂν πληρώνει κανεῖς μέ τίς ποινές ἕνα ἀδίκημα, τότε ποιός θά πληρώσει γιά τά βασανιστήρια καί τοὺς ξυλοδαρμούς;

Σέ τρανταχτές ὑποθέσεις ὅπως αὐτές τοῦ Ὁλλανδέζου, τοῦ Κλόκα ἢ τῆ πρόσφατη τοῦ Γιώργου Οἰκονομέα, ὅπου ἐκβιάστηκαν «ὁμολογίες» μέ βασανιστήρια ἢ ἦταν ὁλοφάνερη ἡ

σκευωρία, τό θέμα τῶν μεθόδων τῆς Ἀσφάλειας ἐρχόταν στήν ἐπικαιρότητα καί ἐπισημαίνονταν ὄχι μόνο τά κενά καί οἱ ἐλλείψεις τῆς νομοθεσίας ἀλλά καί οἱ ἐγγενεῖς ἀδυναμίες τοῦ θεσμοῦ τῆς Δικαιοσύνης πού γεννοῦν τίς παραβιάσεις αὐτές.

Οἱ καταγγελίες αὐτές ὄχι μόνο ἐπειδή ἦσαν θεωρητικές παραδοχές καί ὄχι σύνθημα στό πεζοδρόμιο, ἀλλά κυρίως ἐπειδή συνδέθηκαν μέ ἤδη καθαρές (ἀπό σύμπτωση) ὑποθέσεις (σύλληψη τοῦ Μπινίκου, καί τῶν Γερμανῶν) καί ὄχι μέ τήν κακοτυχία τοῦ «Δράκου τῆς Θεσσαλονίκης» καί τοῦ Μουντή, ἡ μέ περιπτώσεις ἐπώνυμων πολιτῶν τῶν δημοσιογράφων (Νταουντάκη, Βότση, Οἰκονομέα) καί ὄχι τῶν ἀνώνυμων νεαρῶν μέ τή «πλούσια δράση» τοῦ μονόστηλου τῆς ἐφημερίδας ἡ τῶν «σεσημασμένων ἐπικίνδυνων κακοποιῶν» τῆς Ἀκρόπολης καί τῆς Ἀπογευματικῆς ἔχασαν τή γενικότητά τους. Ἔτσι δέν ξεκαθαρίστηκε ὅτι ἀφοροῦσαν καί τόν κρατούμενο πού κάθε μέρα ὁδηγεῖται στό κρατητήριο τῆς Ἀσφάλειας, καί στό γραφεῖο τῆς Εἰσαγγελίας.

Γι' αὐτό καί χρησιμοποιήθηκαν ἀπό τήν ἀντίθετη πλευρά σά «γόνιμη κριτική» στά κρατοῦντα, γιά νά στηριχθεῖ ἡ ὑπάρχουσα πραχτική ἀφοῦ «ἐν πάσει περιπτώσει ἡ ἀλήθεια θριαμβεῖ» ἔστω καί μέ τό κόστος τοῦ ἰσόβιου τραυματισμοῦ τῆς προσωπικότητας τοῦ ἀτόμου.

Μόνο ἓνα κίνημα συμπαράστασης στούς κρατούμενους καί φυλακισμένους θά δημιουργοῦσε τά ὄργανα ἐκεῖνα πού θά τοῦς ὑπεράσπιζαν σέ καθημερινή βάση καί θά ἔσπαγε τό φόβο τῆ ντροπῆ καί τῆ μοναξιά τοῦ κρατούμενου γιά νά καταγγεῖλει τή παραμικρή παραβίαση σέ βάρος του, καί θάδινε οὐσιαστικό περιεχόμενο στίς νεκρές διατάξεις πού οἱ συντάχτες τοὺς «ἔχασαν» ἀκόμα καί τό γιατί τίς θέσπισαν.

«Τό σημειωματάκι»

Γιά ὅσους δέν τό ξέρουν ὅλη τήν ἀνάκριση τήν κάνει ἡ Ἀσφάλεια. Ὁ ἀνακριτής διαβάζει τήν κατάθεση πού ἔχει κάνει στήν Ἀσφάλεια ὁ κατηγορούμενος καί τόν ρωτάει ἂν ἐπιβεβαιώνει ἡ ὄχι. Πέρα ἀπ' αὐτό ὑπάρχει καί τό συνοδευτικό σημείωμα τῆς ἀστυνομίας στόν ἀνακριτή.

Ἄς ὑποθέσουμε ὅτι κάποιος κατηγορεῖται ἀπό τήν ἀστυνομία ἡ ἀπό ἄλλους μάρτυρες, ὅτι ἔκανε κάποιον ἀδίκημα. Ἔστω καί ὅτι κατάφερε παρά τά βασιανιστήρια νά μήν «ὁμολογήσει» πού εἶναι πολὺ δύσκολο. Τό ὅτι δέν ὁμολόγησε, διατυπώνεται στό παραπάνω σημείωμα σάν «δυσχέρεια τοῦ ἐργοῦ τῆς προανακρίσεως» καί αὐτό σημαίνει προφυλάκιση ἀπό τόν ἀνακριτή καί Εἰσαγγελέα. Ἡ προφυλάκιση σημαίνει μέ τή σειρά της σχεδόν σίγουρη καταδίκη στό δικαστήριο πού θά γίνει. Οἱ πιθανότητες γιά ἀθώωση εἶναι μηδαμινές. Στό σημείωμα ἐπίσης μπορεῖ νά γράφεται ὅτι ὄχι μόνο αὐτό πού δέν ὑπογράφει ἔχει κάνει αὐτός, ἀλλά καί ἄλλα 20 πράγματα πού ἀκόμα δέν ἔχουνε μαζέψει ἀποδείξεις: σίγουρη προφυλάκιση καί τό σημείωμα διαβάζεται καί ἀπό τήν ἔδρα πού δικάζει τόν κατηγορούμενο, δηλαδή παραδειγματική τιμωρία στήν ἀπόφαση.

Οἱ «σκληροὶ τύποι» τοῦ ὑποκόσμου, πού γράφουν οἱ φυλλάδες, λέγονται ἔτσι, ἐπειδή ἀρνοῦνται νά τοὺς φορτώσουν πέντε φορές περισσότερα ἀπ' ὅτι ἔχουν κάνει κι ἔτσι δυσχεραίνουν τήν ἀνάκριση. Ὁ κατηγορούμενος δέν προφυλακίζεται στήν περίπτωση πού στό σημείωμα γράφεται ὅτι «οὐδεπώρωθεν» διέπραξε ἀδίκημα. Φαίνεται τελικά, ὅτι οἱ Ἕλληνες πολῖτες ἐκτός ἀπό ἐλάχιστους εἶναι στή διάθεση τῶν ἀστυνομικῶν ἀρχῶν ἀπ' τή στιγμή πού θά γεννηθοῦν καί μετά.

ΒΑΣΑΝΙΣΤΗΡΙΑ ΣΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ
"Η ΠΩΣ ΑΠΟΣΠΟΥΝΤΑΙ ΟΙ ΟΜΟΛΟΓΙΕΣ"

"Μέ ξδεσαν μέ σκoiνιά πάνω στό γραφείο ανάσκελα, μου βγάλανε τά παπούτσια - όχι τίς κάλτσες- καί μέ υπέβαλλαν στό βασανισμό του φάλαγγα. Τρείς ή τέσσερεις μέ κρατούσαν καί ένας από αυτούς όνόματι Τσιγκολιάς, μέ ένα χοντρό καλώδιο μέ λαβή μου κατάφερε άλ-
λεπάλληλα χτυπήματα στά πέλματα, ενώ ταυτόχρονα κραύγαζε "πές μου ρέ πούστη πόσους έχεις σκοτώσει . "Αν δέν όμολογήσεις ότι εσύ έβαλες φωτιά στην Έσθρία καί δέν μάς πείς τό όνομα του φίλου σου πού βάλατε μαζί φωτιά, δέν θα φύγεις ζωντανός από δω μέ-
σα".

(Γιάννης Μπουκεκτσίδης, ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ, Τετάρτη 12/3/1980).

Ο βασανισμός του έργατη Γιάννη Μπουκεκτσίδα ή Όρσανίδη έπιασε πρω-
τοσέλιδα στις έφημερίδες καί άπασχόλησε τόν τύπο για κάμποσες μέρες μιά
κι έκανε μήνυση ένάντια στό διοικητή Γενικής Ασφάλειας Πειραιά Γ. Γιαν-
νούλη καί των αστυνομικών Γ. Καρπενάρου, Δ. Κοντοδήμου καί Τσιγκολιά. Αύ-
τός είχε τό κουράγιο καί τά κατάγγειλε. Πόσοι άλλοι πιασμένοι στό δόκανο
της Ασφάλειας Ξευτελίστηκαν, βασανίστηκαν καί μπουζουριάστηκαν παράνομα
για άρκετές μέρες στά μπουντρούμια της Ασφάλειας χωρίς κατηγορίες συγκε-
κριμένες. Τό κακό είναι ότι οι περισσότεροι από τους κρατούμενους - καί
ιδιαίτερα οι κατηγορούμενοι για ποινικά άδικήματα - θεωρούν τά βασανιστή-
ρια σαν κάτι τό φυσικό γιατί έχουν έπηρεαστεί από την κοινωνική αντίληψη
πού τους χαρακτηρίζει σαν παράσιτα. Οι καταγγελίες για βασανισμούς όμως
είναι ένα πρώτο θετικό βήμα για νά ξεσκεπάσουμε την κοροϊδία, την ψευτιά
καί την ύποκρισία του "όμολόγησε μέ τή θέλησή του", "όμολόγησε άβίαστα".

"Ετσι κατασκευάστηκαν δολοφόνοι όπως Παγκρατίδης (1962), Μουντής (1971),
Κλόκας (1977), "σεσημασμένοι κλέφτες" πού όμολογούν 50 καί 60 κλοπές μετά
άπό μερόνυχτα φάλαγγας, μπουνιδιοϋ καί "έπιστημονικού βασανισμού" (βγάλ-
σιμο νυχιών, κάψιμο μέ τσιγάρο, κρέμασμα άνάποδα, συμπάλιασμα στά άρχί-
δια, κλπ.). Δέν είναι λίγοι οι πιτσιρικάδες πού βγαίνοντας άπ'τίς φυλα-
κές άνηλίκων στιγματισμένοι για όλη τους τή ζωή, τσακισμένοι από την ψυ-
χολογική βία καί τό άγριο ξύλο, γίνονται χαφιέδες καί ρουφιάνοι για νά
έπιβιώσουν. Ούτε αυτοί πού μετά άπό τακτικές προσαγωγές στην Ασφάλεια
για έξακρίβωση καί ξύλο, στραπατσαρισμένοι καί πνιγμένοι από τό καθημερι-
νό κυνηγητό γίνονται "δικοί τους".

"Είναι Δευτέρα 11 Φεβρουαρίου. Βρίσκομαι στην έκτη μέρα της κράτησής μου στην Ασφα-
λεια. Τό άπόγευμα μέ κατεβάζουν στον τρίτο όροφο. Μου λένε ξανά νά δώσω κατάθεση. Έγώ
άρνούμαι καί ζητάω δικηγόρο. Τότε μου λένε "νά μιλήσω" καί νά μέ άφήσουν άμέσως έλεύθε-
ρο ή νά μέ άπαλλάξουν στή δίκη. Επίσης υπόσχονται νά μέ σπουδάσουν μέ δικά τους έξοδα
καί μετά νά μου βροϋν δουλειά σέ έφημερίδα (είμαι σπουδαστής δημοσιογραφίας). Λέω ότι
δέν γνωρίζω τίποτα καί έπιμένω νά ζητάω δικηγόρο... Θά ήταν γύρω στά μεσάνυχτα. Μου φο-
ράνε χειροπέδες, κατεβαίνουμε κάτι σκαλιά καί μετά ένα μικρό κατήφορο. Άπ'ό,τι κατάλα-
βα άργότερα πρέπει νά είμαστε στο γκαράζ γιατί είχε αυτοκίνητα σταθμευμένα. Αύτός μέ
τό μουστάκι μέ χτυπάει συνέχεια στό κεφάλι καί στό στήθος. Μέ στήνουν στον τοίχο. Ο έ-
νας φωνάζει "άπόψε θά πεθάνεις. Είμαστε άξιωματικοί των ΛΟΚ καί ήρθαμε ειδικά για νά
σέ σκοτώσουμε. Έχουμε δώσει σήμα ότι έχεις δραπετεύσει. Θά σέ σκοτώσουμε καί τό σώμα
σου θά τό έξαφανίσουμε. Θά τό θάψουμε στή Βόρεια Ελλάδα". Μετά μου λένε νά πω ό,τι
ξέρω. Ο ένας τότε λέει "πρίν σέ σκοτώσω θά σέ βασανίσω ρέ πούστη για νά δείς τί παθαί-
νουνε οι προδότες. Θά σου τρυπήσω τά πόδια μέ δύο σφαίρες καί μετά θά σέ πυροβολώ σι-
γά-σιγά πρós τά πάνω. Θά υποφέρεις μέχρι νά πεθάνεις". Ρίχνει ένα πυροβολισμό καί μετά
δεύτερο στό πόδια μου. Είναι άσφαιρα. Μου βάζει τό πιστόλι στό στόμα καί μου λέει ότι
θά μου τινάξει τό κεφάλι στον άέρα. Μετά μου υπόσχονται ότι άν μιλήσω θά μου δώσουν
10.000.000 καί θά μέ φυγαδεύσουν στό έξωτερικό".

(Κ. Χριστοφής, Κυριακή 17/2/1980).

Καί όπου τό ξύλο καί ή ψυχολογική βία δέν κάνουν δουλειά, ξέρουν αυτοί
τόν άλλο δρόμο. Σαλονικιός (1973), Κεχαΐδης (1977), Σπυρόπουλος (1979). Είν-
αι κοινό μυστικό "ή μαύρη λίστα" των "σκληρών".

Η βία, ό έξευτελισμός καί ή κοροϊδία δέν είναι προνόμιο μόνο της Ασ-
φάλειας. Δέν είναι λίγοι αυτοί πού ξεγυμνώθηκαν μέσα στά δικαστήρια για
νά δείξουν τίς πληγές τους ή βγάλαν τά παπούτσια τους για νά φανούν δάχ-

τυλα χωρίς νύχια και πήραν την απάντηση: "Μέ αυτά πού κάνετε τί θέλατε, νά σ'α χαϊδεύουν;" Καί στίς φυλακές πού λένε πώς "σφραγίζουν τούς πα-
ραστρατημένους". Μέ τί τούς σφραγίζουν; Μέ τό ξύλο, τίς βρισιές, τήν ά-
πομόνωση, τό σταυρό, τά ηλεκτροσόκ, τήν αναγκαστική καθήλωση πού εΐναι
τό καθημερινό τους ψωμοτύρι. (Βενάρδος, Σκανδάλης, καί άλλοι).

Τό κράτος καί οί βολεμένοι κοιλαράδες νιώθουν νά ταρακουνιούνται άν
δέν πνίξουν στό αίμα κάθε αυθόρμητη φωνή διαμαρτυρίας. Κάθε τρόπο ζωής,
κάθε σκέψη, κάθε ιδέα πού πάει κόντρα στή σαπίλα τοῦ συστήματος, εΐναι
γι'αυτούς ένα χαστούκι. "Βαράτε, σπάστε τά κόκκαλα, τά παιδιά, βγάλτε
του τά νύχια καί άμα δέν καταφέρετε τίποτα στήστε τον στόν τοίχο". Μέ
αυτά τά μέσα προσπαθοῦν νά συντρίψουν κάθε καταπιεσμένη κοινωνική μειο-
νότητα, πού αναγκασμένη νά ζεΐ περιθωριακά, παλεύει καθημερινά αυθόρμη-
τα γιά περισσότερη κοινωνική έλευθερία. "Όλες αυτές οί περιθωριακές κοι-
νωνικές ομάδες παλεύουν γιά ένα καλύτερο σήμερα καί, όχι γιά ένα παραμυ-
θένιο αύριο πού τούς υπόσχονται νά τούς χαρίσουν τά διάφορα κομματίσκυ-
λα. "Αποβράσματα τής κοινωνίας" - όπως θέλουν νά αποκαλοῦν αυτά τά κοι-
νωνικά στρώματα - εΐναι στήν πραγματικότητα αυτοί οί ίδιοι οί διώκτες,
εΐναι οί κάθε λογής γουρουνάνθρωποι πού έπανδρώνουν τό τρομοκρατικό κρά-
τος τής βίας καί τής καταστολής.

Μέ όλα αυτά επιδιώκουν νά μ'α αφαιρέσουν κάθε δυνατότητα νά ζήσουμε.
Γιατί άρχισε νά γίνεται πιά φανερό σέ άρκετούς ότι ή ύποταγή στά γουρού-
νια τοῦ κράτους σημαίνει περισσότερη έκμετάλλευση, μιζέρια, μοναξιά. Πί-
στεύουμε ότι όποιοι έχουν διαπιστώσει ότι εΐναι καλύτερα νά συνεχίσουμε
τήν καθημερινή μας εξέλιξη, πρέπει νά βρούμε τούς τρόπους νά βάλουμε
σιγά-σιγά τέρμα σέ αυτή τήν καταστολή. Νά αυτοοργανωθοῦμε πάνω στά προ-
βλήματα μας.

"Ο Άλέξης Τριανταφύλλου, 20 χρονών, βοηθός σέ αυτο-
κίνητα, ό ένας από τούς έξι νεαρούς - πού συνέλαβε τήν
περασμένη Τετάρτη ή Χωροφυλακή στήν Ίστιαία μέ τήν κατη-
γορία σύστασης "τρομοκρατικής ομάδας", έμπρησμό σέ τρά-
πεζα, άπόπειρα ληστείας, άποπλάνηση άμήλικων κοριτσιών,
κλπ. - ξυλοκοπήθηκε καί άπειλήθηκε μέ περίστροφο, σύμφωνα
μέ καταγγελία πού έκαναν στήν ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ οί δικηγόροι
τών κατηγορουμένων, έπειδή άρνήθηκε νά ύπογράψει τήν έκθε-
ση σύλληψης."

"Ελευθεροτυπία", Τρίτη, 1 Απριλίου 1930.

ύποταγή = μιζέρια

έξέγερση = ζωή

ομάδες αυτόνομων εργατών, σπουδαστών

Η ΑΓΙΑ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

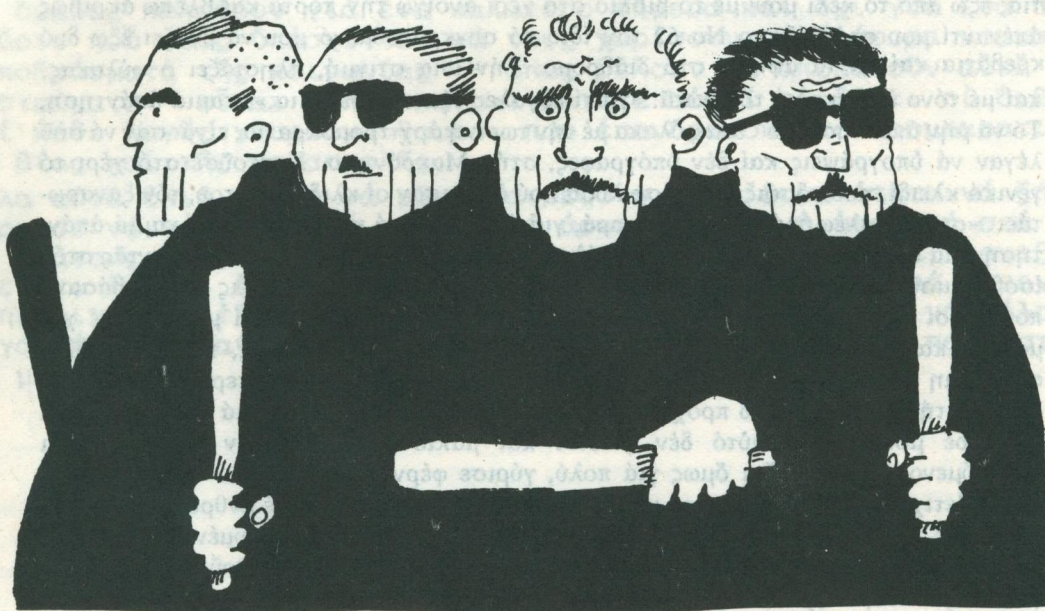
... Φώναξαν τόν συγκρατούμενό μου στο ύπαρχιφυλακείο, όπου, παρουσία του ύπαρχιφυλάκου Νίκου Πετιχάβα, ο φύλακας Μπατίδης Γιώργος, ένας φύλακας με μεγάλη κοιλιά, μεγάλο μουστάκι, μεγάλο κομπολόι στα χέρια, και με παρελθόν, πού τό δείχνει τό ίδιο τό παρουσιαστικό του, του λέει: «Άκου εδώ, ο φύλακας είναι πατέρα σου, μάνα σου, αδελφός σου, αδελφή σου, συγγενής σου και ό,τι άλλο πίο κοντινό έχεις, δηλαδή, ο φύλακας αντιπροσωπεύει για σένα τά πάντα, ότι πόνο έχεις, λοιπόν, θά τό λές στόν φύλακα (μέχρι εδώ άκουσα, είδα τό συγκρατούμενό μου νά βγαίνει και νά πηγαίνει στο θάλαμό του, σκεπτικός, ίσως ήταν σκεπτικός γιατί από δώ και πέρα θά ζούσε σάν νά ήταν μέσα στο σπίτι του με τήν ίδια τήν οικογένειά του, και ακόμα ανώτερα με μιά «Άγια Οικογένεια»).

Δυό μέρες μετά διάβαζα τό πρόγραμμα τής Γκότα) όταν άκούω θόρυβο στα κρεβάτια, έξω από τό κελί μου· με τό βιβλίο στο χέρι ανοίγω τήν πόρτα και βλέπω άκριβώς απέναντί μου στο θάλαμο Νο 62 τόν ίδιο τό συγκρατούμενό μου νά βγάξει έξω δυό κρεβάτια και νά τά αφήνει στο διάδρομο. Τήν ίδια στιγμή, πλησιάζει ο φύλακας, και με τόνο επιτακτικό τόν ρωτά: «γιατί έβγαλες έξω τά κρεβάτια;», καμιά άπάντηση, Τό νά μήν άπαντήσεις σ' ένα φύλακα με τήν τωρινή άρχιτρομοκρατία, είναι σάν νά σου λέγαν νά υπογράψεις και δέν υπόγραφες, στην Μακρόνησο. Κρατούσε στο χέρι τό γενικό κλειδί, πού τόσφιξε με τόσο λύσα πού άσπρισαν οί κλειδώσεις του, τόν ξαναρωτάει: «στο ξαναλέω για τελευταία φορά, γιατί έβγαλες τά κρεβάτια έξω»· καμιά άπάντηση. Μά αυτό ήταν προσβολή, και μάλιστα μεγάλη προσβολή· νά μήν άπαντάς στόν ισόβιο μισθωτό ύπηρέτη του κράτους, και άς είσαι άρρωστος, άς έχεις όλα τά βάσανα πού αυτοί στα έχουν φέρει, είσαι ύποχρεωμένος νά άπαντήσεις και μάλιστα με χαμόγελο και υπόκλιση, και νά του εξηγήσεις και νά του ζητήσεις, πάνω άπ' όλα, συγγνώμη γι' αυτή σου τή συμπεριφορά ή και για όποιαδήποτε συμπεριφορά. Μά πού ζούμε, στη ζούγκλα; Έδώ προχτές ακόμα, σου λέγαμε ότι είμαστε μιά οικογένεια και τώρα δέ μιλάς; ΟΧΙ αυτό δέν γίνεται και μάλιστα νά βλέπουν και οί άλλοι κρατούμενοι. Έφυγε, όχι όμως για πολύ, γύρισε φέρνοντας μαζί του τόν ύπαρχιφύλακα Πετιχαβά πού τό μόνο πού μπορώ νά πω γι' αυτό τό τέρας, με ανθρώπινη μορφή, είναι πώς 35 όλόκληρα χρόνια συντηρείται από τό αίμα τών κρατουμένων· ένας άδιστακτος, αίμοχαρής δολοφόνος τών πειθαρχίων. Πίο πίσω άκολουθούσε ένας άλλος φύλακας ο Στέφανος ... νέος στην ύπηρεσία, έχει βγάλεϊ και τό γυμνάσιο, πού τό λέει καμαρώνοντας.

«Τί συμβαίνει εδώ;» ρώτησε ο Πετιχαβάς. «Γιατί έβγαλες τά κρεβάτια έξω;» 'Ο συγκρατούμενός μου δέν άπάντησε. Έχει σταυρώσει τά χέρια στο στήθος και τόν κοιτάει. «Γιά έλα, για πάμε κάτω», τίποτα· ούτε κουνήθηκε, στεκόταν σάν άγαλμα, ίσως εκείνη μόλις τή στιγμή νά άρχιζε νά συνειδητοποιεί ότι δέν ήταν μέσα στο σπίτι του μέσα στην οικογένειά του. Δέν ήταν όμως ώρες για σκέψεις· ένα χέρι τόν έπιασε και τόν τράβαγε από τόν ώμο, ενώ άλλα δυό χέρια του είχαν πιάσει τό ένα χέρι και προσπαθούσαν νά του τό στρίψουν, ενώ ή ούρλιαχτή τώρα φωνή του ύπαρχιφύλακα νά λέει «για έλάτε νά τόν άκινητοποιήσουμε, νά τόν πάμε κάτω». Σάν σίφουνες όρμησαν οί δυό νεαροί φύλακες στο πρόσταγμα του αίματορουφύχτρα, του γαλονά, γιατί μέσα στο μυαλό τους είχαν τό πώς και εκείνοι θά πάρουν γαλόνια άδιαφορώντας για τό ΠΩΣ, άρκεϊ νά πάρουν. Και οί τρεις μαζί έχουν πέσει επάνω του και τόν τραβάνε και προσπαθώνε νά τόν ρίξουν κάτω, μά αυτός άντιστέκεται. Έ, όχι, αυτό δέν είναι δυνατόν! Και όμως είναι! άντιστέκεται, προσπαθεί νά ξεφύγει από τόν ύπουλο κλοιό πού του έχουν κάνει. Σηκώνει τό κεφάλι, τούς κοιτάει. Τρία ζευγάρια μάτια τόν άντικοιτούν με μίσος και άλλα τόσα χέρια προσπαθούν νά τόν καθηλώσουν. Μά αυτός δέν καθηλώνεται. Τουναντίον γίνεται πίο δυνατός. Μά αυτοί δείχνουν τήν άληθινή τους μορφή άπροκάλυπτα. Μπροστά σ' όλους τούς κρατούμενους άντιστάθηκε. Πρέπει νά τσακιστεί. Και πραγματικά μπροστά στα μάτια όλων μας, τρεις «σωφρονιστικοί» υπάλληλοι τόν έχουν ρίξει κάτω και πέφτουν επάνω του με τέτοια λύσσα, με τέτοιο μίσος, με τέτοια μανία, πού σκύβω τό κεφάλι για νά μή βλέπω αυτήν τήν εικόνα πού όμως έχει τυπωθεί βαθειά μέσα μου.

Γύρω μου είναι γεμάτο από συγκρατούμενούς μου. Όλοι τους βλέπουν τή σκηνή με ψυχρή άδιαφορία. 'Ο φόβος τούς έχει πάρει κάθε ανθρώπινο ένστικτο από μέσα τους, ενώ δυό μέτρα πίο πέρα είναι ξαπλωμένος άνάσκελα, και με μιά μεγάλη και

βαθειά πληγή-τρύπα, στην αρχή της μύτης, από όπου τρέχει τό αίμα, αληθινά σάν νερό κάποιας ξεχασμένης άνοιχτής βρύσης. Πολύ αίμα έχει ποτιστεί όλος καί άρχισε νά κάνει μιά λίμνη γύρω του. Τό πρόσωπό του είναι όλοκόκκινο, δέν βλέπεις τίποτα άλλο έκτός από ζεστό, άχνιστό ΑΙΜΑ, πού βγαίνει από τό κεφάλι του. Έχουν καρφωθεί τα μάτια μου επάνω του. Καί πάνω σ' αυτόν είναι οί τρείς «σωφρονιστικοί υπάλληλοι». Φουρτουνιασμένοι, λαχανιασμένοι, τήν ίδια στιγμή έρχονται πολλοί φύλακες. Καί ανάμεσά τους πρώτος απ' όλους, προχωράει μέ τό κομπολόι στά χέρια ό Βασιλάκης ... μέ τίς άγιες συμβουλές του γιά τήν άγια οίκογένεια. Στέκεται από πάνω του τόν κοιτάζει μέ πολύ μίσος καί άπευθυνόμενος στους άλλους λέει: «πάρτε τον κάτω». Δηλαδή έχουμε συνέχεια. Καί μάλιστα μεγάλη συνέχεια. Τό αίμα κοντεύει νά φτάσει στά πόδια μου. Τόν βλέπω νά γυρνάει τό κεφάλι, νά μās κοιτάζει όλους, καί παίρνοντας μιά μεγάλη είσπνοή νά φτύνει στόν τοίχο αίμα.

«Τά Καρφιά»

Οί περισσότεροι από τούς φύλακες νομίζουνε ότι ή δουλειά τους δέν είναι ή φρούρηση τών κρατούμενων αλλά ότι έχουνε καθήκον νά τούς τιμωρήσουνε στό όνομα τής κοινωνίας. Είναι αυτοί πού στίς φρικιαστικές περιγραφές τής ζωής τους οί κρατούμενοι τούς άποκαλούν «τέρατα», «έγκληματίες» καί «πληρωμένους βασανιστές». Άλλοι κοιτάνε τή δουλειά τους χωρίς νά βασανίσουν ποτέ τό μυαλό τους γιά τό τί είναι πράγματι ή δουλειά τους. Έλάχιστοι, πού έχουν καί τήν εκτίμηση τών κρατούμενων, είναι τουλάχιστον ευγενικοί μαζί τους, καί δείχνουν κάποιο ενδιαφέρον γιά τά οικγενειακά τους προβλήματα.

Τό προσωπικό είναι κακοπληρωμένο καί δέν προσελκύει έξ αιτίας τής φύσης του κανένα αξιόλογο στοιχείο. Συνήθως οί «προσλήψεις» γίνονται από τήν εκλογική πελατεία τού Βουλευτή τής περιοχής καί φυσικά είναι υπερεθνικόφρονες.

Τά προσόντα τού φύλακα όπως τά περιγράφει ό Σωφρονιστικός Κώδικας στό άρθρο 158 είναι:

«Οί άνδρες α) άνάστημα τουλάχιστον 1,68 τού μέτρου καί θωρακικήν περίμετρον 0,83 κατά τήν εκπνοήν, αί δέ γυναίκες άνάστημα 1,60 τού μέτρου, άμφότερα δέ τά φύλα άρτιμέλειαν καί πλήρη σωματικήν καί ψυχικήν υγείαν β) ένδεικτικόν τρίτης τάξεως έξαταξίου γυμνασίου ή έτέρας αντίστοιχου μέσης σχολής καί γ) ηλικίαν 21 - 35 ετών».

Ό Κώδικας δέν περιγράφει μέ πιά μεζούρα θά μετρηθεί ή ψυχική υγεία τών υποψήφιων φυλάκων. Έτσι ή ψυχική σκληρότητα, ή άπειρία, ό μισανθρωπισμός, τό κόμπλεξ γιά τήν άνικανότητά τους γιά κάτι καλλίτερο, θά παραμένουνε τά βασικά χαρακτηριστικά προσόντα τών φυλάκων.

Αυτά τά χαρακτηριστικά καί όταν δέν υπάρχουν από τήν αρχή αποχτιούνται μέ τήν καθοδήγηση τών παλιότερων πού συνιστούν σκληρότητα σάν τό μόνο μέσο γιά τήν επιτυχία τού έργου τους.

ΠΛΥΣΗ ΕΓΚΕΦΑΛΟΥ: «Τό φάρμακο πού θεραπεύει τήν ἀρρώστεια τῆς Ἐξέγερσης»

«Τό βρίσκω ὑπέροχο, ὅτι τά πειράματά μας πάνω στήν πλύση ἐγκεφάλου δέν ἀποτελοῦν πιά φιλολογική συζήτηση, δέν γίνονται ἀπό καμιά πολιτική ἢ ἠθική σκοπιά, ἀλλά ἀποκλειστικά καί μόνο στή κατεύθυνση τῆς ἄμεσης καί ἐμπραχτης ἐφαρμογῆς γιά τή συνειδητή ἀλλαγὴ τῆς ἀνθρώπινης συμπεριφορᾶς, πού προκαλεῖται ἀπό ὁμάδες ἄλλων ἀνθρώπων συνειδητά ἐκπαιδευμένων, πού προσπαθοῦν νά ἀσκήσουν (ἢ ἀσκοῦν ἤδη), ὀλοκληρωτικό ἔλεγχο πάνω στή φυλακισμένη μάζα»

Δήλωση τοῦ Δρ. Ἐντγκαρ Σάιν, σέ μιὰ συνάντηση τῶν διευθυντῶν τῆς φυλακῆς Μάριον - τοῦ νέου Ἀλκατράζ τῶν Η.Π.Α.

Δημοσιεύουμε τό «πρόγραμμα ἀπανθρωπισμοῦ» τοῦ φημισμένου Ἀμερικάνου ψυχιάτρου Σάιν πού ἐφαρμόζεται στίς φυλακές τῶν Η.Π.Α. (Σέντ Κουεντίν, Μάριον κ.ἄ.) καί πού ἔχει σάν σκοπό: Νά τσακιστεῖ κάθε δυνατότητα αὐτόνομης συμπεριφορᾶς, διά μέσου τῆς καταστροφῆς κάθε εἶδους δεσμῶν καί συναισθημάτων, πού στηρίζουν τίς συνήθειες, τόν χαρακτήρα καί τή συμπεριφορά τοῦ κάθε προσώπου, εἰδικά τῶν ἀνυπότακτων καί ἐπαναστατημένων...Σύμφωνα μέ τίς δικές του δηλώσεις, ὅταν τό πρωτοπαρουσίασε τό 1962, στήν Οὐάσιγκτον, σ' ἓνα σεμινάριο ψυχολόγων-κοινωνιολόγων, διοικητικοῦ προσωπικοῦ τῶν φυλακῶν.

1. Μεταφορά τῶν κρατούμενων σέ περιοχές ἀπομονωμένες γιά νά ἐκμηδενίζονται ἡ νά ἐλαττώνονται στό μέγιστο, οἱ συναισθηματικές ἐπιδράσεις —οἰκογένεια, φίλοι, περιβάλλον— κ.λ.π.
2. Ἀπομονῶστε ὅλους τοὺς «φυσικούς ἀρχηγούς».
3. Χρησιμοποιεῖστε τοὺς φυλακισμένους, πού εἶναι συνεργάτες σας, σάν «ἀρχηγούς».
4. Ἀπαγορεύστε τίς σωματικές ἀσχολίες, πού δέν ἀνταποκρίνονται στοὺς στόχους τῆς πλύσης ἐγκεφάλου.
5. Κατασκοπεύστε τοὺς κρατούμενους γιά νά τοὺς «παγιδεύετε», δείχνοντας ὅτι ξέρετε τό καθετί γι' αὐτούς.
6. Κάντε μέ τεχνάσματα τοὺς κρατούμενους νά συντάσουν δηλώσεις μετανοίας καί μετά δείχντε τίς στοὺς ἄλλους κρατούμενους.
7. Χρησιμοποιεῖστε τοὺς ὁπορτουνιστές καί τοὺς πληροφοριοδότες.
8. Νά πείσετε τοὺς κρατούμενους, ὅτι δέν πρέπει νά ἔχουν ἐμπιστοσύνη σέ κανέναν.
9. Συμπεριφερθεῖτε στοὺς μετανοοῦντες «συνεργάτες», μέ τρόπο πολύ λιγότερο αὐστηρό ἀπ' ὅτι στοὺς ἄλλους.
10. Τιμωρεῖτε ὅσους διακηρύσσουν θέσεις καί συμπεριφορά ἀντισυνεργάσιμες.
11. Ἐπιτηρεῖτε, παρατηρεῖτε καί παρακρατεῖτε συστηματικά τήν ἀλληλογραφία.
12. Ἐμποδίζετε ὅποιαδήποτε ἐπαφή μέ ἄτομα, πού δέν ὑποστηρίζουν ἢ διαφωνοῦν μέ τήν μέθοδο καί τό καθεστῶς, στό ὅποιο ὑποβάλεται ὁ αἰχμάλωτος πληθυσμός.
13. Ἀποδιοργανῶστε κάθε συλλογική διαδικασία.
14. Πείστε συλλογικά τοὺς κρατούμενους, ὅτι ἔχουν ἐγκαταλειφθεῖ ἀπό τοὺς οἰκείους τους καί ὅτι εἶναι τελείως ἀπομονωμένοι ἀπό τό κοινωνικό τους περιβάλλον.
15. Σαμποτάρετε κάθε συναισθηματικό στήριγμα καί κάθε δυνατότητα πιθανοῦ στοργικοῦ ἐνδιαφέροντος.
16. Ἐμποδίζετε τοὺς κρατούμενους νά γράφουν στοὺς συγγενεῖς τους ἢ στοὺς φίλους τους, γιά τίς συνθῆκες κράτησης καί ἀπομόνωσής τους.
17. Δίνετε στοὺς κρατούμενους νά διαβάζουν μόνο βιβλία καί ἔντυπα, πού τό περιεχόμενό τους εἶναι «οὐδέτερο» ἢ σύμφωνα μέ τίς καινούργιες ἐπιθυμητές συμπεριφορές, πού θέλουμε νά ἐπιβάλουμε.
18. Τοποθετήστε τό ἄτομο σέ καινούργιες συνθῆκες καί καταστάσεις, ὅπου οἱ ἀρχές λειτουργίας εἶναι αὐθαίρετα μεταβλητές καί ἀπροσδιόριστες. Σπρῶχτε τον στή συνέχεια νά προσαρμοστεῖ, νά συμπεριφέρεται κατά τόν ἐπιθυμὸ τρόπο, γιά νά μπορέσει τελικά νά κερδίσει τήν «ἐγκρισή σας», καί ν' ἀποφεύγει κάπως τήν πίεση τῆς περικύκλωσής του μέσα στή φυλακή.

19. Βάλτε ένα άτομο του οποίου η προσωπικότητα έχει σημαντικά αλλοτριωθεί, ή έχει υποσκαφτεί ή αντίστασή του, μαζί με άλλους κρατούμενους των οποίων η διαστρέβλωση —μεταλλαγή— της σκέψης είναι ήδη πιο προχωρημένη. Αυτό θα σαμποτάρει από την αρχή τα συναισθηματικά στηρίγματα, που απομένουν σ' αυτό το άτομο.
20. Χρησιμοποιείτε τις τεχνικές «ακρωτηριασμού του χαρακτήρα» π.χ. ταπεινώσεις, βρισιές, φωνές. Δημιουργείτε αισθήματα ενοχής, φόβου και ανασφάλειας. "Όλα αυτά πρέπει να συνοδεύονται από στέρηση ύπνου, υποσιτισμού και κατά καιρούς ανακρίσεις, μαζί μ' ένα μόνιμο «άπαιτητικό» καθεστώς έγκλησμού και φυλάκισης.
21. Απαντήστε με καινούργιες επιθέσεις, σε κάθε υποκριτική προσπάθεια προσαρμογής, σε κάθε απαίτηση που έχουν οι «φυλακισμένοι συνεργάτες σας».
22. Δείξτε καθαρά, διά μέσου των άλλων φυλακισμένων, ότι οι τωρινές συνθήκες, στις οποίες βρίσκεται ο φυλακισμένος έπρεπε να είναι πάντοτε οι αρχές του και οι ήθικες του αξίες».
23. Ανταποδώστε σε κάθε υποταγή και δουλοπρέπεια κάποιο περιορισμένο μικρο-προνόμιο, πράγμα που μπορεί να γίνει για να επιτευχθεί καλύτερα ή πλήση έγκεφάλου. Η καταπίεση κάνει τον φυλακισμένο μαλακό, ή ανταπόδοση του δείχνει, ότι μόνο μ' αυτό τον τρόπο, μπορεί να γίνει δεκτικός σαν άνθρωπο όν.
24. Στο τέλος διαθέστε του, εκείνα τα κοινωνικά και συναισθηματικά στηρίγματα, για να δυναμώσετε τις καινούργιες του αρχές και την καινούργια του ελεγχόμενη και χειραγωγημένη συμπεριφορά.

ΣΥΝΤΡΟΦΟΙ ΠΡΟΛΕΤΑΡΙΟΙ

Οι άγωνες των κρατουμένων, με κορύφωμά τους τη στάση στη Ρεμπίμπια, που βρίσκουν αυτή τη στιγμή σ' άπεργία πείνας τους κρατούμενους του Τορίνου, κινητοποιημένους αυτούς στο Πολιτοεάλε, Σάν Βιτόρε και σχεδόν την πλειοψηφία των φυλακών, μας υποχρεώνουν να ξεκαθαρίσουμε στις γειτονιές και τους τόπους δουλειάς το πρόβλημα των φυλακών ώστε να γίνει κοινό κτήμα όλου του προλεταριάτου.

Η βαρβαρότητα στην οποία με συνεχείς βιαιότητες και εκβιασμούς υποβάλλονται οι κρατούμενοι, ή τέλεια εκμηδένιση της προσωπικότητας ή ολοκληρωτική εξάρτηση από οποιοδήποτε μηδενικό φοράει στολή, ο διαρκής κίνδυνος κακομεταχείρισης και ξυλοδαρμού μέχρι αίματος, τό να βρεθούν ανά πάσα στιγμή από τη μιά άκρη της Ιταλίας στην άλλη χωρίς προειδοποίηση σ' αυτούς ή τους συγγενείς αποκλεισμός οποιασδήποτε επικοινωνίας με τον έξω κόσμο αλλά και με τους άλλους συκρατούμενους, οι συνεχείς έρευνες σωματικές και όχι, οι προσβολές διευθυντών και φυλάκων χωρίς δικαίωμα διαμαρτυρίας, ή απαγόρευση να δρίζουν μέχρι και αυτό το άθλιο κελλί τους όπου οι φύλακες όποτε θέλουν μπορούν να μπουνε, να έλέγχουν, να κατασκοπεύουν, οι πιο διαφορετικές προκλήσεις που ύφίστανται, ή δυνατότητα να πάνε «πειθαρχία» δηλ. ύπογειες τρύπες απομόνωσης.

ΑΥΤΗ ΕΙΝΑΙ Η ΑΝΑΜΟΡΦΩΤΙΚΗ ΜΕΤΑΧΕΙΡΗΣΗ ΤΩΝ ΦΥΛΑΚΩΝ ΕΝΩ ΟΠΩΣ ΑΠΟΔΕΙΧΤΗΚΕ ΣΤΗ ΡΕΜΠΙΜΠΙΑ Η ΥΛΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ ΚΑΙ Η ΕΞΑΦΑΝΙΣΗ ΤΟΥ ΘΕΣΜΟΥ ΤΗΣ ΦΥΛΑΚΗΣ ΕΙΝΑΙ Η ΜΟΝΗ ΔΥΝΑΤΗ ΑΠΑΝΤΗΣΗ Σ' ΑΥΤΗ ΤΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ.

Είναι φανερό ότι δέν είναι ή έργατική τάξη που ανακάλυψε τη φυλακή για να προστατευτεί από τους εκμεταλλευτές, αλλά ότι την ανακάλυψαν τά άφεντικά για να καταστείλουν τους έργατικούς άγώνες και να κλείσουν μέσα όλους αυτούς που δέν θέλανε και δέν θέλουν να υπομένουν την εκμετάλευση και τη βία τους.

Πράγματι έκτός από τη φυσική εξόντωση, ή φυλακή είναι από τά πιο σπουδαία μέσα καταστολής που ή άστική τάξη διαθέτει.

Στις στιγμές έντονης ταξικής σύγκρουσης οι φυλακές γεμίζουν από προλετάριους που άρνοούνται μιά προσωπική λύση του προβλήματος, οργανώνονται σε μαζικό επίπεδο για να άποκτήσουν μιά πραγματική έξουσία σ' αντίθεση με κείνη των άφεντικών. Συνήθως, όμως, οι φυλακές γεμίζουν από φουκαράδες που χωρίς συνείδηση αὐταπατώνται νομίζοντας ότι φτάνει να άνέβουν ένα

σκαλάκι στην κοινωνική ιεραρχία για να λύσουν τα προβλήματά τους κι έτσι αποδέχονται τούς κανόνες της άστικής Κοινωνίας.

Εμείς ξέρουμε καλά ότι η άστική κοινωνία παράγει συνεχώς «ποινικούς» για να δικαιολογεί την ύπαρξη του θεσμού της φυλακής, ενώ προστατεύει τούς αληθινούς κλέφτες δηλαδή, άφεντικά, κυβέρνηση, ύπουργούς που μās έκμεταλλεύονται στη δουλειά, που κρύβουν είδη διατροφής, σκοτώνουν συνεχώς προλετάριους (κάθε ώρα σκοτώνεται ένας εργάτης και εκατοντάδες τραυματίζονται ή μένουν ανάπηροι για ένα διάστημα ή μόνιμα).

Η ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ ΤΩΝ ΦΥΛΑΚΩΝ ΕΠΟΜΕΝΩΣ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΔΟΥΛΕΙΑ ΜΟΝΟΝ ΑΥΤΩΝ ΠΟΥΝΑΙ ΜΕΣΑ ΑΛΛΑ ΚΥΡΙΩΣ ΟΛΟΥ ΤΟΥ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΣ, ΑΦΟΥ Ο ΘΕΣΜΟΣ ΣΤΡΕΦΕΤΑΙ ΒΑΣΙΚΑ ΕΝΑΝΤΙΑ ΤΟΥ.

Γι' αυτούς τούς λόγους οδηγούν κατ' ευθείαν στην ήττα όλες οι προτάσεις των μεταρρυθμιστικών κομμάτων που θέλουν να καλυτερέψουν την φυλακή και ΟΧΙ να καταστρέψουν τό θεσμό (παραδείγματα συμφωνίας άριστερών πολιτικών και εισαγγελέων για να σταματήσουν οι στάσεις), ενώ είναι αὐταπάτη και δημαγωγία να θέλουμε την άπελευθέρωση των κρατουμένων από μόνο τούς ίδιους χωρίς σύνδεση με τό επαναστατικό κίνημα, δηλαδή την εργατική αὐτονομία.

Αν πράγματι εξετάσουμε τό πραγματικό περιεχόμενο της νέας μεταρρύθμισης στις φυλακές, βλέπουμε φανερά ότι κάθε τί εξαρτάται απ' την ίδια τή διεύθυνση της φυλακής, που σύμφωνα με την «έκτίμηση» της, και την «κόσμιο διαγωγή» και τή θέληση επανένταξης στην κοινωνία των κρατουμένων θά αποφασίσει αν θά παραχωρήσει κάτι ή ΟΧΙ. Έκτός απ' αυτά προτείνει παράλογα διαφορετική μεταχείριση για ώρισμένα άδικήματα (ληστείες, άπαγωγές) και παραδίνει τό κρατούμενο ακόμα περισσότερο στα χέρια διευθυντών, φυλάκων και δικαστών.

ΤΟ ΚΑΘΗΚΟΝ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝΣΕΩΝ ΤΗΣ ΑΝΤΙΕΞΟΥΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΤΙΚΗΣ ΑΥΤΟΝΟΜΙΑΣ (έπιτροπές συνοικίας, εργοστασίου, σχολείου, ύπηρεσιών) ΕΙΝΑΙ ΝΑ ΑΝΑΛΑΒΟΥΝ ΑΠ ΤΑ ΕΞΩ ΤΟ ΣΤΟΧΟ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗΣ ΤΗΣ ΦΥΛΑΚΗΣ, ΟΡΓΑΝΩΝΟΝΤΑΣ ΤΟΝ ΑΓΩΝΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΕΝΔΙΑΜΕΣΕΣ ΣΤΙΓΜΕΣ ΚΑΙ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΟΦΕΙΛΟΥΜΕ ΛΟΙΠΟΝ ΝΑ ΚΑΝΟΥΜΕ ΤΗ ΣΥΝΔΕΣΗ ΜΕΤΑΞΥ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ ΚΑΙ ΣΥΓΓΕΝΩΝ Η ΠΡΩΗΝ ΚΡΑΤΟΥΜΕΝΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝΟΝΤΑΣ ΕΝΑ ΑΓΩΝΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΕΛΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ ΤΩΝ ΦΥΛΑΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΣ ΤΟ ΠΑΡΟΝ ΓΙΑ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΣΤΟΧΩΝ.

1. Κατάργηση του ποινικού μητρώου. Αφού τελείωσε ή ποινή κανένα «στίγμα» δέν πρέπει να μένει.
2. Κατάργηση της προφυλάκισης μέχρι τή στιγμή της δίκης. Έπίσης κατάργηση του σωφρ. κώδικα Ρόκκο και γενική άμνηστία που έν μέρει θά δικαιώσει δσους μέχρι τώρα ύποφεραν από τό φασιστικό αυτό κώδικα επί 30 χρόνια μετά τή πτώση του φοβισμού.
3. Δυνατότητα διατήρησης σχέσεων με τόν έξω κόσμο και δικαίωμα συνέλευσης.
4. Δυνατότητα εξάσκησης όποιασδήποτε ελεύθερης άσχολίας χειρονακτικής και πνευματικής.
5. Συμμετοχή των κρατουμένων στις αποφάσεις για όλη την όργάνωση της φυλακής και Βέτο του κρατουμένου, των συγγενών του και του συνηγόρου, δσον άφορā τίς μεταγωγές.

ΣΥΝΤΡΟΦΟΙ ΠΡΟΛΕΤΑΡΙΟΙ,

ΕΠΕΙΔΗ Ο ΑΓΩΝΑΣ ΤΩΝ ΚΡΑΤΟΥΜΕΝΩΝ ΚΑΙ Ο ΑΓΩΝΑΣ ΤΩΝ ΠΡΟΛΕΤΑΡΙΩΝ ΓΕΝΙΚΑ ΒΑΖΟΥΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΑ ΤΗΝ ΑΝΑΓΚΗ ΤΟΥ ΑΓΩΝΑ ΓΙΑ ΤΑ ΠΑΡΑΠΑΝΩ ΠΡΑΓΜΑΤΑ ΠΡΟΤΕΙΝΟΥΜΕ ΤΗΝ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΕΩΝ ΣΕ ΚΑΘΕ ΠΕΡΙΟΧΗ ΠΟΥ ΕΙΔΙΚΑ ΘΑ ΟΡΓΑΝΩΣΟΥΝ ΤΗΝ ΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΗ ΓΙΑ ΝΑ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΟΥΝ ΑΥΤΟΙ ΟΙ ΣΤΟΧΟΙ.

ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΑΥΤΟΝΟΜΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ ΕΡΓΑΤΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΟΙΚΙΩΝ.

Ρώμη, Σεπτέμβρης 75

ΑΠΕΡΓΙΑ ΠΕΙΝΑΣ ΣΤΙΣ ΦΥΛΑΚΕΣ ΤΗΣ ΡΕΜΠΙΜΠΙΑ.

ΓΥΝΑΙΚΕΣ: Ο ΑΓΩΝΑΣ ΤΩΝ ΚΡΑΤΟΥΜΕΝΩΝ ΕΙΝΑΙ ΚΑΙ ΔΙΚΟΣ ΜΑΣ.

Τόν Αύγουστο στις φυλακές της Ρεμπίμπια περισσότεροι από χίλιοι κρατούμενοι αρχίζουν μία διαμαρτυρία: αὐτή είναι μία καθαρή άπάντηση στη γελοία μεταρρύθμιση των άφεντικών (που θέλησαν τ' άφεντικά).

Οί κρατούμενοι **ΔΕΝ ΘΕΛΟΥΝΕ** μία μεταρρύθμιση πού τό μόνο πού χρειάζεται είναι νά κάνει πιά ὀρθολογιστική τήν «διαπαιδαγώγηση» τούς (ξυλοφόρτωμα, ἄσκηση βίας, καταχρήσεις ἐξουσίας κάθε εἴδους).

Οί κρατούμενοι **ΘΕΛΟΥΝ** ἀνθρώπινη μεταχείριση καί ὁ ἄμεσος στόχος τούς μπορεῖ νά ναι μόνο μία **γενική ἄμνηστία**.

Οί δολοφονίες καί οἱ βιαιότητες πού ἀπό δεκάδες χρόνια ὑφίστανται, κάνουν περισσότερο ἀπό νόμιμο αὐτό τό αἶτημα, πού σημαίνει τήν ἀπελευθέρωση ὅλων τῶν προλετάρων, ἀνδρῶν καί γυναικῶν, ἀπ' τῆς ἀπαίσιες φυλακές τῶν ἀφεντικῶν.

Οἱ φυλακές εἶναι γεμάτες ἀπό ἐργάτες καί ἀνέργους ὑποχρεωμένους νά κλέβουν γιά νά ἐπιβιώσουν: **ΕΙΝΑΙ ΑΝΗΘΙΚΟ ΠΟΥ ΚΛΕΒΟΥΝ Η ΠΟΥ ΠΡΟΣΠΑΘΟΥΝ ΝΑ ΤΑ ΚΑΤΑΦΕΡΟΥΝ ΕΝΩ ΕΙΝΑΙ «ΣΩΣΤΟ ΚΑΙ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟ» ΠΟΥ ΚΑΤΑΔΙΚΑΖΟΝΤΑΙ ΣΕ ΘΑΝΑΤΟ ΑΠ ΤΗΝ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ ΠΟΥ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΕΙ ΤΑ ΟΠΛΑ ΜΕ ΔΙΑΡΚΩΣ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗ ΕΥΚΟΛΙΑ.**

Μέ τή γενική ἄμνηστία ζητάνε νά τούς ἀποδοθεῖ δικαιοσύνη ἔστω καί ἐν μέρει μόνο.

Οἱ κρατούμενοι ξέρουν καλά ὅτι δέν θά εἶναι οὔτε τά δικαστήρια οὔτε τό κοινοβούλιο πού θά τούς ἀποδώσουν δικαιοσύνη. **ΘΑΝΑΙ ΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΤΟΥΣ ΜΟΝΟ, Η ΕΠΙΜΟΝΗ ΤΟΥΣ ΝΑ ΖΗΣΟΥΝ, ΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΤΩΝ ΕΡΓΑΤΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΠΡΟΛΕΤΑΡΙΩΝ ΤΗΣ ΓΕΙΤΟΝΙΑΣ ΠΟΥ ΘΑ ΤΟΥΣ ΑΠΟΔΩΣΟΥΝ ΤΗ ΜΟΝΗ ΔΥΝΑΤΗ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ: ΤΗ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ ΤΗΣ ΦΥΛΑΚΗΣ.**

Ἡ ἀπεργία πείνας ἀπό 150 κρατούμενες ἀπ' τήν περασμένη Παρασκευή δείχνει καθαρά τήν ἄρνηση ὅλων τῶν κρατουμένων νά δεχτοῦνε τούς ἐκβιασμούς, τῆς ἀπειλῆς, τήν κρατική καταστολή.

Σέ τίποτε δέν χρησιμεύουν οἱ μεταγωγές, οἱ τρομακτικές κατηγορίες, ὁ διαχωρισμός τῶν δικῶν (γιά στάσεις Ρώμη, Σαν Βιτόρε, Μουράτε). Σέ τίποτε δέν χρησιμεύουν οἱ ἀπαίσιες συνθήκες φυλάκισης, κλείσιμο στήν ἀπομόνωση, ἀπαγόρευση τῶν πιά βασικῶν δικαιωμάτων, οἱ αὐθαρεσίες τῶν διευθυντῶν καί φυλάκων.

ΟΙ ΚΡΑΤΟΥΜΕΝΟΙ ΣΤΗ ΦΥΛΑΚΗ ΞΕΡΟΥΝ ΝΑ ΠΑΛΕΥΟΥΝ, ΣΤΙΣ ΠΛΑΤΕΙΕΣ, ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΑ, ΣΧΟΛΕΙΑ, ΕΧΟΥΝ ΜΑΘΕΙ ΝΑ ΞΕΧΩΡΙΖΟΥΝ ΤΟΥΣ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΥΣ ΕΧΘΡΟΥΣ ΓΙΑ ΝΑ ΤΟΥΣ ΚΑΤΑΣΤΡΕΨΟΥΝ.

Σκοτώνουν ἕνα μικροκλέφτη ἐνῶ πλησιάζει ἕνα αὐτοκίνητο, πυροβολοῦν ἐκ προθέσεως τούς συντρόφους στίς διαδηλώσεις καί ὅποιονδήποτε ἀντιστέκεται σ' αὐτήν τήν σάπια δημοκρατία. Τό πρόγραμμα τῆς κοινωνικῆς ἀναδιάρθρωσης τούς εἶναι ἡ καταστολή ὁποιασδήποτε πάλης, ἐνῶ τό δικό μας ὄπλο εἶναι ἡ ταξική πάλη.

Γι' αὐτό ἡ πάλη τῶν κρατουμένων εἶναι καί δική μας πάλη. Γι' αὐτό πρέπει νά κινητοποιηθοῦμε γιά τήν ἀπεργία πείνας τῆς Ρεμπίμπια. Γι' αὐτό πρέπει νά ζητήσουμε τήν ἐνοποίηση τῶν δικῶν γιά τῆς στάσεις μέσ' τῆς φυλακές.

ΔΕΝ ΘΑ ΕΠΙΤΡΕΨΟΥΜΕ ΤΗ ΣΙΩΠΗ ΠΟΥ ΘΕΛΟΥΝ ΤΑ ΑΦΕΝΤΙΚΑ ΠΑΝΩ ΣΤΗΝ ΑΠΕΡΓΙΑ ΠΕΙΝΑΣ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΣΤΗΝ ΡΕΜΠΙΜΠΙΑ, ΘΑ ΠΡΟΧΩΡΗΣΟΥΜΕ ΣΤΙΣ ΓΕΙΤΟΝΙΕΣ ΚΑΙ ΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ ΤΑ ΔΙΚΑΙΑ ΑΙΤΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΚΡΑΤΟΥΜΕΝΩΝ.

ΤΡΙΤΗ 16 τοῦ μηνός στίς 3 ΡΑΝΤΕΒΟΥ ΣΤΗΝ ΟΔΟ ΒΟΛΤΣΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΗ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΑΓΩΝΕΣ ΤΗΣ ΡΕΜΠΙΜΠΙΑ.

ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΦΥΛΑΚΕΣ. ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΑΥΤΟΝΟΜΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ ΕΡΓΑΤΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΟΙΚΟΙΩΝ.

Ρώμη 15-12-75

«Οἱ παραπάνω ἀποφάσεις συνελεύσεων ἐγιναν στήν Ἰταλία τέλος 75. Καθένας μπορεῖ νά συγκρίνει τούς στόχους, τῆς διαδικασίας, τό πνεῦμα καί γενικά τό ἐπίπεδο τῆς Ἰταλίας 75 μέ τό δικό μας ἔστω καί μετά ἀπό 6 χρόνια.

Ἡ προκατάληψη καί τό μίσος πού τά ὀργανωμένα μέλη τῶν ἀριστερῶν κομμάτων ἔχουν ἀπέναςτι στούς ποινικούς κρατουμένους ξεπερνάει καί αὐτά τῶν ἀπληροφόρητων ἢ ἀδιάφορων πολιτικά. Λές καί τό λεγόμενο λούμπεν ἢ ὑποπρολεταριάτο δέν εἶναι μέρος τοῦ ὑπόλοιπου ἢ φταίει αὐτό καί ὄχι κοινωνικές συνθήκες πού εἶναι ἔτσι, οἱ ὁποῖες τελικά ἐπηρεάζουν καί τό ἴδιο τό προλεταριάτο στό κατά πόσο εἶναι ἐπαναστατικό ἢ ὄχι».

Τή Δευτέρα 12 Μαΐου 80 έγινε στην Αθήνα -στο χώρο μπρός απ' τὰ Προπύλαια- συγκέντρωση συμπαράστασης στους αγώνες των φυλακισμένων, γιά ανθρωπινότερες συνθήκες ζωής. Στή συγκέντρωση μίλησαν 2 πρώην κρατούμενοι πού κατάγγελλαν τό απάνθρωπο «σοφρωνιστικό» σύστημα πού υπάρχει σ' όλες τίς Έλληνικές Φυλακές, καί τὰ βασανιστήρια στά μπουντρούμια τής Κέρκυρας καί στίς «καθηλώσεις» του Δαφνίου.

Η ομάδα πού προετοίμασε τή συγκέντρωση κυκλοφόρησε τή παρακάτω προκήρυξη.:

ΟΜΑΔΑ ΣΥΜΠΑΡΑΣΤΑΣΗΣ ΣΤΟΥΣ ΑΓΩΝΕΣ ΤΩΝ ΦΥΛΑΚΙΣΜΕΝΩΝ

Η σημασία των γεγονότων πού έγιναν τίς τελευταίες μέρες στίς Φυλακές Κορυδαλλού είναι τεράστια. Στήν επικαιρότητα έρχονται γιά πρώτη φορά αγώνες πού έχουν νά κάνουν μέ μέ τους πιο κτηνώδεις καί καταπιεστικούς θεσμούς καί μηχανισμούς τής κρατικής εξουσίας.

Τά γεγονότα αυτά στάθηκαν άνορημή, άσού μās άγγιξαν μέ τόν ένα ή τόν άλλο τρόπο, ώστε νά έκφραστεί έντονα ή επιθυμία γιά μία ούσιαστική συμπαράσταση στόν αγώνα των φυλακισμένων. Μία συμπαράσταση πού πρωταρχικά θά έπρεπε νά έρδει σέ ρήξη μέ τήν έσασεί «ιολογία γύρω άπό τό ζήτημα καί νά έκφραστεί πρακτικά πλέον γιά πρώτη φορά στήν Ελλάδα. Γιά πρώτη φορά, γιατί τέτοιες άρρομές δόθηκαν καί στο παρελθόν - όπως ή στάση τής Πρωτοχρονιάς του 1977 - άλλα πίνγκαν μέσα στή δίνη τής άριστερης ιδεολογίας, πού έγκλωβιζε τά πάντα μέσα στο άπρόσωπο καί μελλοντολογικό πλαίσιο του έπερχόμενου σοσιαλιστικού συστήματος. Η δέ εύθελία της άπέναντι στο πρόβλημα έντοπιζόταν στο νά φωνάζει καί νά διαλαλεί: Λευτεριά στους πολιτικούς κρατούμενους, ή, άν θέλετε καί πιο προωθημένα, Λευτεριά στους έπαναστάτες φυλακισμένους.

Η αίτία, όμως, πού κρύβεται πίσω άπ' τήν άνορημή πού έδωσαν τά γεγονότα του Κορυδαλλού είναι μία άποκάλυψη.

Η έξωτερική πύλη των φυλακών δέν είναι ό κυματοθραύστης πού σταματά κάθε αντίσταση ένάντια στήν κρατική έξουσία.

Αυτοί πού τήν περνούν δέν είναι οί στενοί συγγενείς, όρισμένοι καλοί "σύντροφοι" καί ή δικηγорική ψευδαισθηση, πού ή άπάτη όλωνών μεταφράζεται στο ότι ένερνούμε τά δέοντα, κάτσε καλά καί φρόνιμα, σέ λίγο καιρό βγαίνεις.

Αυτό πού άπάχρει μέσα σέ κάθε Κορυδαλλό είναι ή άσκηστη επιθυμία γιά ζωή. Καί βρσκαεται εκεί γιατί έχει άρνηθεί τήν ψευδαισθηση τής επιβίωσης, πού προσφέρεται σέ όλους έμάς τους άπ' έξω.

Η κοινή γνώμη τόν άνθρωπο τής φυλακής τόν θεωρεί πεθαμένο, μία καί δέ βλέπει τόν προγραμματισμένο προσδιορισμό πού τής επιφυλάσσει ή κρατική έξουσία.

Η άριστερή ιδεολογία του συνιστά νά καθήσει φρόνιμα, νά μήν μπαίνει σέ κανυάδες, νά προσέχει προσαντός τους χαριέδες - πού συνήθως είναι οί "ποινικοί" καί γενικά νά μήν έχει άλίσβερίσια πού θά τόν φέρουν σέ σύγκρουση μέ τίς άρχές των φυλακών. Καί όλα αυτά γιατί όταν θά βγει τό "κίνημα" τόν χρειάζεται είτε ήρωα είτε υπάλληλο άνάλογα μέ τό μέγεθος τής περίπτωσης του.

Η κρατική έξουσία μέ τό ρυθμό τής ζωής πού επιβάλλει στόν πιο καταπιεστικό μηχανισμό της - τίς φυλακές - μετασιώνει δειλά-δειλά αυτό πού δραματίζεται γιά όλόκληρη τήν κοινωνία. Μία ζωή του όλες οί κινήσεις της θά είναι μηχανοποιημένες καί προγραμματισμένες.

Ο Κορυδαλλός, όμως, των τελευταίων ήμερών είναι ή χρεωκοπία όλων αυτών των άντιλήψεων, άλλα παράλληλα φανερώνει καί τό μέγεθος τής άπάτης πού άπάχρει σ' αυτές.

Η τρομοκρατία των φυλακών πού σκοπεύει στήν άποδοχή της άπό τους φυλακισμένους, άλλα καί ό έκφοβισμός καί παραδειγματισμός του κόσμου γιά τό τί τόν περιμένει άν ξεφύγει άπό τίς κοινωνικές καί πολιτικές προδιαγραφές, πού του καθορίζουν κόμματα καί μηχανισμοί έξουσίας, μπλοκαρίστηκαν σημαντικά άπό τά τελευταία γεγονότα.

Η προστάθεια πού ξεκινάμε έχει σά βασικό της σκοπό νά σταθεί άλληλέγγυη σέ κάθε αγώνα πού ξεσπάει στίς φυλακές. Αυτό άποτελεί καί μία άπλή άπάντηση στο τεχνητό δίλημμα του διαχωρισμού "πολιτικοί" καί "ποινικοί" κρατούμενοι.

Τά γεγονότα πού έγιναν στόν Κορυδαλλό έδειξαν πόσο ξένο είναι τό τεχνητό αυτό πρόβλημα, άσού δέν λαμβάνει ύπόψη του ότι ή καταπίεση καί ή καταστολή εκεί είναι ολοκληρωτική καί έπόμενο είναι ότι ή αντίσταση δέν μπορεί νά είναι μονομερής καί ούτε άπαιτεί πολιτική συνείδηση. Έξ άλλου, ή μεταμέλεια, ό σωφρονισμός καί ή διαπαιδewγήση, άναπαραγωγικές αξίες τής ταξικής κοινωνίας, δέν στρέφονται σέ πολιτικές πρακτικές, άλλα σέ κάθε άρνητή τής κοινωνίας πού ζούμε.

Η προστάθειά μας σκοπεύει νά έξωτερικεύσει τόν αγώνα των φυλακισμένων καί νά τόν τοποθετήσει στήν πρσαντική του διάσταση. Η μορφή αυτή συμπαράστασης είναι πλέον έπιτακτική άρου καί ό τύπος καί όλοι οί μηχανισμοί άντιστροφής τής πραγματικότητας άναγκάζονται δημόσια νά κλαψουρίζουν γιά τίς συνθήκες σωφρονισμού τής κοινωνίας μας.

Η αντίστασή μας στήν κρατική τρομοκρατία καί ή ως ένα βαθμό άρνηση του τρόπου ζωής, πού μās προσφέρει ή "ευνουμούμενη" κοινωνία μας, μās τοποθετεί μακριά άπό μία φιλανθρωπικοχριστιανική αντίληψη συμπαράστασης.

Γιά νά πάψει ή τρομοκρατία στο κρατήτριο καί στή φυλακή.

Γιά ένα κίνημα συμπαράστασης στους αγώνες των φυλακισμένων.

α Ο Λ Ο Ι Σ Τ Α Π Ρ Ο Π Υ Λ Α Ι Α - Δ Ε Υ Τ Ε Ρ Α 12/5/1980 - 7 μμ.

Ομάδα Συμπαράστασης στους Αγώνες των Φυλακισμένων

Ένα τελευταίο παράδειγμα πού μās δίνει μία άμυδρή έστω εικόνα γιά τό τό συμβαίνει καθημερινά στίς φυλακές. Άπ' τίς έφημερίδες τής 6 Μάη διαβάζουμε: "Ένα νυσάλί τρύπησε τήν καρδιά του φυλακισμένου Ε. Διαμαντόπουλου". Είχαν μεσολαβήσει δυό άπόπειρες αυτοκτονίας του φυλακισμένου. Ένα κομμάτι νυσάλι πού οί γιατροί-δολοφόνοι των φυλακών δέν άνακάλεψαν στάθηκε ή αίτία θανάτου του Διαμαντόπουλου. Αυτή ή άχνή εικόνα πού περνάει μέσα άπ' τίς μικροεξέσεις δέν μπορεί ούτε κατά προσέγγιση νά παρουσιάσει αυτό πού συμβαίνει. ΑΝ Η ΣΙΩΠΗ ΕΙΝΑΙ ΣΥΝΕΝΟΧΗ, τώρα γίνεται ΕΝΟΧΗ.

ΠΟΙΝΙΚΟΙ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΟΙ ΚΡΑΤΟΥΜΕΝΟΙ

ΑΓΩΝΙΖΟΝΤΑΙ ΜΑΖΙ ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΤΗΝ ΕΞΟΝΤΩΣΗ ΤΟΥΣ

ΟΛΟΙ ΣΤΑ ΠΡΟΠΥΛΑΙΑ
ΔΕΥΤΕΡΑ 12-5 ΩΡΑ 7.00